Stindardul

Anul I, Nr. 10/11 | Iunie/Iulie 1954 | Un exemplar 3 S., 0,50 DM

NOI ȘI IDEEA LATINĂ

de A. NICOLAESCU

ION ANTONESCU
Mareșal al României

Nu mai credem — asemeni cărturarilor ardeleni de fericită memorie — că limba română este „mama limbii latine", nici că suntem Romani „puri" pentrucă „Dacia a fost sleită de bărbați". Știm apoi că ar fi pueril să ne batem pentru un etnicism exlusiv, biologia însăși stându-ne împotrivă. De altfel e un lucru la care nu numai noi am renunțat în Europa. Dar nu uităm în schimb că „renașterea noastră în sens roman s'a putut face în mod atât de profund, dând naștere unui sentiment național, care în timp atât de scurt a dat o directivă nouă tuturor aspirațiilor literaturii și culturii noastre, (ceeace) dovedește că prin ea s'a atins o coardă existentă și cea mai puternică a sufletului nostru, însăși firea noastră" (Pușcariu, S., Renașterea noastră română. Omagiu Ortiz, pp. 150—151).

Cu priviri înmărmurite, după cincisprezece secole de izolare, miraculoșii Valahi — „păstori nomazi inferiori" după teoriile acelora care uită că aceștia au jalonat cu numele lor toponimia sud-est europeană dela Adriatică până în Carpații Moraviei și din Tessalia până în Podolia — redescoperă lumea romană. Setea lor de a se desbăra de toată sgura, ponosul și spurcăciunile pe care contactul cu atâția „varvari" le îngrămădise peste creștetul lor a avut o forță, am putea spune, divină. Pentru a avea aspectul romanic de astăzi națiunile occidentale n'au întrerupt un singur moment tradiția culturală latină; noi ne-am „pus la curent" în mai puțin de un secol și jumătate. Reromanizarea noastră culturală este un miracol tot atât de splendid ca și supraviețuirea în urma cataclismului imperial din secolele III—VI. Puțini sunt însă aceea care au prins sensul adânc al acestui proces. Etimologiști ocazionali care simt o rară voluptate în a cataloga toate slavismele, cumanismele și bizantinismele care au trecut prin limba română ca mărfurile într'un cadastru portuar, refuză să acorde importanța cuvenită neologismului romanic din limba română. Un László Gáldi poate să pretindă — e dreptul lui de maghiar loial — că „italienizarea" ori „francizarea" limbii române constitue o „criză lingvistică" (Cf. Contributo alla storia degli italianismi della lingua romena. Arch. Glott. It. XXXI, 1939, pp. 114—131). Pentru noi însă cele 14.415 de neologisme romanice (după Dicționarul Enciclopedic al lui I. A. Candrea și Gh. Adamescu), reprezentând tot atâtea idei culturale, constitue o moștenire legitimă în posesia căreia am intrat mai târziu decât se cuvenea*).

Am stăruit o clipă în domeniul lingvistic pentrucă „icoana ideală a limbii noastre" poate fi „un veșnic izvor de consolidare sufletească" și pentrucă „dezvăluindu-i originalitatea și farmecul vedem limpede în ea chezășia destinului românesc..." (Caracostea, D., Expresivitatea limbii române, p. 28).

Desbinarea actuală a României de lumea neolatină nu poate fi comparată decât cu cealaltă desbinare dela începuturile istoriei noastre. Acum, ca și atunci, digul răsăritean n'a putut opri talazul (că în interiorul cetății, cu zece ani în urmă, unii îl așteptau fremătând și scuipându-și în pumni au dat cu sete câteva lovituri de târnăcop la temelia meterezului, nu vom discuta aici). Dar trubadurii romanției ai farmecului slav să nu ne spulbere în ochi colbărae de letopisețel In măsura în care bolșevismul este un fenomen rusesc, în măsura în care slavismul pune în primejdie ființa noastră națională căci se deosebește de tot ce adorăm noi — splendoarea civilizației mediteraneene — dintr'un simț de auto-apărare, ah, dece trebue să o spunem a mia oară noi nu putem fi decât anti-sovietici și implicit anti-ruși, iar pe de-a supra anti-slavi. Noi care ne-am făcut un idol din individualism, din claritatea gândirii și din echilibrul sentimentelor n'avem nimic de învățat dela cei care nu pot trăi în afara turmei — oricum s'ar numi ea mir, zadrugă, kolhoz. Noi nu ne putem simți atrași, fără a ne trăda pe noi înșine, de negura necuprinsă și unduitoare ca otava stepei care domnește peste cugetul și simțirea lor.

Ne este scris poate să fim urmăriți până la consumarea secolelor de complexul încercuirii și să lănțim cu buza arsă de nostalgia lumii care se apropie și se depărtează capricios de noi ca geamandura pe creasta unui val. In cazul când după eliberare ni se va oferi o soluție federală regională noi n'o vom putea accepta. Și aceasta nu pentrucă neam teme că am încuraja un proces de disoluție națională; oare secolele pe care le avem în spate n'au dovedit cu prisosință vigoarea poporului nostru în fața oricărei forțe asimilatoare? Ci pentrucă, cu trup și suflet, voim să ne reintegrăm în ciclul cel mai minunat al istoriei omenești — civilizația greco-romană. Pentrucă simțim că nu avem nimic comun cu turmele colectiviste slave, în bălegarul cărora nu ne putem înăclăia de bună voie. Și pentrucă, în sfârșit, credem cu tărie, asemeni unui mare Latin, președintele Oliveira Salazar, că reconstrucția morală a Europei pustiite va avea ca izvor vivificator „zonele de pace" ale lumii latine (Cf. Bova-Scoppa, Colloqui con due dittatori: Salazar e Antonescu).

Deaceea prezența noastră în mișcarea latină trebue să fie permanentă și activă. Dar pentru a fi primiți ca parteneri egali și nu ca rude bastarde în concertul națiunilor latine — care astăzi cuprinde nu numai demiurgica ROMANIA VETUS din jurul Mediteranei ci și înfloritoarea ROMANIA NOVA de dincolo de mări — trebue să facem dovada calităților și demnității noastre. Iată dece reprezentarea noastră la congresele Uniunii Latine nu trebue compromisă. Ne este încă vie în minte atitudinea desmățată a unor nărăvași „delegați" români de acum trei ani la Rio de Janeiro: democratoizii „latini" cu maniere de basbuzuci au pretins că dețin monopolul reprezentării noastre.

Speram — incorigibili iluzionați ce suntem — ca panorama să nu se repete și anul acesta la Madrid. Dar „depozitarii exclusivi ai democrației românești" și-au bombat torsul cocoșește prezentându-se unicii descendenți direcți din bădica Traian. Câtă generoasă înțelegere, cu adevărat latină, i-a trebuit Congresului ca să manifeste solidaritatea sa cu robitul popor român când avea în fața sa spectacolul celei mai abjecte dihonii levantine, numai lațiale nu. Bietul Eminescu, parcă ar fi fost și el la Madrid când a scris versurile: „Voi sunteți urmașii Romei?..." Cui prodest? Firește că URSS-ului, al cărui fervent propagandist de pace în anul Domnului 1954 s'a revelat spectaculos și fără reticențe, d-l Alexandru Cretzianu. (Iartă-ne, cititorule, că-i tipărim numele. Am fi dorit să urmăm exemplul Eladei care a instituit conspirația tăcerii în jurul incendiatorului templului Dianei din Efes.) Să nu ne mirăm deci când la un viitor Congres Republică Populară va cere intrarea în Uniunea Latină. Lucrul este perfect posibil după ultimele tendințe ale politicii sovietice. Și în definitiv dece nu? Atunci d-l Cretzianu va putea deveni delegat oficial, permanent și nediscutat, convins fiind de rolul său, așa cum l-a arătat cu anticipație în „Națiunea Română", nr. 134, din 1 Iunie 1954. Dar despre asta vom reveni cu altă ocazie.

In primul număr al acestui ziar s'a publicat un articol (Laus Romae) care n'a fost scris la întâmplare: enunțând unul din principiile pe care echipa „Stindardului" și-a propus să servească, el era, am putea spune, programatic. Consecvenți, cum însuți ai putut să te convingi, iubite cititor, terminăm astăzi cu versurile poetului catalan F. Matheu y Fornells, care am dori să constitue un crez și-o profeție:

Atâta timp cât mai răsună pe a noastre țărmuri
Undele eterne ale Romei,
Atâta timp cât ne mai stărue
Cuvântul latin pe-a noastre buze,
Rămâne-vom Latini,
Latini în chip, Latini în cuget,
Mereu Latini!

*) Trebue să facem dreptate d-lui Th. H. Maurer—Jr., care în lucrarea sa A unidade da România ocidental, Sao Paolo, 1951, a consacrat limbii române pagini de o rară frumusețe și înțelegere. Cf. în special p. 76 seqq., unde arată logica introducerii lexicului pan-romanic în limba română.

Ultimele zile ale Mareșalului Antonescu

Reproducem cu emoție în cele ce urmează mărturia plină de princiară noblețe adusă de Domnița Ileana cu privire la ultimele zile ale celui mai mare soldat al României. Fragmentele sunt extrase din cartea **I live again** „Trăiesc din nou", apărută în limba engleză la New York, în 1951/52. Subtitlurile sunt ale noastre.

Redacția.

Nedomolitul dușman al comunismului

Mulți l-au criticat pe Mareșalul Antonescu! Acțiunile sale politice pot fi condamnate, încrederea în sine poate fi deplânsă, dar nimeni niciodată n'a pus la îndoială adâncul său patriotism. El a fost dușmanul nedomolit al comunismului și tocmai comuniștilor a fost predat spre pedepsire. Moartea sa a fost nedemnă și brutală, totuși prin ea s'a înălțat la o măreție pe care n'a avut-o nici în zilele puterii sale. ...Când vorbesc de Mareșal n'o fac ca despre un om politic, cum poate o voiu face într'o zi, ci ca de un prieten apropiat, și pentru mine prietenia înseamnă dragoste chiar pentru greșalele prietenului, pe care alții nu le acceptă... (pp. 148—149).

„Știu", zise el către mine, „că mulți ar dori să răstorn situația și să capitulez la Aliați, dar dacă aș face aceasta fără avertisment aș trăda cuvântul dat în numele țării. Și apoi Germania este încă puternică și ar putea să ne striveească într'o singură zi. Dar mai mult decât atât, niciodată mâna mea nu va semna un document care ar încuviința intrarea trupelor rusești pe pământul României. In ultimul război am învățat să-i cunoaștem pe Ruși ca prieteni! Ce-ar însemna oare să-i vedem intrând ca dușmani victorioși?..."

Care ar fi fost oare rezultatul dacă Antonescu ar fi acționat altfel?

Care ar fi fost oare soarta țării noastre dacă el s'ar fi alăturat planurilor care aveau drept scop căderea la înțelegere cu Aliații, în loc să se opună acestora până în momentul când a fost arestat de ai lui spre a fi predat comuniștilor? Dacă acest soldat dârz și realist ar fi rămas liber pentru a se ridica împotriva tratamentului impus de Rusia României, și pe care el îl prevedea, s'ar fi schimbat oare ceva? Nimeni nu poate spune (p. 151).

S'a semnat condamnarea noastră la moarte

Fusese readus (din Rusia) spre a fi judecat de batjocură de un așa zis „Tribunal al Poporului". El a fost instruit și condamnat nu pentru vreo greșală comisă în decursul guvernării țării (pentru astfel de greșeli numai compatrioții săi l-ar fi putut judeca) ci pentru faptul de a fi exprimat prin lupta sa împotriva Rusiei convingerea nesdruncinată că Rusia e dușmanul României. Nu vocea „poporului" s'a pronunțat prin gura acestei justiții travestite, ci vocea Sovietelor, tăloasă și metalică asemeni sunetelor amplificate mecanic de către difuzoarele care răspândeau „cererile" trucate de condamnare la moarte culese dela simpatizanții comuniști...

In ziua când condamnarea la moarte a fost adusă Regelui, care a fost silit s'o semneze, mi-am simțit inima cuprinsă de o mare neliniște. Mă aflam încă la București, deodată ceva mă îndemnă să mă duc s'o văd pe bătrâna mamă a lui Antonescu. Așa am făcut; mi-am lăsat mașina pe o stradă lăturalnică și am pornit pe jos dela casa unei prietene. Bătrâna Doamnă Antonescu era aproape oarbă, dar încă foarte vioaie și lucidă. Atitudinea mândră în ceeace îl privea pe băiatul ei era impunătoare. Am stat de vorbă îndelung; mi-a arătat pachetele cu alimente pe care le pregătise să i le ducă chiar în după amiaza aceleeași zile. „Căci", îmi spunea ea plină de bucurie „m'au lăsat în sfârșit să-l văd!"

Au lăsat-o să-l vadă, dar el nu i-a spus că nu va mai avea nevoie de darul ei plin de dragoste de vreme ce nu mai avea decât câteva ore de trăit. In cursul convorbirii s'a purtat ca și cum ar mai fi fost speranțe...

Când i s'a adus știrea, ea a primit-o cu liniște mândră și demnă. Am zărit-o pentru ultima dată la câteva zile după moartea fiului. Ședea în balconul casei, îmbrăcată în negru, lacrimile îi șiroiau încetișor din ochii stinși. Am văzut-o din stradă, dar mi-am dat seama că sunt dureri care nu trebuesc turburate, cu capul plecat mi-am continuat drumul. Când mai târziu cineva l-a criticat pe Rege în fața ei pentrucă a semnat condamnarea, ea a răspuns repede și cu hotărâre: „A fost nevoit s'o facă pentru a cruța țara dela mai rău. Oare nu știți că băiatul meu dacă ar fi avut de ales între mine și țară n'ar fi ezitat un moment să comande executarea mea?"

Știrea despre semnarea condamnării la moarte a lui Antonescu mi-a venit în momentul când mă îndreptam dela spital spre castel. „S'a semnat sentința noastră a tuturora", mi-am zis în mine însumi. Chiar în momentul de față nu s'au adunat toate faptele pentruca istoria să poată pronunța un verdict asupra lui Antonescu ca bărbat de stat și ca soldat. Atunci ori acum n'am încercat să aduc o astfel de apreciere. In adâncul inimii mele l-am plâns pe Antonescu, pentrucă mi-a fost prieten... (pp. 307—309).

Pentru Rege, pentru Țară,
Ca să răsbunăm nedreptatea;
Ca să întemeiem lumea nouă;
Ca să cinstim numele de Români;
Cu Dumnezeu înainte,
Urmați-mă!
Războiul Sfânt a început!

General Ion ANTONESCU

„In clipa când trupele noastre trec Prutul și codrii Bucovinei pentru a reîntregi sfânta țară a Moldovei lui Ștefan cel Mare, gândul Meu se îndreaptă către Domnia Voastră, Domnule General, și către oștașii țării.

Vă sunt recunoscător, Domnule General, pentrucă numai prin munca, tăria și stăruința Domniei Voastre, neamul întreg și cu Mine trăim bucuria zilelor de glorie străbună, iar oștașilor noștri bravi le urez sănătate și putere ca să statornicească pentru vecie dreptele granițe ale Neamului.

Trăiască în veci România.
Trăiască viteaza noastră armată.

MIHAI"

22 Iunie 1941.

ȚARA*)

de Vasile VOICULESCU

Sântem un neam ca grâul ce răsare
Din bezna brazdei, din minuni amare,
În câmpul vechi aceleași spice noi,
A câta oară plugul cu rugină
A spart o humă pururea virgină?
Și până'n fund la sacra origină,
Ce mii de gropi sub ori care din noi!

Tălăzuind dintr'un hotar în altul
Cu sufletul, cu sborul lor, cu saltul,
Feciori semeți cad iarăș din belșug.
Scrâind, hrisov, cu sângele lor clisa,
Toți la olaltă să'mplinească scrisa
Cei dela Olt cu cei născuți la Tisa
Uniți mor azi cu frunțile pe Bug.

Din moși-strămoși noi ne'ngropăm aicea.
Ne scurmă corbi, ne cântă pitulicea
Și tot din noi cresc codrii vremii grei.
Ci'n vreascurile veacurilor iară
Feciorii dârzi se războiesc ori ară
Și nemuresc astfel eterna țară
Alăturea de boi, de ploi și zei.

*) „GÂNDIREA", August/Septembrie 1943, pag. 372.

EROICA*)

Mareșalului Ion Antonescu

Tu ești un suflet aspru de-acorduri milenare,
O flacără nebună ce-aleargă pe istorii,
Un fulger ce pictează destine și victorii,
Un uragan ce strigă porunca la hotare.

Tu stai pe orizontul cu petece de sânge,
Tu ești pe frunți de secol, pe limbă de baladă,
Tu ești pe marea neagră, pe codrii de zăpadă,
Tu știi și spaima vremii ce-o doare, de ce plânge.

Răscrucile de umbră, cenușile de glorii,
Rușinile nobleții vândută ca'n tarabă,
Ca fumul se ridică, se 'mprăștie în grabă
La vuetul faniarei de viscol de victorii.

Prin degetele tale ițind un fir subțire,
Suveica-l țese 'n pânză de aur de istorii,
Tu bați vătaia vremii cu vânturi de victorii
Rostind biserici albe pe scrum de răstignire.

Pe trepte ca de soare cântând se urcă țara
Pe umerele tale ce 'mping câte-un hotar
Strângând la piept icoana botezului în har
A neamului, alături îți culci o tâmplă seara.

Tu-i fi ca o cometă pe-o Europă pală,
Vei arde ca o vatră pe neguri imobile,
Eu voiu privi în goana fantasmelor de zile
Credința cum despică cetăți de îndoială!

E. AR. ZAHARIA

*) Revista Fundațiilor Regale, 1 Iulie 1942, pp. 62—65 (Fragmente).

BULETINUL CĂRȚII

Vasile POSTEUCĂ: **„Carte de cântece românești"**, Madrid 1953, pp. 283, cu o prezentare de Aron Cotruș.

Pentru pribegi, volumul acesta, tipărit în condițiuni optime, constitue un neprețuit dar. Am recitit și noi imnurile, marșurile, cântecele patriotice, romanțele, doinele și cântecele de lume — peste 300 la număr — și am fost cuprinși de adâncă emoție. Nu credem să fie Valah care să simtă altfel.

„Cartea de cântece românești" a apărut cu sprijinul financiar al unui zburător, Dl Boris Pușcașu, care merită astfel admirația și recunoștința tuturor Românilor.

*

Sever POP: **Chronique du Centre International de dialectologie générale"** (première fascicule, juin 1954), Louvain.

Eugeniu LOZOVANU: **„Unité et dislocation de la Romania orientale"**, editat de „ORBIS", Buletin International de Documentare Linguistică, Louvain, pp. 12, cu 3 hărți.

PENTRU ABONAȚII DIN FRANȚA

Reprezentantul ziarului „STINDARDUL" pentru întreaga Franță este Dl Căpitan Petre IONAȘCU, 57, rue Fontaine au Roi, PARIS (11-e).

Începând cu acest număr, difuzarea ziarului nostru în Franța se face numai prin Dl Căpitan P. Ionașcu, care este împuternicit să încaseze abonamente și sumele rezultate din vânzarea la chioșcuri.

Abonații și sprijinitorii ziarului sunt rugați să trimită orice sumă de bani numai la contul nostru din Paris:

PARIS c/c 11.201—04

Rugăm deasemenea ca cererile de abonamente, reclamațiuni etc. să fie adresate de aci înainte numai la adresa: 57, rue Fontaine au Roi, PARIS (11-e).

Nelegiuirea Sadoveanului

Doamne, cum de s'au putut naște în Moldova trădătorii? Rapsodul lui Ștefan Vodă, transformat peste noapte în precupeț, și-a vândut străinului cu hurta înălțătoarele-i balade...

Să ne închipuim că într'o bună zi deschizând SCÂNTEIA ochii ni se opresc asupra unui articol care anunță intentarea unui proces „trădătorului clasei muncitoare", pe nume Mihail Sadoveanu. Desigur, nu ne-am mira deloc — precedentele abundă. În regimul care se desmiardă singur „primăvară a omenirii" e un lucru atât de comun ca însăși autorii ukazurilor să le încerce „combativitatea de clasă" a doua zi după ce le-au semnat.

Să vedem acum care ar putea fi capetele de acuzare împotriva ilustrului academician devenit viperă peste noapte. Stalinist stând și judecând, în romanele și nuvelele sale, Sadoveanu e un mare „reacționar". (Vom folosi limbajul „Contemporanului" și al „Urzicii", serioasele reviste bucureștene.) Cantonat într'un trecut idilic el nu vede nimic afară de bielșugul bucatelor moldovinești și a vinului de Cotnari, care de altfel nu sunt disprețuite nici la progresistele mese prezidiale. Nu-i denunță pe burghezi care exploatau ne-stahanovist sudoarea țărănimii. Nu vede Partidul și n'o vede pe Marea Vecină și Prietenă. Nu-i demască pe fabricanții de tunuri de peste ocean — cu cei dela Magnitogorsk e altă poveste!

Să amintim acum numai câteva rânduri care ar ajunge pentru a deslănțui „ura sfântă a justiției populare".

Din Memoriile Secțiunii Literare ale Academiei Române, seria III, tomul VIII, p. 237, din discursul ținut de Mihail Sadoveanu în ședința dela 1 Aprilie 1938, cu ocazia comemorării lui Ion Creangă:

„Țara noastră e patria străveche a acestor băștinași dela descălicătoare, dela Traian, dela Daci și de mai demult, care s'au fixat cândva într'o civilizație respectabilă, ale cărei vestigii le constatăm în datini. Imprejurările catastrofale ale istoriei i-au forțat să se închidă în legea lor veche ca într'o scoică; astfel au rezistat învaziilor și dominațiilor străine; neînduplecați în conservatismul lor au biruit timpul și restriștile ajungând până în evul modern, când s'a alcătuit statul nou. Statul acesta nou, moștenire dela voievozi și refăcut de boierii și cărturarii veacului trecut, se orientează către civilizația apuseană de azi."

Pasagiul acesta conține toate păcatele imaginabile ce se pot comite împotriva „frontului democratiei și socialismului". Să le enumerăm:

— „patria străveche . . dela Traian", în contrazicere cu descoperirile savanților sovietici care au arătat că Traian a fost un pirat imperialist, gauleiterul Romei în Dacia și pe deasupra și falangist (se născuse în Spania).

— „civilizație respectabilă" n'a putut exista până când Kirkizii, Tungujii, Cecenii și Samoiezii n'au intrat în București.

— „datini", concepție mistică, obscurantistă și retrogradă, cum spun tovarășii dela Universitatea A. I. Jdanov.

— „să se închidă . . . ca într'o scoică". Marele bărbat, strateg, lingvist, fizician și critic muzical a numit această atitudine ah, câtă profunzime! — codism".

— „invazii și dominații străine". Se poate vorbi oare de acestea fără a arăta „ajutorul frățesc al poporului rus"? Să amintim numai de dragostea nețărmurită cu care a fost oprit la Moscova în 1917 tezaurul Statului Român.

— „neînduplecați în conservatism". Poziție contra-revolutionară, ar decreta Biroul Politic.

— „Statul nou refăcut de boieri". Să luăm aminte: Statul de democrație populară a luat nașterea din lupta clasei muncitoare condusă de Partid, zice Constituția RPR, și din pumnul istoric rostogolit de Vâșinski pe biroul regal la 5 Martie 1945, cum nu scrie nicăieri dar cum știe toată lumea.

— „Se orientează către civilizația apuseană". Aceasta s'ar numi în „pagina culturală" a „României libere", „ploconire slugarnică în fața apusului decadent".

Scotocind mai avan prin opera „maestrului" pentru a întrevedea contururile pe care duhul căzăcesc al „reconsiderării" ar putea să i le impună, am început să nu mă mai mir de multimea paginilor „anti-sovietice" și „anti-muncitorești" pe care a putut să le aștearnă actualul academician cu prea progresista-i dreaptă. Există o filosofie a publicisticei sovietice: orice cuvânt scris odată ieșit de sub rotativă are șanse egale de a deveni „lozincă istorică" ori „producție subversivă", ori, pentru a respecta cronologia, întâi una și apoi cealaltă. Numerele „nepartinice" ale „Scânteii" sunt cu duiumul, „Pravda" este interzisă pe decade întregi, iar „Pentru pace trainică", infailibilul ziar al Kominformului, constitue o lectură deviaționistă. (Gândiți-vă numai la reportajele despre vizita lui Tito la București, la discursurile lui Kardelj, Gomulka și ale altor „eroi" metamorfozați în vipere.)

Să rezumăm. „Zodia Cancerului" este construită în jurul figurii Domnului Moldovei Duca-Vodă, care a avut cutezanța să fie în același timp și hatman al Ucrainei. Culmea „adormirii vigilenții" ambasadorul regelui francez, abatele Paul de Marenne, nu este prezentat ca „spion și terorist". Romanul „Neamul Șoimărești lor" este o adevărată epopee chiaburească: Tudor Șoimaru încurajează „stingerea luptei de clasă" prin dragostea ce poartă Magdei, fiica boierului Stroe Orheianu.

Dar se vede treaba că tov. Sadoveanu e muncit de gânduri negre și de ukazurile Partidului în tihna fermei dela Ciorogârla. Într'un interview publicat în „Contemporanul" din 13 Ianuarie 1952 ni se aducea la cunoștință planurile sale literare. Era atunci pe cale de a scrie un roman istoric „din a doua jumătate a veacului al XVI-lea, intitulat „Nicoară Potcoavă".*) Cu alte cuvinte reconsiderarea „Șoimilor". Oare ce avea nesănătos acest roman pentru a nu putea constitui lectura unui utemist revoluționar? Ioan-Vodă se opune Turcilor și este tăiat, frații învinsului încearcă să-l pedepsească pe trădătorul Ieremia Golia. Deci două idei centrale în afară de linia Partidului: 1. împotrivirea în fața străinului asupritor, 2. ispășirea trădării suveranului legitim. Numai că scriitorul nostru care se reconsideră cu atâta usurință n'o prea brodește când ne spune: „În, veacul acela, boierii s'au aliat cu Turcii împotriva domnilor și pe cei mai mulți i-au asasinat. Pe de altă parte și-au însusit prin vicleșug și crimă, pământul oamenilor liberi." Înlocuiți câtiva termeni și veți avea mărturisirea propriei crime.

În același interview, academicianul RPR spunea mai departe: „Eu caut să fixez într'o operă de creație această epocă de care m'am ocupat acum 52 de ani. Lucrarea aceea o consider însă mai mult un poem decât un roman."

Să spui că e un poem e un mare eufemism. În nota critică informativă a CC al PMR prin care se făcea comanda cârpocirii sta probabil scris „necorespunzător cu aspirațiile clasei muncitoare în epoca construirii socialismului".

Dar sunt pagini în opera lui Sadoveanu — din acelea care ne-au înfiorat în vremea adolescenței noastre — care nu pot fi reconsiderate; și ele trebue să-i chinuiască cugetul asemeni unor strigoi nemiloși. Iată o astfel de pagină; ea face parte din articolul intitulat **Nistrul,** tipărit în Revista Fundațiilor Regale, no. 6, 1940, pp. 503—510. (Sublinierile sunt ale noastre):

„La malul fluviului, izolată de târg, dormita într'o melancolie neturburată cetățuia medievală a vechilor străji sorocene, care păzeau odinioară către **pustia răsăriteană** . . . de ceea parte era încă **haos anarhic,** dincoace, de pe înălțime, stăpâneau nevăzute tunurile noastre. **Nistrul e un hotar al neamului românesc. În unele părți e un hotar aproximativ, căci așezări destul de importante și compacte de Moldoveni l-au depășit până în apa Bugului . . .**

Hotarul vechii Moldove a fost ținut de voivozii întemeietori cu sabia.

Călărețul dela Nistru, care priveghea pe dealuri în **pustia căpcăunilor,** avea din neam în neam nostalgia codrului verde și a apelor limpezi din locurile înalte, unde se născuseră unchesii lui."

Faptul că versurile de mai jos sunt singurele scrise de Sadoveanu în lunga-i carieră literară nu e lipsit de o crâncenă ironie:

INSCRIPȚIE

Pentru mazîlii și răzeșii dela Nistru.
Doamne!
Dîncolo de apa Răsăritului nu mai sunt oameni.
N'au pierit, ci li s'a vestejit surâsul.
În zarea curganelor cerul se umbrește.
De aripa liliacului spaimei.
Între detunetele viforniței iernii și pojarul Sânzienelor,
Primăvara înflorește în pripă spre apa Răsăritului.
Poposit-au aici, cândva, coborînd dela munți, bătrânii noștri,
Stătut-au strajă în marginea hoardelor,
Legea Domnului-Dumnezeu au pus hotar.

Octavian Goga — „Tavi", cum poate îi zicea și actualul academician al RPR omului cu caracterul de cristal neîntinat care își doarme somnul în sihăstria dela Ciucea venerat de neamul pe care nu l-a trădat — a scris o poezie „unui scriitor vândut". E o adevărată mustravenită depe celălalt tărâm:

Nu-i simți în noaptea ta de jale,
Cum vin convoiu întunecat,
Eroii scrisurilor tale
Și ți s'apropie de pat?
Vin popi bătrâni, cu barba sură,
Țărani cu chip însângerat,
Vin să te blesteme din gură,
Vin să te 'ntrebe de păcat . . .
Și spune-mi: nu te 'nearcă oare
Un vis cumplit, un vis urît:
Că mâna lor răzbunătoare
Te-a strânge într'o zi de gât?

Și poate gândindu-se la acelaș „scriitor vândut", căpitanul Mihail Sadoveanu scria următoarele în numărul din 1 Februarie 1917 a ziarului **România,** ce apărea la Iași:

„Ei cred că a venit sfârșitul sfârșiturilor; este o margine în toate și o cumpănă firească. Valurile cele turburate se vor alina și va veni vremea să stăm față în față.

Îi vom judeca noi, îi vor judeca copii noștri, îi vor judeca și le vor plăti strănepoții noștri din cele mai depărtate generații . . . pentru ei din limba noastră, trebue să dispară cuvântul ertare." Acest fragment nu mai are nevoie de reconsiderare; e tot atât de valabil ca și acum 37 de ani; mai mult decât atât, el este un Act de Acuzare scris **propria manu.**

*

Cum vor putea oare generațiile viitoare să separe în acelaș om noroiul de lumină? Vor mai adormi oare copiii României Noi fermecați de băsmuirea molcomă a unui criminal din viața publică? Și cum să le explici că cel care a cântat cu înflăcărare gloria Moldovei lui Ștefan a semnat mare parte din zapisele care au ținut în robie neamul românesc? Membrul de partid a dărâmat statuia scriitorului.

O. I. MIREA

*) Între timp romanul a fost terminat, a văzut lumina tiparului, ba chiar și-a făcut apariția în librăriile occidentale.

Revista presei

„ARC", Buletinul Asociației Române din Canada (4215 Western Westmount, Montréal), Anul I, Nr. 1.

Deși scoasă la multiplicator, cea mai tânără revistă a exilului se prezintă frumos și este scrisă cu duh și inimă românească. Apare în română și franceză, sub conducerea și cu osteneala Dlui Nicolae **Furiugeanu,** ale cărui inițiative și bune intenții ne sunt cunoscute.

Spre lauda redacției, „ARC" își propune să nu polemizeze cu nicio altă publicație a emigranței, contribuind astfel la închegarea unui singur front de luptă.

Apărând într'un mare centru francez, revista aduce un real serviciu scrisului românesc prin publicarea, în traducere franceză, a clasicilor noștri.

*

„BULETINUL MILITAR" (Anul II, Nr. 4, Aprilie 1954), apare la New-York sub direcția Dlui Colonel Dan D. **Ivanovici.** Acest buletin publică interesante informații din domeniul militar, precum și articole de specialitate de necontestată valoare.

În acest ultim număr pe care l-am primit, semnalăm: **„Strategia și Tactica comunistă"** de Căpitan Gospodaru, **„Dela Bomba A la Bomba H"** (articol foarte documentat, al cărui autor este Dl Căpitan Paul Gheorghiu) și **„Rachetele guidate"** de Căpitan L. Crutzescu.

Cu una din informațiile militare — privitoare la România — nu prea suntem însă de acord. Nu credem anume că materialul sovietic cu care sunt dotate unitățile moto-mecanizate și cele de artilerie ar fi „fier vechiu". În ansamblul forțelor sovietice fiecare armată „satelită" îndeplinește o anumită funcțiune, mai bine zis: diviziile respective intră în compunerea armatelor și „fronturilor" sovietice (fapt dovedit cu ocazia manevrelor). Dealtfel, standardizarea armamentului unităților operative este **aproape** terminată, armamentul învechit intrând în dotația formațiilor de zonă interioara și trupelor de securitate. Ceva mai mult, în organizarea Armatei R.P.R. comandamentul sovietic acordă o atenție deosebită unităților de artilerie (numai România și Polonia dispun de mai multe mari unități de artilerie).

Adresa **Buletinului Militar:** 304 W.102 Street, New-York 25, N.Y. USA.

*

„CRONICA ROMÂNEASCĂ" este, după părerea noastră, cea mai bună și cea mai utilă publicație în limba română care apare în America. Problemele de politică internațională și transformările din R.P.R. sunt analizate cu seriozitate și competență. În numărul Aprilie/Mai 1954, „CRONICA ROMÂNEASCĂ" publică o excelentă documentare asupra sovietizării teatrului, sub titlul **„Pe scena R.P.R. în 1953".** În același număr: „Un studiu asupra României destinat Senatului Statelor Unite", „România — pe prima pagină", „Cazul Pătrășcanu", „Probleme federaliste", „Congresul Partidului comunist din Basarabia", „Efectivele și organizarea militară în R.P.R.", „Combustibilele și energia în România" și „Executarea Planului de stat în 1953". Interesantă este lista „conducătorilor" R.S.S. Moldovenești (denumirea actuală a Basarabiei ciuntite și raionelor vestice ale Transnistriei). Din 41, doar 7 sunt Români neaoși.

„Comitetul pentru Europa liberă", sub auspiciile căruia apare „CRONICA ROMÂNEASCĂ", editează și un săptămânal de știri din România (News from Romania). Informațiile din presa reperistă și cele radiodifuzate, însoțite de comentarii, sunt puse la dispoziția publicațiilor care apar în exil. Buletinul acesta este de mare folos pentru ziarele și revistele românești din lumea liberă, dat fiind imposibilitatea pentru ele de a procura **toate** publicațiile comuniste și de a organiza un serviciu de radio-ascultare.

Înregistrăm cu deosebită satisfacție modul cum este alcătuită rubrica **„Evenimente importante din Istoria Românilor".** Astfel, în săptămâna dela 30 Iunie la 6 Iunie, sunt sem-

(Continuarea în pag. 9)

Bărbăție românească

Bătălia capului de pod dela Fălciu

de Căpitan T. MAIORESCU
din Regimentul 6 Dorobanți de Gardă „Mihai Viteazul

Divizia de Gardă ocupa de luni de zile sectorul Fălciu-Bogdănești, străjuind cele două poduri peste Prut, — axa probabilă de invazie a hoardelor bolșevice —, care de când cu nedreapta ocupare a Besarabiei și Bucovinei de Nord, deveniseră o amenințare permanentă...

Regimentul de Gardă „Mihai Viteazul" ocupa, cu unul din batalioanele sale, satul Bogdănești-Tutova, având la centrul sectorului podul de cale ferată Bârlad-Basarabeasca și cu alt batalion în Fălciu, în centrul sectorului cu podul Fălciu-Cahul, singura cale de pătrundere în Moldova, la Vest, spre Huși, sau la Sud — pe drumul paralel cu Prutul — spre Bârlad.

Ambele poduri erau intacte, frontiera dintre noi și Ruși, fiind formată de o rețea slabă de sârmă ghimpată, așezată pe cai de frizâ.

Sectoarele respective, fără pozițiuni naturale deosebite, fuseseră întărite cu fortificații pasagere — săpături în pământ — deorece obiectele betonate nu începuseră a fi construite.

In această situație, singura apărare eficace a acestor puncte importante de frontieră era făcută printr'un plan de foc, bine și judicios studiat.

Restul forțelor diviziei se aflau cantonate în satele Epureni și Brezeni.

Sector liniștit dar întortochiat de sinuozitățile capricioase ale Prutului, care formează aci o serie de bucle și de cotituri largi în teritoriile celor două ținuturi românești vremelnic separate.

Malul basarabean, predominant și mai apropiat de cât cel moldovean, străjuește cu o ghirlandă de sate minunatul câmp de tragere, imposibil de străbătut, cu lunca mlăștinoasă a Prutului.

Iată, dela dreapta spre stânga frontului, **Țiganca**, Slovenofca, Epurenii, iar mai sus, în amfitreatrul liniilor de dealuri, în ceață, **Cania** și Leca.

Plouă fără întrerupere de câteva zile.

Se circulă greu pe drumurile desfundate, cu podețele luate de apă, refăcute apoi, din nou distruse și așa mai departe, supunând caravanele aprovizionărilor la munci de Sisif.

E liniște, prea mare liniște!...

Doar ochii și urechile ostașilor prind svonuri și mișcări ce se petrec noaptea, dincolo.

Ne batem? Este întrebarea chinuitoare și obsedantă, de fiecare clipă.

Ziua de 22 Iunie ne aduce deslegarea tuturor dorurilor.

S'a hotărît! Avem războiul.

Toata lumea este înfrigurată, nervoasă. Nimeni nu-i stăpânit de frică.

Populația civilă pleacă. Miroase a pustiu...

Ne aflăm acum numai între noi, putându-ne mișca altfel decât sub ochiul înfricoșat al civililor.

Se intră în dispozitiv, noaptea, pe a ploaie ce curge cu găleata.

Poticneli, plescăit de apă, răsete înăbușite, sudălmi și comenzi șoptite.

Pe dealurile din spate mișună luminițe. Sunt căruțele cu hrană și muniții, care bâjbâie ca și noi, spre țintele și destinații precise.

Mi-i cald. Am terminat instalarea. Numai ploaia continuă frenetic...

DĂM PIEPT CU DUȘMANUL

Intre timp s'au constituit echipele de voluntari pentru trecerea Prutului.

Au ieșit mulți. Mult mai mulți decât trebuiau.

Echipele sunt formate. Instrucția sumară e făcută de formă. **Tuturor le ard ochii de flacăra înțelegerii rosturilor sublime ale nației.**

Inimile bat ritmul aceleași dârze credințe neînfricate...

Știu toți ce-au de făcut. Știu tot. Cu ei pornește și o echipă germană, condusă de un locotenent simpatic și priceput în astfel de treburi.

Pornesc în monom lunecând până la apa neagră care-i înghite tăcută și rece, de o parte a podului, la umbra picioarelor.

Inceputul! Toate mâinile se crispează pe arme. Bătăile inimilor celor rămași pe mal s'au oprit.

O clipă, două, trei... O vecinicie. Apoi semnalul: o rachetă. Totul e în ordine. Santinelele bolșevice au fost înlăturate fără multă bătaie de cap.

Pe pod, se svârlă înainte plotonul Sublocotenentului de rezervă **Slăvescu** Nicolaie. Escaladează caii de frizâ, frontiera vremelnică, trecând „dincolo" în salt de fulger.

Deodată, întreaga lunca basarabeană hăue...

Sunt rafalele mitralierelor rusești, instalate în cazemate.

Vacarmul se întețește, drăcesc... Intervin brandturi și tunuri în rafale de baterii, brăzdând întunerecul cu spade lucioase de foc ucigător.

Prutul a fost a trecut. La capătul podului dinspre ruși, în fața primei cazemate bolșevice, Sublocotenentul Slăvescu a căzut săgetat de gloanțe inamice. **Este primul ofițer căzut, prima jertfă românească pe pământul Basarabiei.**

IADUL DELA ȚIGANCA

La Bogdănești, pe celălalt pod, se avântă batalionul Maiorului **Udrea**, în aceeași noapte, în acelaș fel. Zorii zilei de 23 Iunie înseamnă deslănțuirea potopului de foc.

Din toată ghirlanda de sate basarabene, așezate în semicerc în fața sectorului Fălciu-Bogdănești, izbucnește năpraznic focul ucigător din nenumărate cazemate rusești. Trag încrucișat, mitraliere, brandturi, artilerie... din față, din flanc, de pretutindeni. Ostașii Diviziei de Gardă luptă dârz, împotmoliți în mlaștini... Potopul de foc nu-i clatină. Pe fiecare îl pândește însă moartea...

Și șoseaua și calea ferată sunt asaltate necontenit de focul mitralierelor din cazemate.

Orice încercare de descleștare, se plătește cu viața... Și totuși zile întregi ostașii Regimentului „Mihai Viteazul" și mai târziu și cei ai Vânătorilor de Gardă (N.R.: Reg. 2 „Regina Elisabeta" și Reg. 9 „Regele Alexandru al Jugoslaviei") au rezistat eroic, înglodați în mlaștină, sub uraganul de foc deslănțuit de armele terestre și de mitraliorii a zeci și sute de aviaoane de sovietice. Zile și nopți întregi, ostașii Diviziei de Gardă au înfruntat un dușman perfid și fără pereche de îndrăzneț.

La Țiganca, unitățile roșii au utilizat toate mijloacele pentru a frânge rezistența românească. Buni cunoscători ai terenului, bolșevicii se strecurau, prin tufăriș, până la piesele noastre... Dar toate încercările lor au fost respinse, datorită elanului vitejesc și dârzeniei acestor țărani din câmpia valahă care alcătuiau unitățile Diviziei de Gardă. Curse, capcane și risipa de foc, nimic n'a reușit să-i clintească pe dorobanții și pe vânătorii de gardă...

Rând pe rând, cazematele bolșevice au căzut, cucerite de avântul nedomolit al vitejilor noștri. Fără bombardamente de artilerie sau aviație, fără aruncătoare de flăcări, echipe îndrăznețe de câte 4—5 ostași și un ofițer, s'au strecurat până sub crenelurile cazematelor. Ocupanții au fost reduși la tăcere aproape exclusiv prin folosirea grenadelor de mână.

Pas cu pas, cu prețul greu al sângelui, ostașii Diviziei de Gardă au împins pe inamicul cel mai dârz și cel mai crud din toată istoria noastră dincolo de linia de fier și de beton în care se îngropase.

Satul Țiganca, cu casele transformate în cazemate, a fost punctul principal al încrâncenărilor.

Bombardamentul intens al artileriei româno-germane și al aviației a constituit o ușurare... In câteva zile, aspectul bătăliei a fost schimbat.

După lupte crâncene, Țiganca a căzut, ai noștri cucerind și curățind casă cu casă...

Toate contraatacurile bolșevicilor pentru redobândirea acestei poziții s'au frânt de rezistența dârză a trupelor noastre. Nicăeri n'am văzut un mai mare dispreț de moarte ca la Țiganca...

La 7 Iulie, ultima rezistență bolșevică dela dealul **Cania** a fost zdrobită. Divizia de Gardă a reușit să formeze și să menținuă capul de pod dela Fălciu, viitoare bază de plecare a atacurilor care aveau să ne facă din nou stăpâni pe Basarabia.

In aceste lupte a căzut Comandantul Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul", Colonelul **Iliescu** Gheorghe. Aceiași moarte vitează și-a aflat la Țiganca și Maiorul **Moloiu**, precum și alți șeapte ofițeri din regiment. Maiorul **Udrea**, Comandantul Bat. I, a fost grav rănit.

Așa a primit Divizia de Gardă botezul focului, plătind cu jertfe grele onoarea de a fi participat la această glorioasa bătălie a sfântului nostru război.

„Ostași,

Impreună cu Mama Mea și țara întreagă, ne înclinăm cu smerenie înaintea ofițerilor, subofițerilor și trupei, Români și Germani, cari și-au jertfit viața pentru desrobirea pământului strămoșesc.

Iar voua, ostași, cari v'ați vărsat sângele pentru țară, pentru onoarea neamului și pentru tron, vă închinăm recunoștința noastră caldă și mărturia de grijă ce v'o purtăm.

Prin faptele voastre de vitejie, pășim din nou cu fruntea sus, fiindcă jertfa voastră ne-a spălat umilirea și ne-a deschis mândru, drumul viitorului.

Trăiască România și toți cei ce au luptat și sângerat pentru ea.

MIHAI"

PRIMA PATRULĂ ROMÂNĂ INTRĂ ÎN SEVASTOPOL (1 Iulie 1942, ora 12)

Atacul asupra Sevastopolului a început în zorii zilei de 7 Iunie 1942. La centrul dispozitivului se aflau Diviziile 1-a Munte și a 18-a Infanterie, iar la aripa stângă tot ai noștri se aflau (Div. 4-a Munte). După ce aceste unități au cucerit „Bastionul II" și faimoasa movilă pe care germanii au numit-o „Rumänen-Höhe", vânătorii și infanteriștii români intrau în Sevastopol.

In ajun, trupe române cuceriseră Balaklava, unde cu aproape un secol înainte șarjaseră husarii și lăncierii britanici.

Ostași!
V'am făgăduit din prima zi a nouei Domnii și a luptei mele naționale să vă duc la biruință;
Să șterg pata de desonoare din cartea Neamului și umbra de umilire de pe fruntea și epoleții voștri.
Azi a sosit ceasul celei mai sfinte lupte, lupta drepturilor strămoșești și a bisericii, lupta pentru vetrele și altarele românești de totdeauna.

Ostași!
Vă ordon:
Treceți Prutul!
Sdrobiți vrămașul din răsărit și miazănoapte.
Desrobiți din jugul roșu al bolșevismului pe frații noștri cotropiți.
Reîmpliniți în trupul țării glia străbună a Basarabilor și codrii voevodali ai Bucovinei, ogoarele și plaiurile voastre.

Ostași!
Plecați azi pe drumul biruințelor lui Ștefan cel Mare, ca să cuprindeți cu jertfa voastră ceeace au supus strămoșii noștri cu lupta lor.
Inainte.
Fiți mândri că veacurile ne-au lăsat aci de strajă dreptății și zid de cetate creștină.
Fiți vrednici de trecutul românesc.
Ostași!
Veți lupta cot la cot, suflet la suflet, lângă cea mai puternică și glorioasă armată a lumii.
Indrăsniți să vă măsurați vitejia și să vă dovediți mândria, camarazilor noștri.
Ei luptă pe pământul moldovean, pentru granițele noastre și pentru dreptatea lumii.

Ostași!
Inainte.
Să luptați pentru gloria Neamului.
Să muriți pentru vatra părinților și a copiilor voștri.
Să cinstiți prin vitejia voastră amintirea lui Mihai Vodă și a lui Ștefan cel Mare, a martirilor și eroilor căzuți în pământul veșniciei noastre cu gândul țintă la Dumnezeu.
Să luptați pentru desrobirea fraților noștri, a Basarabiei și Bucovinei, pentru cinstirea bisericilor, a vieții și căminurilor batjocorite de păgânii cotropitori.
Să luptați pentru a ne răzbuna umilirea și nedreptatea.
V'o cere Neamul, Regele și Generalul vostru.

Ostași!
Izbânda va fi a noastră.
La luptă.
Cu Dumnezeu înainte.

22 Iunie 1941

Comandant de căpetenie al Armatei
GENERAL ION ANTONESCU

Sublocotenentul Teodorescu Victor

Zorii zilei de 8 Iulie găsesc regimentul de infanterie angajat în lupta aprigă pentru cucerirea dealului Țarinei. Compania 5-a, care forma avangarda, este susținută în acțiunile ei de un ploton de mitraliere, comandat de Sublocotentul Teodorescu Victor. Inamicul încearcă să opreasca iureșul ostașilor români, trăgând mereu asupra lor din ascunzișuri. Ai noștri merg însă mereu înainte... Pușcașii înaintează furișați, în timp ce mitraliorii trag neîncetat și fără greșală, silind pe inamic să stea cu capul vârât în pământ. Infanteriștii trec primele linii inamice, trec calea ferată, apropiindu-se tot mai mult de dealul Țarinei. Plotonul de mitraliori îi urmează de aproape. De pe coasta dealului, bolșevicii împroașcă liniile române cu un foc viu de arme automate.

Compania de infanterie s'a oprit... E rândul plotonului de mitraliori să-și spună cuvântul...

Sublocotenentul Teodorescu Victor își cunoaște misiunea. Caută un loc bun de tragere și îl găsește chiar pe linia primelor plotoane de infanterie. Se apropie de ele prin grindina de foc inamică... Calm, își stabilește elementele de tragere. Intr'un salt, mitraliorii sunt lângă el. In mijlocul lor, ofițerul stă neclintit, conducând tragerea. Rezistența inamicului slăbește... Incă o sforțare și el va amuți cu totul...

Gloanțele șuieră din ce în ce mai furios. Foc de vijelie! Sublocotenentul Teodorescu comandă mereu: „Asupra armelor automate din dreapta, **foc!**" Din ultimul lor cuib, rușii trag cu disperare, concentrând focul asupra locului unde se afla ofițerul.

Sublocotenentul Teodorescu este lovit în plin. Fața îi se umple de sânge, dar mai are puterea să rămână o clipă în picioare... **„Foc!"** Cu brațul întins, el indică servanților cel din urmă obiectiv. Așa s'a prăbușit, înghețat de moarte.

Era șoim dela Mânăstirea Dealu, Sublocotentul Teodorescu Victor.

SĂ RĂMÂNEM ROMÂNI

Cuvântare ţinută în ziua de 27 Mai 1954, cu prilejul pelerinajului Românilor din Belgia la Hal, pentru comemorarea zilei eroilor.

Luând cuvântul după părintele Bărbat, încerc acelaş sentiment pe care trebue să-l fi avut, „toutes proportions gardées", la Bruyère când, la începutul carierei lui declara, cu regret: „Tout est dit et j'arrive trop tard".

Din fericire, mai există încă subiecte pe care, cu toată dibăcia dialecticei jezuite. Ştiinţia Sa nu le-ar putea trata în niciun chip. Unul dintre acestea l'aş enunţa astfel: „Contribuţia Părintelui Bărbat la formarea unui centru spiritual românesc în Belgia".

Nimic nu l'a speriat, nimic nu l'a descurajat în urmărirea acestui ţel. Cu dârzenia pe care o trage din obârşia lui transilvană şi cu duhul blândeţii deprins la şcoala celor cereşti Ştiinţia Sa s'a luptat, pe tăcute, cu subtilităţile noastre bizantine şi cu inerţia noastră valahă şi ne-a adunat astăzi, aici, ca să cinstim împreună memoria Eroilor Neamului.

Sunt convins că voi fi interpretul sentimentului unanim al Domniilor Voastre exprimând Părintelui Bărbat admiraţia şi recunoştinta noastră vie pentru toată ostenela ce şi-a dat ca să-şi schimbe numele în renume.

Mulţumim de asemeni prietenilor noştri belgieni, care au răspuns în număr atât de mare la chemarea noastră. Nimic nu ne putea reconforta mai bine, în această zi a amintirii şi-a speranţei; decât prezenţa lor. Amintiri, dor şi speranţe, le avem toate în comun. Vorbim aceiaş limbă şi'n limba aceasta le cerem permisiunea să-i considerăm de-ai noştri şi să le spunem: Bine-aţi venit printre noi.

Ne-am reunit aici, într'un centru catolic, la iniţiativa unui preot unit, câteva duzini de ortodocşi, pentru a sărbători, la 3000 de KM de ţară, o datină românească. Nimic nu poate exprima mai limpede decât această simplă constatare, toată vitregia, dar şi toată măreţia epocei în care ne-a fost dat să trăim.

Răsturnările provocate de ultimul războiu ne-au împrăştiat în toate colţurile lumii. Reviziurile pe care ele le-au impus în spiritele noastre ne-au redat însă conştiinţa destinului nostru comun. Această solidaritate a suferinţei constitue o idee-forţă pe care nu ne este permis s'o nesocotim.

Cadenţa istoriei devine din ce în ce mai rapidă. Moravuri, instituţii, condiţii de viaţă, toate se preiac sub ochii noştri cu o vitează ameţitoare. Antrenaţi în această cursă nebună, nu ne dăm seama, din lipsă de repere fixe, de etapele pe care le-am parcurs în ultimii 50 de ani. Ştiinţa a progresat, dela începutul acestui secol şi până astăzi, mai mult decât în toate milioanele de ani ce s'au scurs dela descoperirea focului şi până la prima locomotivă. Vă veţi întreba, poate: „Ce legătură există între comemorarea eroilor şi prima locomotivă?".

După umila noastră părere, totul se leagă în lumea asta, astăzi mai mult ca oricând. Să trăeşti, fără a pierde busola, în condiţiile de viaţă ale civilizaţiei contimporane, constitue, deja, un act de eroism minor. El devine sublim dacă, în plus, eşti capabil să-ţi închini această viaţă unui scop care să te depăşească. Socotim deci că nu este de prisos să ne oprim din când în când — şi ziua eroilor este, poate, popasul cel mai indicat — ca să vedem unde ne aflăm şi, mai cu seamă, ca să încercăm a înţelege încotro mergem.

Trăim în veacul tuturor minunilor. Cea mai mare este, fără îndoială, că nu ne dăm seama de ele.

In Decembrie 1895, Jean Perrin descoperea electronul. Descoperirea aceasta a dus la industria cinematografică, la microscopul electronic (şi, indirect, la progresul uimitor al micro-biologiei), la radio, la televiziune, la radar, etc.

In Martie 1899 Marconi expedia lui Branly, pe deasupra canalului Mânecii, prima telegramă fără fir. Astăzi t e l e f o n i a fără fir este înscrisă, cu tariful exact, în cartea Dv. de telefon.

In Iunie 1900 M-me Curie făcea prima comunicare publică în legătură cu descoperirea radioactivităţii. Patruzeci şi cinci de ani mai târziu prima bombă atomică pulverizа Hiroshima.

In acelaş timp fusese dusă ofensiva ştiinţei pentru cucerirea vitezei. In 1906, cu ocazia uneia dintre primele „curse" de automobile, un şampion declarase, cu emfază: „Pericolul începe dela 30 de Km. pe oră". Recordul stabilit de Santos-Dumont, cu acest prilej fusese de 46 deKm. pe oră. Treizeci de ani mai târziu, Whittle depunea brevetul primului motor cu reactiune. Stratojetul american de 83 de tone, propulsat de 6 turbine-reactori, străbate astăzi stratosfera cu 1.000 de Km. pe oră. Prea încet. Turboreactorul a fost detronat de fusee. Bell X 1, fabricat în USA, învăluit în mister şi propulsat de o fusee alimentată cu alcool şi oxigen lichid depăşeşte 3.000 de Km. pe oră. Agenţiile americane de turism au început deja să primească înscrieri pentru primul voiaj în lună. Pentru moment, chiar ambiţiile unei persoane deplasate care înţelege să-şi merite numele, nu pot depăşi escala „Luna". Marte sau Venus rămân rezervate copiilor noştri.

Imbunătăţirea condiţiilor de traiu s'a tradus, în domeniul biologic, prin revoluţionarea totală a datelor privitoare la longevitatea omului. La problema: „Cât mai avem de trăit?", — problemă, presupun, de interes general — o statistică publicată recent de Ministerul Sănătăţii Publice din Londra ne dă răspunsul următor:

In Anglia sec. XVII bărbaţii trăiau în mijlocie 35 de ani, iar femeile 38 (hotărât, sexul „slab" nu e la prima lui contradicţie). La începutul sec. al XIX-lea, media crescuse, respectiv, la 48 şi 52 de ani. Un progres manifest, care corespundea însă unei evoluţii pe care o putem califica de normală. Revoluţia în acest domeniu — şi în acest domeniu, am putea spune — începe odată cu secolul nostru. După aceiaşi publicaţie britanică, copii născuţi după ultimul războiu vor atinge 66 de ani, băieţii; 71 de ani, fetele. Copii noştri vor trăi, deci cu 20 de ani mai mult decât părinţii noştri. Imbucurător. Nu?

In ce-i priveşte pe copii lor, previziunile ştiinţei sunt şi mai optimiste. Sir Ian Heilbron, Preşedinte al Academiei Britanice de Ştiinţe, îşi încheia o conferinţă ţinută la universitatea din Birmingham în Februarie 1950 afirmând că înainte de-a ajunge la sfârşitul secolului al XX-lea, se vor găsi mijloacele de a prelungi viaţa omului până la 200 de ani. „Moartea învinsă!". Ce titlu admirabil, Doamnelor şi Domnilor, pentru un roman de Wels!

Un singur punct negru în toată această euforie: Ne-ar place să fim asiguraţi că optimismul savantului englez se bazează nu numai pe statistice demografice, dar şi pe planurile Statului Major sovietic. Este Dl. Malenkov de acord să trăim 200 de ani? That is the question.

La această întrebare nu găsim niciun motiv să dăm un răspuns afirmativ. Omul civilizaţiei atomice a pătruns secretele naturii, a găsit mijlocul să-şi dubleze — în teorie — durata existenţei, a descoperit calea spre astre. Nu-i de mirare că omul nu mai crede astăzi decât în el-însuşi. In veacul pelibilităţilor nelimitate sclavia a reapărut însă, în noulle colonii sovietice, într'o formă pe care sclavii antichităţii ar fi considerat-o ca neumană. In ziua când individul a descoperit mijlocul de a trăi un secol sau chiar două, ultimul războiu al „civilizaţiei" mecanice a costat 30 de milioane de vieţi. Şi această civilizaţie nu pusese încă la punct bomba H. Acum a pus-o.

Tot ce se petrece în jurul nostru, se rezumă într'o constatare simplă: De când se crede Dumnezeu, omul a pierdut orice capacitate de a se bucura de viaţă. De când neagă Paradisul, a adus Iadul pe pământ. Din ce cauză? Pentrucă progresul lui intelectual n'a fost însoţit de un progres moral care să-i dea vieţii sens şi omului echilibrul de care nu se poate lipsi.

Nu mă complac în rolul de Casandră. Impărtăşesc însă — şi am socotit util s'o împărtăşesc şi Domniilor Voastre, în această zi de reculegere — convingerea că ne aflăm la o răspântie hotărâtoare a istoriei. Nenumăraţi sunt cei care au exprimat-o înaintea mea şi mai bine ca mine.

Charles Morgan, de pildă, făcând procesul civilizaţiei contimporane scrie, între altele: „Niciodată, până în zilele noastre, ştiinţa omului n'a depăşit într'o măsură atât de mare înţelepciunea lui şi capacitatea lui de sinteză. Primejdia care ne paşte este mult mai mare decât ceeace avem obiceiul să numim prăbuşirea unei civilizaţii. Civilizaţii au mai dispărut şi înaintea noastră. Primejdia actuală rezidă însă în desintegrarea personalităţii umane, în uscarea omului, lipsit de rădăcinile lui fireşti. O pauză creatoare este indispensabilă. Inţeleg prin pauză creatoare o perioadă în care omul să-şi regăsească sensul pierdut al originilor sale, al continuităţii şi-al ritmului vieţii normale."

Spunea odată un francez de spirit (iertaţi-mi pleonasmul) că o conferinţă, pentru a fi bună, trebuie să fie ca o rochie. Să fie, adică, destul de lungă pentru a acoperi esenţialul, însă destul de scurtă pentru a ţine treaz interesul. Sper că nu mi-am amintit prea târziu de această regulă.

Pentru a reveni la problemele pe care oamenii de spirit le rezolvă, ignorându-le, avem asupra civilizaţiilor care ne-au precedat marele avantaj de a şti de ce suferă a noastră. Ştim perfect de bine că ce ne duce de râpă este decalajul enorm între progresul nostru technic şi infantilismul nostru moral.

Remediul se indică dela sine. Trebuie să acceleräm prin orice mijloc, desvoltarea forţelor noastre spirituale. N'avem dreptul să spunem că nu vom putea, noi, schimba cursul Destinului. Cei care au găsit mijlocul de-a arunca planeta în aer sunt oameni ca noi. Nouă nu ni se cere decât să regăsim calea Omeniei din noi.

In practicarea acestui exerciţiu spiritual, noi Românii avem o tradiţie bine stabilită de veacuri. „Omul sfinţeşte locul" este o zicală care, după cunoştinţa mea, nu-şi are echivalentul în nicio altă limbă. Ea redă perfect ideea desăvârşirii interioare ca sursă de progres.

Dacă ne-am pierdut încrederea în noi, să ne reamintim de ce spunea Eminescu într'unul din articolele sale: „De când este sufletul român pe faţa pământului, românul a fost mândru de a fi român, şi chiar atunci când lumea îl privea cu dispreţ el îşi cânta doina şi, în conştiinţa puterilor pe care le purta în sine, privea mândru împrejurul său".

(Continuare în pag. 9)

ROMÂNII ÎN CALMUCIA (Noemvrie 1942)

Nu credem ca o altă armată să ajungă vreodată la Volga în condiţiunile în care am ajuns noi, cu piciorul, pe spinarea cailor sau... pe cămile. Dealtfel, aceste cămile au aparţinut unei brigăzi sovietice, mongolo-kazahă, care a fost nimicită la Sud-Est de Stalingrad.

Socotim că este necesar să pomenim mai jos unităţile române care au pătruns, cel mai adânc, în ţara sovietelor, apropiindu-se de revărsarea Volgei*):

Regimentele 6 Roşiori (Bălţi), 7 Roşiori „Cuza Vodă" (Iaşi), 8 Roşiori (Botoşani) şi 2 Artilerie Călăreaţă (Rădăuţi), precum şi E.N.I.-urile Div. 5-a Cavalerie.

Regimentele 2 Călăraşi-Cercelare (Caracal), 3 Călăraşi „G-al Praporgescu David" (Ploeşti), 4 Roşiori „Regina Maria" (Bucureşti) şi 3 Artilerie Călăreaţă (Focşani), precum şi E.N.I.-urile Div. 8-a Cavalerie.

Regimentele 18 Dorobanţi „Gorj", 90 Infanterie (Sibiu), 92 Infanterie (Orăştie), 35 Artilerie (Tg. Jiu) şi 36 Artilerie (Sibiu), Batalionul 18/6 Pionieri (Alba-Iulia), precum şi E.N.I.-urile Div. 18-a Infanterie.

Regimentele 5 Dorobanţi „Vlaşca", 20 Dorobanţi „Teleorman", 21 Infanterie „Ilfov", 2 Artilerie (Alexandria) şi 10 Artilerie (Giurgiu), Batalionul 4/2 Pionieri, precum şi E.N.I.-urile Div. 4-a Infanterie (până la 18 Noemvrie 1942, când această divizie a fost dirijată spre Ţară).

Grupul de Cercetare al Corpului 6 Armată (General Corneliu Dragalina), mai multe divizioane de artilerie grea şi un batalion de transmisiuni.

*) In cazul că am făcut vreo omisiune, rugăm pe camarazi să ne-o semnaleze.

BALADA CRUCIAŢILOR*)

de George PUTNEANU

Ne târîm, vizionari,
pe sub ceruri umede.
Cine ne-a dat nume de
Cruciaţi? Cruciaţi?
Inimi dârze de bărbaţi,
ne ducem pe umeri veşnicia
tot mai adânc în Rusia.

Cine ne-a urzit cu glie
firul răstignirii toarceri?
Drumul nostru n'are 'ntoarceri;
duce numai înainte
printre ruine, printre morminte,
cu hăţişuri şi cu cotituri
până 'n sfinte bătături.

Tot înainte, copii!
Unul cade, zece rămân; mai departe
pe drumurile desfundatei Rusii
cu toate marginile sparte.
Cine dintre noi va supravieţui,
va vedea la capătul zării albastre
minunea împlinirii noastre.

Cei ce murim, ne 'mplinim.
Noroade vin după noi.
Noi suntem numai începutul
unei vieţi noi.
Mai departe, peste genuni,
pământul e plin de minuni
pentru cruciaţii mei buni.

Mai departe,
e cântecul nostru sublim.

Ne-apasă pe umeri
o sfântă povară.
Şi uitând că au să ne doară
rănile şi depărtările,
visăm cu toţii să ne răstignim.

Ard toate zările hainlor de Krâm.
Cerul tună şi plouă
Cu smoală şi scrum.
Cei ce se mişcă, năluci,
prin noaptea de gloanţe şi tuci,
prin moarte şi fum,
par fantome din dantescul tărâm.

Peste trupuri sfârtecate de fraţi,
coboară, Doamne, noapte de infern.
Pe lângă ei să trecem furişaţi,
să nu le vedem zâmbetul etern.
Cine se pregăteşte pentru veşnicie
nu trebuie dinainte să ştie
cum arată împliniţii cruciaţi.

Am văzut ochii
ultimului cruciat lovit.
Intors după noi
spre răsărit,
aştepta parcă să răsară soarele,
fără să simtă şi să vadă
că-i lipsesc picioarele.

Flămânzi şi osteniţi
de drumuri şi victorii,
cu tălpile rănite,
de spate aplecaţi,
înaintăm spre soare,
arhangheli cruciaţi
din ţara unde 'ntineresc păstorii.

*) Rev. Fund. Reg. 1 Feb. 1943, no 2, pp. 243—251 (Fragmente).

COMUNISMUL ÎNAINTEAZĂ

de Căpitan C. STOICĂNESCU

In cadrul ofensivei de „pace sovietică" declanşată de Malenkov după moartea lui Stalin, lagărul comunist pune în ultima vreme accentul pe ofensivă militară.

Şi totuşi Occidentul nu oboseşte să creadă în posibilitatea renunţării comunismului la ideea dominaţiei mondiale.

Nu poate fi, evident, vorba de stabilirea unei colaborări sincere între cele două sisteme, dacă nu există în prealabil un minimum de încredere reciprocă. Când însă încrederea rămâne unilaterală şi în permanenţă contradicţie cu faptele, ea se chiamă naivitate, atunci când nu este rea credinţă . . .

Dien-Bien-Phu a căzut!

Occidentul s'a înclinat — obosit — în faţa eroismului trupelor legendarului de Castries . . . şi-atâta tot. Elita Armatei franceze fu măcelărită sub ochii — „plini de admiraţie şi recunoştinţă" — ai lumii libere, deoarece Anglia a refuzat să se alăture Statelor-Unite şi Franţei când a fost vorba să se adreseze un avertisment Chinei comuniste şi să se întreprindă o acţiune militară concentrată în scopul limitat al evitării masacrului garnizoanei. Churchill a împărtăşit în schimb . . . durerea Franţei, ceeace este destul de elegant.

Această nouă şi grea lovitură aplicată de comunism sistemului democratic poartă pecetea loviturilor îndelung pregătite de Kremlin; adversarul trebue nu numai scos din cauză, ci şi umilit. Căderea fortăreţei trebuia anunţată opiniei publice mondiale în cursul conferinţei dela Geneva, iar puterilor occidentale — Franţei în deosebi — de Ziua Victoriei. Şi în ciuda pierderilor îngrozitoare în vieţi omeneşti, „planul" a fost îndeplinit. Din vârful unui munte de cadavre, Satan ranjeşte „pacifist", iar tehnicianul împărţirei popoarelor în „zone de influenţă" — purtând în buzunarul de pe inimă planul unei noi împărţiri — îi ofera linguşitor „locul ce i se cuvine" la conducerea popoarelor spre . . . progres."

Cum presa semnalează misterioase — dar masive — transporturi de aur sovietic către o capitală a unei mari democraţii occidentale, viitorul ne rezervă mari surprize . . .

Greşala lumii libere de a nu fi exploatat criza sistemului comunist ce a urmat morţii lui Stalin, pentru triumful libertăţii, justiţiei şi democraţiei în întreaga lume, poate fi măsurată, astăzi, în toată întinderea şi gravitatea consecinţelor.

Judecând după rezultatele obţinute până în prezent, putem afirma că politica malencoviană a înregistrat un succes total.

Puterea a fost preluată integral de grupul Malencov, prin exterminarea grupului Beria. Lovituri mortale au fost aplicate — separat — rezistenţei popoarelor subjugate. Temutul bloc ideologic, politic şi militar al popoarelor libere a fost dislocat. (La ora când scriem aceste rânduri — a patra săptămână a conferinţei dela Geneva — Anglia nu mai poate fi considerată aliatul Statelor-Unite. Egoismul „sacru" englez a obţinut câştig de cauză şi în aceste momente tragice.) Comunitatea defensivă europeană se găseşte încă în stadiul „pe hârtie". Războiul rece a fost continuat cu mai multă eficacitate prin mobilizarea presei neutraliste. Indochina este pe punctul de a fi cucerită în întregime . . .

Toate aceste succese, sistemul comunist le datoreşte — oricât ar părea de paradoxal — în cea mai mare măsură sistemului democratic. Meritul lui Malencov constă numai în a fi ştiut specula momentul psihologic al morţii lui Stalin pentru a arunca lumea liberă în expectativă. Marile puteri occidentale au asistat nepăsătoare la reglările sângeroase de conturi întreprinse de Malencov, pentru a nu stânjeni „evoluţia lentă a comunismului", cum îi plăcea să se exprime, în stil churchillian, premierului britanic. Cea mai mare criză cunoscută de sistemul comunist, care exploatată ar fi putut sfărâma în ţândări monolitul sovietic, a putut fi, astfel, rezolvată în linişte.

Necunoaşterea comunismului (zic bine: **necunoaşterea**) ca realizare practică a ideologiei materialiste marxiste şi în consecinţă neînţelegerea exactă a conflictului — ireductibil — dintre cele două sisteme: democratic şi comunist, de către majoritatea oamenilor politici occidentali, a fost o condiţie **sine qua non** pentru reuşita manevrei lui Malencov.

Reducând antagonismul dintre două lumi, care ideologic, moral şi structural reprezintă una negarea celeilalte, la proporţiile unor animozităţi între leaderi, Occidentul a văzut rezolvarea crizei politice internaţionale în mod simplist: printr'o schimbare de echipă la cârma universului bolşevic. S'a mizat deci pe dispariţia lui Stalin.

Puţine au fost minţile luminate care au înţeles că tensiunea politică internaţională, care a apărut odată cu instalarea comunismului pe 1/6 parte a globului pământesc — şi care a continuat să se agraveze — nu va lua sfârşit decât cu dispariţia unuia din sisteme.

Mirajul unei schimbări de obiectiv, prin câteva gesturi spectaculare şi decalaraţii răsunătoare — care în regim comunist nu angajează la nimic — deci iluzia unei dispariţii a pericolului agresiunei comuniste, a fost deajuns pentru ca presa neutralistă să vadă în moartea lui Stalin zorile orientării comunismului către „un fel de democraţie", sau cel puţin către un regim „ceva" mai uman şi deloc agresiv. Şi totuşi masacrele muncitorilor din Germania de Est, Cehoslovacia şi Polonia — cu concursul Armatei roşii „eliberatoare" — şi atâtea procese încheiate, ca deobiceiu, cu împuşcarea acuzaţilor — în majoritate ţărani, dar „agenţi şi spioni ai imperialismului american" — în România, s'au întâmplat după moartea lui Stalin.

Naivitate sau rea credinţă?

Este pe cât de interesant pe atât de instructiv a răsfoi astăzi „Le Monde" din perioada ce a urmat dispariţiei „genialului". Pericolul nu-l mai constituia imperialismul sovietic, ci „acele elemente primejdioase ce visează la o nu se ştie care ‚eliberare' a ţărilor satelite".

Se pare că pentru marele cotidian nu faptele, ci vorbele dau măsura bunei credinţe a noilor stăpâni ai Moscovei.

Istoria care plasează oamenii şi evenimentele la locul lor, va stabili că Stalin a servit cauza comunistă mai bine mort decât viu şi că presa neutralismului militant a adus comunismului internaţional servicii mult mai însemnate decât propaganda comunistă. (Otrava este ucigătoare atunci când nu poartă nicio etichetă sau poartă o etichetă falsă.)

S'a făcut totul pentru ca ascendentul moral al lumei libere asupra lumei comuniste să fie lichidat. Prestigiul Statelor-Unite, singura democraţie capabilă să zădărnicească planurile agresiunei comuniste, a fost vizat în primul rând. Atenţia opiniei publice mondiale a fost sustrasă dela fărădelegile şi crimele săvârşite în tăcere dincolo de cortina de fier şi îndreptată aiurea, către pericole imaginare:

— către cei doi copii Finaly, care nu erau deloc nenorociţi, pentru ca drama miilor de copii greci, smulşi cu forţa dela căminurile lor şi deportaţi în „democraţiile populare", să se consume în linişte;

— către „inocenţii" spioni atomici: soţii Rosenberg, pentru ca condamnările pe bază de „judecăţi" sumare — în care victimile se recunosc „spontan" „agenţi şi spioni americani" — să treacă neobservate;

— către „pericolul" mac-chartist (neglijându-se, voit, să se spună că organizarea şi funcţionarea comisiei dirijată de senatorul din Wisconsin este în conformitate cu Constituţia americană) pentru a nu se observa înaintarea comunistă.

In aceste condiţiuni, la Geneva, Istoria îşi permite cea mai crudă ironie. Asasinii, pe mâinile cărora sângele fumegă încă, vorbesc în numele „păcii" şi „libertăţii" popoarelor . . .

Am fi însă nedrepţi dacă am atribui drama politică şi militară a lumei libere numai propagandei unei prese corupte. Postura falsă în care se găseşte lumea liberă faţă de lumea comunistă are şi alte cauze. Cărdăşia democraţiei cu bolşevismul din timpul celui de al doilea război mondial şi toată propaganda făcută în perioada rsepectivă „democraţiei sovietice", au produs o confuzie totală în concepţia oamenilor despre libertate şi democraţie. După nouă ani de război rece, timp în care fenomenul comunist a putut fi îndeaproape studiat, această confuzie nu este încă completamente împrăştiată. In plus, poziţia falsă a lumei libere faţa de principiile moralei comuniste şi — ceeace este şi mai grav — faţă de propriile-i principii a fost oarecum legalizată.

Recunoscând guvernele impuse de Moscova în ţările din Răsăritul Europei, puterile occidentale au scos rezistenţa popoarelor subjugate şi lupta lor pentru libertate şi democraţie în afara legii. Aservirei acestor popoare i s'a dat astfel — pe plan internaţional — o bază legală. Nu în acelaş fel a procedat Rusia Sovietică faţă de aşa zisele „mişcări de eliberare" din Sud-Estul asiatic.

Ne explicăm astfel de ce, la Berlin, puterile occidentale nu au putut vorbi de deportări, câmpuri de muncă forţată, dispariţii fără urmă şi de glonţul în ceafă, cât şi de toată teroarea şi exploatarea sângeroasă, care provoacă un adevărat exod al celor ce reuşesc să străpungă cortina de fier către Apus, ca de cele mai mari pericole ce ameninţă pacea lumii. In timp ce la Geneva, Moscova face figură de apărătoare a independenţei şi suveranităţii popoarelor împotriva colonialismului occidental.

Comunismul îşi poate deci sprijini pe plan politic — şi chiar militar — aliaţii, în timp ce sprijinul pe care lumea liberă l-ar da popoarelor cotropite (în cazul când ar dori să dea asemenea sprijin) ar fi considerat (de neutralişti) ca ilegal, contravenind ordinei stabilite de comun acord între cei „mari". Marile puteri occidentale şi-au legat — cum s'ar spune — mâinile şi picioarele.

Popoarele cele mai anticomuniste — prin tradiţie, cultură şi ideal, puternic ataşate cauzei lumii libere — pot fi astfel bolşevizate, rusificate şi exterminate „legal". Iar lumea liberă continuând să creadă naiv în rezolvarea crizei politice internaţionale printr'un simplu aranjament — pe hârtie —, survenit în urma unei aşezări amicale a celor patru „mari" (la nevoe, cinci) în jurul unei mese rotunde, este antrenată din conferinţă în conferinţă în discuţii interminabile şi fără sens, în timp ce comunismul profită pentru a-şi împinge mai departe şi nestingherit frontierele. (Se neglijază că Războiul rece este tocmai rezultatul unui astfel de aranjament.)

Lucrurile se întâmplă cam aşa: Armatele comuniste invadează un teritoriu, Churchill propune o conferinţă internaţională la cel mai înalt eşalon, presa neutralistă creiază atmosfera favorabilă, americanii se opun cu hotărire la început, dar acceptă totuşi o conferinţă la un eşalon mai mic, se discută luni de zile şi până la urmă se cade de acord asupra împărţirii victimei în „zone".

Inutil să mai spunem la ce se expune lumea liberă dacă va continua să persiste în ideea fixă de a face pace cu asasinii şi agresorii. (Sunt indicii că Molotov va propune o nouă conferinţă „în patru" la Berlin.)

Subliniem doar că popoarele cotropite, prinse într'o încleştare supraomenească cu bolşevismul pentru acelaşi cauză, aşteaptă dela lumea libera, nu sprijin moral (singurul sprijin ce aceasta pare dispusă să le acorde). Moralul acestor popoare este de neegalat. Ele au nevoe de sprijin politic şi material. Iar în cazul că Armata roşie va interveni din nou pentru înăbuşirea în sânge a mişcărilor naţionale de eliberare, ce reprezintă voinţa a 99% din populaţia ţărilor din Răsăritul Europei, de sprijin militar. Pentru că un lucru este sigur.

Când bolşevizarea şi exterminarea popoarelor din Răsăritul Europei va fi consumată, ceasul căderii omenirei în barbarie va bate.

A lăsa astăzi, când nimeni nu mai ignorează primejdia comunistă, să se piardă cea mai mică forţă capabilă să se opună expansiunei comuniste înseamnă crimă faţă de umanitate.

Nu există dramă mai sfâşietoare pentru sufletul omenesc, decât drama pribeagului care, pretinzând a cunoaşte prin experienţă fenomenul bolşevic, prezice dezastre şi constată cu durere că a avut dreptate . . . atunci când nu se mai poate face nimic.

Ne mărginim de aceasta dată la o constatare banală: Comunismul înaintează! . . .

VICTORIA DELA KERCI (9—12 Mai 1942)

După ce Divizia 22-a blindată germană a străpuns frontul în sectorul Vladislavovka, la 9 Mai, trupele germano-române atingeau extremitatea Peninsulei Kerci la 12 Mai, nimicind şi capturând 19 divizii şi 4 brigăzi de tancuri sovietice.

In cursul acestor operaţiuni au fost făcuţi 170.000 de prizonieri şi au fost capturate 1.400 piese de artilerie şi 284 tancuri. La biruinţa dela Kerci, alături de cele 5 divizii germane de infanterie, au contribuit şi 2 din diviziile noastre (a 8-a Cavalerie şi a 19-a Infanterie).

In fotografia de faţă: un călăreţ din Div. 8-a Cavalerie escortând un grup (destul de mare) de prizonieri sovietici.

Inlături cu refrenul răsuflat al tuturor hienelor internaţionale, care se cântăreşte astăzi cu aur la Moscova, pe spinarea mujicului rus şi spre bucuria celei mai sinistre aventuri din câte a cunoscut vreodată istoria. Noi ne păzim graniţele nu numai cu baionetele ci şi cu conştiinţa limpede a demarcaţiei sufleteşti la care ne-a îndrumat un mister de procreaţie etnică. Le păzim din acelaş instinct ancestral ca şi Mircea cel Bătrân al lui Eminescu care îşi apără: sărăcia şi nevoile şi neamul. Înăuntrul lor noi vom fi oameni, apostolii umanităţii, ipnotizaţi de libertate, dornici de progres şi milostivi pentru tot deaproapele nostru. Cine nu înţelege acest impuls firesc, e ori un zănatec cu picioarele în gol, ori un delicvent ordinar, conştient şi interesat.

OCTAVIAN GOGA

Citat de Em. Panaitescu în „La început de secol" — Roma 1952, pag. 5.

Dumnezeu ne-a dat ani grei de încercare cruntă;
Ne-a deschis drum de furtună spre zori de înălţare;
Să-l urmăm cu încredere, Români!
Cu gândul ţintă la dreptuile Neamului;
Cu sufletul lipit pe crucile eroilor şi martirilor trecutului;
Să pornim la luptă, Români!

General ION ANTONESCU

INFORMAŢII

Dr. André PATRY, profesor la Facultatea de drept a Universităţii **Laval** din Ouébec (Canada), publică în **„Revue de l'Université Laval"** (Anul 8, Nr. 9, Mai 1954) un interesant studiu asupra poeziei lui Eminescu, cu date biografice despre poet.

După ce analizează o serie de poezii, Dl. André Patry îşi închee astfel studiul său:

„A la lecure, même sommaire, des oeuvres d'Eminescu, on a vite conscience d'être en contact avec une intelligence supérieure et surtout une poésie qui se situe dans la tradition latine la plus authentique. Le romantisme germanique ne nuit en rien, dans l'oeuvre d'Eminescu, a la pureté de cette langue qui prolonge dans les Carpathes le lointain message poétique de Catulle et de Virgile."

*

In numărul viitor, care va apare la 23 August, vom publica continuarea la **„Primul obiectiv: Hotin".**

Mulţumin recunoscători compatrioţilor care, răspunzând la apelul nostru, ne-au trimis costul abonamentului. Ţinem să menţionăm în mod deosebit grupul Românilor din Belgia. Totuşi numărul acelora rămaşi în restanţă este încă mare.

Avem de încasat dela acei care au primit gazeta până acuma suma de

1.250 Dolari U.S.A.

Abonamentul la „STINDARDUL" est minim, tocmai pentru a putea fi plătit de oricine.

Facem un nou şi stăruitor apel: Ajutaţi-ne! Trimeteţi neîntârziat costul abonamentului, prin cek postal internaţional, la adresa: Dr. Peter Belej-Verlag, Amt München, Nr. 912 02 (cu menţiunea „Für STINDARDUL"), sau pe adresa Redacţiei: Innsbruck II, Postfach 440, Austria.

Pentru sume mai mici se pot folosi şi cupoane poştale internaţionale.

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. Emil Ionescu, Innsbruck (Österreich)

Tipografia: Buchdruckerei Dr. Peter Belej, München 13, Schleissheimer Str. 71

Stindardul libertății

Argumentul situației geografice

de Ion RAȚIU

Spuneam în primul articol din această serie că singura noastră șansă de a ne ridica la înălțimea sarcinilor care apasă asupra națiunii noastre în momentul de față, este adoptarea unei atitudini realiste de perfectă obiectivitate față de problemele mondiale actuale. Spuneam că pentru a reuși să facem acest lucru va trebui mai înainte de toate să doborîm o serie întreagă de idoli creiați dealungul istoriei neamului nostru, adeseori prin forța împrejurărilor.

Unii din acești idoli apar sub formă de scuză-explicație care justifică în mare parte tragedia și eșecurile poporului român. Primul din acești idoli, de care vreau să mă ocup în articolul de față, este **situația noastră geografică nefericită.**

***

Pe scurt, argumentul situației geografice este următorul. Statornicit la gurile Dunării și deacurmezișul munților Carpați, poporul român s'a găsit, încă dela începutul existenței sale, în calea tuturor năvălirilor, în calea tuturor intemperiilor. Neamul nostru a fost forțat deci să joace rolul de adevărat paznic avansat al civilizației apusene, căci ori de câte ori barbarii stepelor asiatice și rusești, ademenți de bogățiile a busului, încercau să ajungă și să cucerească țările Europei, se ciocneau în primul rând de rezistența poporului român. Strămoșii noștrii s'au luptat vitejește împotriva acestor năvăliri. Covârșiți însă de forța și superioritatea numerică a barbarilor, au fost adeseori învinși, nu însă fără a fi prestat în felul acesta un serviciu de neprețuit apusului. Rezultatul a fost însă că noi românii n'am avut niciodată răgazul necesar să ne consolidăm o organizație politică solidă, dăinuitoare și avansată. Românul, datorită poziției sale istoriografice, a fost întotdeauna cu o mână pe coarnele plugului, dar în cealaltă a trebuit să țină sabia gata împotriva cotropitorilor.

Acest argument ne este prea bine cunoscut tuturora. Ceeace ne scapă însă prea adeseori, este consecința lui logică și anume, că din moment ce mulți dintre năvălitori au venit și s'au instalat pe pământ românesc, chiar și bogățiile naturale a țării care i-au atras la noi, devin o sarcină, în loc de o sursă de putere reală pentru națiune. Cu toate acestea argumentul situației geografice nefericite conține un mare grăunte de adevăr. Este indiscutabil că poporul român, prin situația sa geografică s'a găsit deacurmezișul drumului tuturor năvălirilor barbare din Asia în Europa. Este indiscutabil că prin rezistența sa poporul român a încetinit, atunci când nu a putut să respingă, înaintarea barbarilor în Europa, dând astfel apusului putința și răgazul să se organizeze și să se pregătească în așa fel încât să poată în cele din urmă să respingă amenințarea barbară. Și în fine, este indiscutabil, că lanurile mănoase, aurul și țițeiul pământului nostru, au atățat lăcomia barbarilor vechi și noi. Cu toate acestea, argumentul situației geografice nefavorabile este fundamental greșit. Premizele sunt juste; concluzia constitue un „non — sequitur".

Marele istoric Arnold Toynbee, dovedește că situația geografică nefavorabilă nu este câtuș de puțin un dezavantaj. Dimpotrivă, el arată cu un lux de amănunte, că toate civilizațiile omenești, care au lăsat o dîră luminoasă în cartea istoriei, au fost create de popoare care la început au avut de luptat împotriva unor condiții excepționale de aspre. În lumea antică, totalitatea contribuțiilor politico-culturale care împreună sunt cunoscute astăzi drept civilizația egipteană, se datoresc unui isvor comun — Nilul — dar, ca bătăile unui pendul, ele au fost prestate, în mod alternativ, fie de către triburile din sudul Egiptului, care aveau de luptat fără încetare împotriva năvălirilor din Nubia, fie de către triburile din nordul Egiptului, care se găseau sub presiunea continuă a imperiului hitit, putere imensă în vremea acea. Centrul Egiptului a cules roadele succesului realizat de către triburile din Nord și din Sud și ne-a lăsat dovezi surprinzătoare ale geniului civilizației egiptene. Centrul Egiptului însă, cu dela sine putere, n'ar fi putut să realizeze nimic pentrucă forța care a creat această civilizație este rezultatul calităților și tăriei caracterului triburilor egiptene călit în nenumărate războaie, ferecat într'un efort neîncetat, într'o încleștare, s'ar putea spune, aproape pe viață și pe moarte cu amenințarea din afară.

În Extremul Orient, statul unitar chinez a fost creat, către sfârșitul celui de al doilea mileniu înainte de Christos, de către fondatorul dinastiei Ciu. Acest mare cuceritor a strâns, sub aripile imperiului creat de el, sutele de principate și țărișoare răsfirate pe imensul șes și platou chinez. El însă era doar șeful unui **neînsemnat** stat de frontieră, așezat pe văile Vei-Ho și Fen-Ho, stat care se găsea în luptă secular aproape neîntreruptă împotriva barbarilor din regiunile muntoase Șansi.

Imperiul otoman, ca să dăm un ultim exemplu din istoria mai recentă cu repercusiuni directe asupra neamului nostru, a fost creat de către tribul Osmanli, trib care fusese considerat de către marii scriitori persani „cel mai sărac dintre toți moștenitorii lui Seliuc". Acest trib s'a găsit în posesiunea unei fărîmituri de pământ, arid și neroditor. Într'adevăr Osman, fiul lui Ertogrul, domnea doar în regiunea mărginașe dela nord vestul platoului din Anatolia, în imediata vecinătate a imperiului roman de răsărit. Osman însă — acest pigmeu în fața colosului bizantin — a rămas neînfricat. În loc să cedeze presiunii covârșitoare exercitată de către o instituție politică ce dăinuise glorios deja aproape o mie de ani, Osman a creat o forță militară asemănătoare celei din Sparta antică și în cele din urmă a ieșit biruitor. Forța creată de el a fost sâmburele din care a răsărit imperiul otoman.

Exemplele acestea ar putea fi multiplicate aproape la infinit, căci toate realizările demne de a fi incrustate pentru posteritate, ne spune Prof. Toynbee, au fost repurtate de popoare care au avut de luptat împotriva unor condiții de trai nefavorabile. Condițiile de trai nefavorabile însă, nu produc în mod inevitabil popoare mari. Istoria omenirii este plină de epave — de exemple de popoare care au sucombat în fața greutăților vieții. Învățătura pe care trebue să o reținem însă, este faptul că nu condițiile de trai ușoare produc o creație politică demnă de admirație și respect. Toynbee indică o serie întreagă de dificultăți care în trecut au produs popoare excepționale. Printre acestea, la loc de frunte, se găsește situația geografică nefavorabilă.

Deci oridecâteori situația geografică nefavorabilă a dus la un răspuns neînfricat și hotărît, istoria a întins lauri poporului care a avut curajul să o facă.

Noi Românii, la începutul istoriei noastre de stat organizat, am făcut exact acest lucru. Poporul nostru, care la originea sa se compune din două mari ramuri de plugari și păstori, cu preponderența celei din urmă, a întâmpinat greutățile soartei cu evident curaj și determinare. Ba mai mult, chiar descălecările însăși ale întemeietorilor principatelor românești, au arătat o inițiativă excepțională, dacă ținem seama de condițiile existente în acea vreme. Acest spirit de aventură, dublat de un simț al responsabilității, a fost menținut și întărît de către primii voevozi români, culminând în exemplul dat de Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare și Ion Corvin. S'ar putea chiar spune că aceste tradiții au fost continuate până în vremea lui Matei Basarab și Vasile Lupu. Odată cu moartea acestor domnitori însă, alte influențe, din afară, au început să se facă simțite. Noi instituții, noi obiceiuri s'au înfiripat în principate. Peșcheșul și bacșișul, mita și traficul de influență, sub diversele lor forme, și-au asigurat încetul cu încetul un loc în aparatura de stat. Aceste practici au avut consecințe dezastroase asupra desvoltării ulterioare a clasei suprapuse românești.

Dacă avem nevoie de o scuză, o putem ușor găsi. Noile practici, treptat introduse începând cu secolul al 17-lea, nu au întârziat prea mult în procesul prin care au devenit, în cele din urmă, obiceiul și apoi chiar — să a spunem pe față — quasi-instituții neoficiale. La origine însă, ele erau caracteristice Fanarului și au fost aduse în țară de protipendada aciuită pe meleagurile noastre la umbra hospodarului ce-și cumpărase demnitatea cu aur greu, generos distribuit prin Pera și Galata. Dacă avem nevoie de scuze deci, putem ușor să le găsim și să evităm responsabilitatea. Atitudinea pe care trebue să adoptăm însă- este alta. Instituțiile oficiale, sau neoficiale, nu se crează decât dacă sunt acceptate în cele din urmă pe scară întinsă. Obiceiurile proaste nu iau rădăcină decât dacă găsesc un pământ fertil. Fără îndoială domnii fanarioți — și printre ei s'a găsit un Grigore Ghica al treilea, să nu uităm! — nu ne-ar fi fost trimiși dacă românii din vremea aceia nu ar fi fost desbinați, incapabili să-și încovoaie ambiția personală și să recomande, uniți, un candidat al lor propriu. Mai mult, fanarioții, odată sosiți, nu ar fi trebuit să influențeze întreaga burghezie românească. Adevărul este că noi românii, deja pe la sfârșitul secolului al 17-lea, am început să arătăm semne de slăbiciune. Cauza acestei tendințe, va fi stabilită de istoricii noștri. Eu constat doar acum că burghezia românească din acea vreme a copiat și apoi adoptat metodele și obiceiurile noilor veniți, poate probabil cedând dorinței de comfort și bună stare. Exista, așa dar, în vremea aceia o lipsă în armura caracterului nostru ca neam, care trebue că era prezentă chiar înaintea venirii și grefării elementului fanariot pe fondul românesc. Altfel, fanarioții ar fi fost aceia care ar fi copiat „bunele" obiceiuri românești și nu vice versa. In orice caz circumstanțele extreme ale ambianței geografice nu pot să fie făcute responsabile. Ele ar fi trebuit să ducă la rezultate opuse și nu la capitularea burgheziei românești. Ele ar fi trebui să ducă la întărirea și desvoltarea virtuților poporului român. În consecință deci, noi românii trebue să acceptăm odată și pentru totdeauna deplină responsabilitate pentru scăderile noastre ca neam. In niciun caz vina nu trebue asvârlită pe umerii acestui mit al situației geografice nefavorabile.

***

Acest punct de vedere este susținut și de faptul că meleagurile noastre, mult înainte de nașterea poporului român, au produs culturi și state demne de toată admirația. Cristopher Dawson, renumitul antropolog englez, ne vorbește de Epoca de Aur a marii culturi țărănești în termenii cei mai elogioși. Potrivit acestui savant, centrul culturii țărănești, al cărei apogeu a fost în al patrulea mileniu înainte de Christos, era Transilvania noastră. Mai târziu, triburile traco-dace au întemeiat o țară prosperă, adevărat rezultat al eforturilor unui popor mândru și viril. In fine, în vremea romanilor, plaiurile noastre ajunseseră să fie cunoscute în întrega lume antică drept Dacia Felix, în ciuda acțiunilor de frontieră neîncetate împotriva barbarilor dela nord și răsărit. In concluzie deci, trebue să constatăm că situația geografică nefavorabilă, chiar atunci când este aplicată direct regiunilor locuite astăzi de către români, nu se poate spune că duce la eșec și nereușită. Exemplele date arată din plin că elementul geografic al condițiilor externe de desvoltare în viața unui popor, deși important, nu este hotărîtor. Aceste exemple verifică concluzia parțială, pe care am stabilit-o mai sus, și anume că, potrivit teoriei Prof. Toynbee, efectul condițiilor geografice nefavorabile este, sau trebue să fie, salutar în viața unui popor atâta timp cât acest popor îndeplinește celelalte condițiuni care tind să producă o natiune excepțională. In cazul nostru, deci, elementul geografic ar fi trebuit să ducă la călirea caracterului român și în felul acesta la reușita noastră ca neam. Dacă avem curajul să privim realitatea în față însă, trebue să constatăm că această desvoltare nu a avut încă loc până acum, pentru că noi, ca neam, tot mai suferim de unele slăbiciuni și scăderi fundamentale care ne țin în frâu și care împiedică înflorirea calităților noastre potențiale.

Un exemplu din istoria contemporană va arăta mai clar poate ceeace vreau să spun. Finlandezii se găsesc într'o situație aproape identică cu a noastră. In momentele de criză însă, ei au reacționat diferit de noi. In fața ultimatului sovietic din iarna anului 1940, finlandezii au luat arma în mână și s'au luptat singuri împotriva colosului rusesc. Noi, sub imboldul celui mai nedemn monarh pe care l-am avut până acum, am capitulat în plină vară, fără a fi înregistrat măcar un protest suficient de vehement, de dragul posteritații. Astăzi, finlandezii se găsesc într'o situație sui-generis de quasi-independență, care le permite, în orice caz, să-și mențină un fel de autonomie locală și să evite distrugerea completă a libertății individuale.

Se va spune, și în mare măsură pe bună dreptate, că există suficiente motive care arată dece Moscova nu are nevoie în momentul de față de un guvern comunist la Helsinki și dece a trebuit să impună unul la București. Explicații se pot găsi destule. Ele vor putea să justifice, sau nu, în ochii altora starea noastră tragică actuală. In sufletul nostru însă, trebue să recunoaștem profundul adevăr istoric că fiecare popor își merită soarta pe care o are. Chiar dacă suferințele nu pot fi atribuite vinovăției imediate a poporului respectiv, în ultimă analiză, ele pot fi atribuite unor păcate care s'au adunat cumulativ în trecutul istoriei neamului. **Apusul poartă vina imediată a prădării răsăritului Europei în mâna Moscovei. Țările apusene au fost acelea care au făcut înțelegerile care au dus la împărțirea bătrânului continent și ele au fost acelea care s'au lăsat păcălite, în credulitatea lor, de către Soviete. Cu toate acestea însă, în ultimă analiză, vina celor petrecute este a noastră și a vecinilor noștri, căci dacă noi am fi fost un popor unit, hotărît, patriot și matur politicește, am fi putut să jucăm, împreună cu țările vecine, un rol salutar în Balcani și răsăritul Europei, dealungul întregului deceniu 1936—1946. Nu am fost în stare însă să o facem, pentru că nu eram încă pregătiți pentru un asemenea rol.**

***

Să nu mai vorbim deci, niciodată de situația noastră geografică nefavorabilă. Să ne concentrăm în schimb atenția asupra greșelilor reale pe care le avem. Să ne bucurăm că avem greutăți de învins, căci în biruirea lor zace speranța unui viitor glorios pentru neamul nostru. Eu, personal, am o încredere profundă în viitorul neamului românesc. Inzestrați cum suntem cu atâtea calități, posibilitățile noastre de desvoltare sunt nelimitate. Condiția de bază a acestei desvoltări însă, este ca noi să adoptăm, fără întârziere, o atitudine realistă față de viață, o seriozitate și maturitate crescândă ca indivizi în problemele noastre personale de toate zilele, și un patriotism pozitiv, capabil de sacrificii **zilnice**, poate neînsemnate dar reale, pentru cauza mare a neamului. Ne trebuie o dorință fierbinte de a corecta și înlătura greșelile trecutului, pe lângă dorința fierbinte pe care o avem de-ai vedea pe Ruși plecați din țară.

MESAGIUL MINISTRULUI DE EXTERNE
JOHN FOSTER DULLES
CU OCAZIA ZILEI DE ZECE MAI

„Președintele Eisenhower, în discursul rostit la 16 Aprilie 1953, în fața Asociației Ziariștilor Americani, a declarat că unul din principiile politicei Statelor Unite, pe care acestea le au țintă în fața ochilor, este deplina independență a națiunilor din Răsăritul Europei. Este bine să reamintim Poporului Român din lăuntrul și din afară granițelor țării, în această zi de Zece Mai, declarația Președintelui.

Zece Mai, Ziua Națională tradițională a Poporului Român, se sărbătorește cu scopul de a comemora trei mari evenimente din istoria României: la 10 Mai 1866 Carol a fost proclamat Domnitorul României; unsprezece ani mai târziu; la aceeași dată, Principatul Român și-a proclamat independența și la 10 Mai 1881, Carol a fost încoronat, prin voința poporului, Rege al României. Cunoscând prea bine atașamentul poporului la sărbătorirea acestor evenimente glorioase din istoria țării lor, actualul regim român a căutat să schimbe datele, spre a preamări evenimente mai recente. Această încercare nu a izbutit însă. Cu toate că astăzi Poporul Român este împiedicat, prin forță brutală, să sărbătorească ziua de Zece Mai, totuși în inimă el comemorează această zi ca un simbol al tăriei de caracter și perseverenței sale.

Este convingerea mea, că această tărie de caracter și perseverență, care au servit Poporul Român cu atâta succes în întreaga lui istorie, vor continua să-l servească până își va recâștiga adevărata independență, de care în trecut a fost, pe bună dreptate, atât de mândru".

JOHN FOSTER DULLES

MESAGIUL
PREȘEDINTELUI EISENHOWER
CU OCAZIA ZILEI DE ZECE MAI

„De acest Zece Mai 1954 țin să trimit Poporului Român un mesagiu de prietenie și speranță.

In încercarea lui de a rupe poporul până și de cunoașterea propriei lui istorii, regimul desoptic din România a șters ziua de Zece Mai din calendarul sărbătorilor naționale românești. Regimul actual din România a făcut aceasta crezând că prin eliminarea acestei zile tradiționale a INDEPENDENȚEI, ar putea convinge Poporul Român să accepte stăpânirea străină.

Noi cei din lumea liberă, ne dăm însă seama că deși ștearsă din calendarul oficial, ziua de Zece Mai va dăinui să trăiască în inimele Poporului Român, care așteaptă restaurarea libertății lui cu curaj și încredere. Poporul American privește cu adâncă înțelegere suferințele Poporului Român, după cum urmărește cu interes așteptările lui și îi împărtășește țintele și speranțele.

Anul trecut, la aceași dată, am reamintit Poporului Român că una din așezările politice pe care le urmărim este independența deplină a națiunilor din Răsăritul Europei. Astăzi, țiu cu cea mai adâncă convingere, să afirm din nou acest scop al nostru".

DWIGHT D. EISENHOWER

Corespondența destinată redacției ziarului

Stindardul

rugăm a se trimete la adresa:
Postfach 440, Innsbruck II, Austria.

◆ **Generali „de tip nou".** — Cu ocazia „Zilei Victoriei şi Independenţei de Stat" (9 Mai), au ţinut cuvântări şi generalii reperişti Constantin **Verdeş** şi Mircea **Haupt,** primul la „Teatrul de vară din parcul de cultură I. V. STALIN", iar cel de-al doilea la „Casa prieteniei româno-sovietice" din Strada Batiştei.

Ambii generali „de tip nou" sunt ofiţeri foarte vechi, din fosta armată regală.

Constantin **VERDEŞ** este ciangău din judeţul Iaşi, fiul unui modest şi foarte cumsecade frizer. Sub trecutul regim „burghezo-moşieresc", Constantin Verdeş a putut urma cursurile Liceului militar din Iaşi, apoi Şcoala de ofiţeri de Artilerie din Bucureşti, devenind sublocotenent în 1916 (Promoţia B.). După primul război mondial, fiind bine notat şi dovedind o serioasă pregătire militară, a fost admis în Şcoala de Război pe care a absolvit-o printre primii. Maior de Stat-Major, Constantin **Verdeş** s'a căsătorit cu o boieroaică (Domnişoara Olănescu), devenind — la scurtă vreme — proprietarul unei cochete vile din Strada Sfântul Elefterie. Pe front, n'a prea fost Locotenentul-Colonel Verdeş, complăcându-se a menţine contactul cu anumite „elemente progresiste", aşa-zise de mult căzute la fund (Ne gândim la **Vlădescu-Răcoasa** şi alţi sminţiţi, care ar fi meritat gloanţele unui pluton de execuţie, înainte de 23 August 1944). Colonel la sfârşitul războiului, Verdeş fluturând „origina sa sănătoasă", a fost promovat General. Astăzi, el este General-Locotenent şi Directorul Academiei militare „I. V. Stalin" (fosta Şcoală de Război), unde l'a înlocuit pe camaradul de promoţie (1924) al lui Emil Bodnăraş, Generalul-Maior **Butie.**

Haupt Mircea, pe adevăratul său nume Otto, este german din Sibiu, fiul unui fost consilier de Curte de Apel. În 1918, Haupt era „stegar" (elev-plotonier) în Armata austro-ungară. Primit în cadrele Armatei române, Haupt a găsit oportun să se facă „român neaos", căsătorindu-se cu fiica unui preot ortodox român. La Regimentul 1 Vânători, în cadrele căruia a fost multă vreme, era cunoscut ca mare beţiv şi „periuţă" şefilor.

Lt.-Colonel în 1942, Haupt este făcut prizonier la Don. Spre deosebire de unanimitatea ofiţerilor români internaţi la **Oranki,** Haupt a avut o atitudine josnică. Pentru aceasta, Stalin l'a avansat Colonel, încredinţându-i educaţia politică a „teviştilor".

Înapoiat în Ţară, Haupt a devenit membru de partid, antrenând şi pe soţie în acţiunea „agitprop" (Aceasta era într'un timp „prezidenta unui comitet de soţii de ofiţeri care au cerut condamnarea la moarte a Mareşalului Antonescu). Şeful politrucilor, apoi comandant al Corpului blindat, Haupt Otto-Mircea este astăzi deputat în „Marea Adunare", reprezentând Circumscripţia Petreşti-Argeş.

Ne miră însă faptul că s'a poticnit la gradul de General-Maior, în timp ce Ceauşescu, la vârsta de 32 ani şi fost toboşar, este General-Locotenent.

◇ **Cine este purtătorul de cuvânt al Românilor dintre Prut şi Nistru!** — După cum se ştie, în întreg imperiul comunist au avut loc serbări comemorative cu ocazia împlinirii a 300 ani dela unirea Ucrainei cu Rusia. La Moscova, la sesiunea jubiliară, la care au asistat chiar şi Malencov şi Hruşciov, a vorbit printre alţii **Dimitrie Spiridonovici Gladky,** cel de al doilea secretar al C. C. al Partidului Comunist din RSS Moldovenească. Nu ne vom lua osteneala să repetăm toate bazaconiile pe care „moldoveanul" Gladky, „în numele" Românilor din Basarabia ocupată, le-a debitat în faţa conducătorilor comunişti din Kremlin. Credem însă că unele declaraţii ale sale merită să fie scoase în evidenţă. Astfel, la un moment dat, Gladky a spus că „poporul moldovean este pătruns de o recunoştinţă caldă şi specială faţă de iubitul său prieten şi frate mare (Rusia). Noi îi datorăm lui împlinirea visurilor şi speranţelor noastre seculare. Fii lui credincioşi, soldaţii şi eroii ruşi, conduşi de marii conducători militari Suvorov şi Kutuzov, au adus eliberarea poporului moldovean de sub stăpânirea turcească, care a durat secole. În neuitatul an 1940, mulţumită partidului comunist, Rusilor, Ucrainienilor şi celorlalte popoare ale Uniunii Sovietice, poporul moldovean s'a reunit pe veci cu familia prietenoasă a popoarelor sovietice..." (Radio Moscova, 1 Iunie 1954).

Cuvintele lui Gladky ar putea fi luate ca răspuns la declaraţiile făcute de subsecretarul de Stat american, domnul **Livingstone Merchant,** la 12 Mai a. c. (vezi „Cronica Românească", Iunie 1954), în care acesta afirmă poziţia guvernului american faţă de ocuparea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord de către armata roşie şi încorporarea lor la Uniunea Sovietică. Întrucât îl priveşte pe secretarul PC din Basarabia înrobită, acesta probabil a uitat nu numai istoria „seculară" a Moldovei dintre Prut şi Nistru, dar chiar şi evenimentele mai recente precum entuziasmul cu care a fost primită Armata Română în vara anului 1941, cât şi faptul că „reunirea pe veci" cu Rusia Sovietică, în anul 1940, a durat doar un an de zile... Noi suntem convinşi că şi cea de a doua „reunire", care a început în 1944, nu va dura pe „veci"!

(FEP)

◆ **Schimbări în administraţia comunistă.** — La 10 Mai 1954, Agerpress a anunţat numirea (General-Maiorului) **Ion Rab** în postul de Ambasador al RPR la Moscova, în locul lui **Mihail Dalea** (care a devenit unul din secretarii Comitetului Central al Partidului). Ion Rab deţinuse posturi de conducere în Ministerul Forţelor Armate până la 24 Ianuarie 1953, apoi a fost făcut membru al Prezidiului Marei Adunări Naţionale, iar la 30 Decembrie 1953 a devenit prim-locţiitor la Ministerul Construcţiilor şi Industriei Materialelor de Construcţii.

La 17 Mai a. c. au fost anunţate schimbări importante în guvern şi anume: ministru al Comerţului Exterior a fost numit **Marcel Popescu** (locţiitor la acest departament cu începere dela 26 Iunie 1952) şi ministru al Energiei Electrice şi Industriei Electrotehnice a fost numit **Gheorghe Cioară** (mai înainte locţiitor la acest departament). **Alexandru Bârlădeanu** (ministru al Comerţului Exterior cu începere de la 8 Octombrie 1948) şi **Marin Gheorghe Gaston** (ministru al Energiei Electrice şi Industriei Electrotehnice cu începere dela 9 August 1949) au fost numiţi vice-preşedinţi ai Comitetului de Stat al Planificării. În felul acesta, Comitetul de Stat al Planificării are în prezent următoarea compoziţie: Preşedinte: **Miron Constantinescu;** vice-preşedinţi: **Emil Stanciu** (prim), **Ion Ionescu-Puţuri, Petre Băläceanu, Dumitru Cişmaşu, Alexandru Bârlădeanu** şi **Marin Gheorghe Gaston.** Probabil este intenţia regimului de a transforma acest comitet într'un organism central de coordonare a diferitelor departamente importante, în care Emil Stanciu s'ar ocupa de problemele de aprovizionare, Dumitru Cişmaşu de cele agricole, Alexandru Bârlădeanu de comerţul exterior iar Marin Gheorghe Gaston de energia electrică. Ceilalţi doi rămân mai departe ca tehnicieni.

Constantin Prisnea, care la sfârşitul anului 1953 era prim-locţiitor la Ministerul Agriculturii şi Silviculturii, apare acum în presa comunistă (reportagiu cu ocazia zilei radiofoniei, în „Scânteia" din 8 Mai 1954), cu titlul de locţiitor la Ministerul Culturii.

La 19 Mai a.c. ziarul „New York Times" anunţă dela Moscova (18 Mai 1954) că în Rusia Sovietică au avut loc schimbări în posturile de conducere ale departamentelor de securitate internă în trei republici „autonome": Moldova, Turkmenia şi Kirchizia. Astfel, **J. L. Mordovăţ** (vezi „Cronica Românească" din Aprilie-Mai 1954, pagina 30), a fost trecut dela conducerea Ministerului Afacerilor Interne a Basarabiei ocupate în fruntea nou înfiinţatului „Comitet al Securităţii de Stat". Ministru al Afacerilor Interne a fost numit **A. P. Diskalenko,** care până la 18 Mai era Ministru al Sănătăţii. (FEP).

◇ **Reguli de circulaţie.** — La postul de radio Bucureşti, în emisiunea din 26 Mai a. c. s'au anunţat o serie de „reguli de circulaţie pe drumurile ţării": a) indiferent pe ce drum circulăm trebuie să mergem numai pe partea dreaptă a drumului (NN: probabil regimul pregăteşte iar vre-un proces de „deviaţionism"!), b) vitele trebuiesc conduse şi nu lăsate în voie, pentrucă nu care cumva să se sperie (regula de circulaţie este întrebuinţată şi în administraţia de stat), c) caii şi căruţele nu trebuiesc lăsate pe seama copiilor, spre a fi conduse, d) însoţitorii să meargă în faţa stângă (NN: în fine!) a vitelor, pentrucă să le poată stăpâni dacă s'ar speria, e) pe timpul nopţii căruţa trebuie să poarte un felinar aprins, aşezat în partea stângă, în aşa fel încât să poată fi văzut şi din faţă şi din spate (NN: de către agenţii securităţii), f) trebuie înlăturat obiceiul acelor însoţitori care adorm în căruţă şi lasă căruţele pe seama vitelor. După câte se pare nu s'a schimbat mare lucru în atitudinea ţăranilor noştri, cu toate exemplele „măreţe" venite din Rusia Sovietică! (FEP).

◆ **Brigăzile umorului.** — La Reşiţa, la uzinele „Sovrom Petrol Utilaj" a luat fiinţă o „brigadă a umorului", după cum anunţă radio Bucureşti din Mai 1954. Această brigadă are misiunea de a satiriza, prin cântec şi glumă, lipsurile din uzină, lenea unor lucrători, etc. Vom anunţa la timp pe cititorii noştri când se vor înfiinţa primele divizii şi armate ale umorului... (FEP).

◇ **Tot pe marginea deportărilor „oficiale" din Basarabia.** — Din Chişinău ne vine ştirea că la 29 Aprilie a. c. „primul grup de doctori moldoveni şi surori de caritate a părăsit capitala RSS Moldovenesti cu destinaţia regiunea Semipalatinsk în Kazakstan". Ei vor asista pe lucrătorii moldoveni care au fost trimişi în acea regiune îndepărtată în cadrul unor „proiecte naţionale", de dare în folosinţă a unor pământuri necultivate până acum, după cum anunţă tot radio Chişinău. (FEP).

◆ **„Săptămâna aniversării a 300 de ani dela reunirea Ucrainei cu Rusia"** s'a desfăşurat în România ocupată dela 23 Mai a.c. şi a fost organizată de ARLUS (Asociaţia Română pentru strângerea legăturilor cu Rusia). O adevărată avalanşe de filme, piese de teatru expoziţii conferinţe şi alte manifestaţii au fost organizate pe întreg cuprinsul ţării. România Liberă din 23 Mai a.c. îşi închee comentariul astfel: „cu prilejul închiderei săptămânii... în ziua de 30 Mai a.c. vor avea loc serbări populare în comunele Poenile de Sub Munte (raionul Viseu), Brodina „raionul Rădăuţi, regiunea Suceava), Breaza (raionul Câmpul Lung, regiunea Suceava) şi în oraşul Tulcea." Aceste serbări populare vor completa pe cele „oficiale" dela Bucureşti şi din celelalte oraşe importante din ţară. Tot în legătură cu aniversarea „reunirei Ucrainei la Rusia", radio Bucureşti (22 Mai a. c.) anunţa că „în regiunile Suceava, Baia Mare, Galaţi şi Timişoara se află şcoli elementare de şapte ani şi şcoli medii pentru copii Ucrainieni din România. Lecţiile la aceste şcoli pe predau în limba ucraineană. Deasemenea, pe lângă Universitatea PARHON departamentul de studii slave din Bucureşti funcţionează un curs de limba ucraineană". Şi pentru a nu rămâne nici o urmă de îndoială asupra adevăratului caracter al acestor cursuri, crainicul dela Bucureşti completează astfel ştirea de mai sus: „cărţile necesare elevilor sunt procurate de către Ministerul Educaţiei". (FEP)

◇ **CENTRALA HIDROELECTRICĂ PE NISTRU.** — La 7 Mai 1954 radio Chişinău a anunţat că au început lucrările pentru construirea unei mari centrale hidroelectrice pe Nistru în dreptul localităţii Duboşari (la vărsarea Răutului în Nistru). Atunci când va fi gata, ea va alimenta cu electricitate oraşele Chişinău, Tiraspol, Grigoriopol, cât şi alte „multe sate din Valea Nistrului". Lucrările pentru construirea unui dig dealungul Nistrului sunt primele din acest proiect. Inginerul şef al şantierului e **Gorokhov,** fost şef de şantier la Dnieprogress, pe Nipru. Are ca asistenţi pe **Bordenko** şi **Kopievsky,** care au lucrat în trecut la construirea centralelor hidroelectrice de pe canalul Volga-Don. Nu trebuie însă crezut că întreg personalul dela Duboşari este format numai din străini. Căci, dacă inginerii, conducătorii şi membrii aparatului politic sunt Ruşi, apoi muncitorii cu braţele sunt Români. Crainicul dela Chişinău arată că muncitoarea **Evdochia Sandu** s'a „evidenţiat" la aceste lucrări şi a fost aleasă deputat în Sovietul Suprem al Uniunii Sovietice. (FEP)

◆ **A INCETAT DIN VIAŢĂ TIMICĂ.** — La 8 Mai ziarele din ţară au anunţat încetarea din viaţă „în noaptea de 6 spre 7 Mai... după o boală grea (a lui) **Georgescu Timică".** „Scânteia" arată că Timică a fost membru al PMR şi că „moartea lui... înseamnă pentru teatrul românesc pierderea unui actor de mare talent, pătruns de înalta misiune a artistului, preţuit de massele largi..." Nu putem şti în ce măsură Timică a fost sau nu „un membru devotat" al partidului şi nici care au fost motivele care l-au îndemnat să se înscrie. Curios ni se pare doar faptul că la 6 Mai 1954 ziarele s'au grăbit să anunţe decorarea lui Timică cu „Ordinul Muncii" clasa I-a! (FEP)

◇ **RADIODIFUZIUNEA IN BASARABIA.** — La 7 Mai 1954 radio Chişinău a comemorat „Ziua Radiofoniei Sovietice". Printre altele, crainicul dela rado Chişinău a anunţat că „la 1 Aprilie 1954 în Republica Socialistă Sovietică Moldenească se aflau 1.167 de centre de radioficare... din care 66 în kolhozuri... În Republica moldovenească sunt aproape 27.000 de aparate de radio recepţie şi 120.000 de difuzoare, din care aproape 75.000 sunt situate la ţară şi în kolhozuri." (FEP)

◆ **CUVÂNTAREA LUI LOTHAR RADACFANU LA BERLIN.** — La 23 Mai a. c. în cadrul sesiunii extraordinare a Consiliului al Păcii s'a ivit o ocazie fericită pentru fostul fruntaş socialist de a ataca Statele Unite ale Americei şi politica „militaristă germană" ataşată de acestea. Noul vice preşedinte al Comitetului permanent pentru apărarea păcii din RPR, care a condus delegaţia RPR la Berlin (vezi **Buletinul de Stiri din România şi Comentarii** No. 11, 26 Mai a.c.), a uitat se pare ţa ce duce „unirea" — aşa cum este înţeleasă de Moscova, căci la Berlin a căutat din răsputeri să susţină ideea că „interesul general este nu divizarea ci unirea tuturor ţărilor Europei, indiferent de orânduirea lor socială..." (România Liberă din 27 Mai a.c.). Ar fi putut oare fostul neguţător de orologii „militariste germane", din timpul ultimului război, să spună ascultătorilor săi ce a mai rămas din ideologia partidului socialist român după „unirea" cu partidul comunist în 1948? Sau câţi din promotorii ideii de „unire" a celor două partide se mai află astăzi în poziţii cheie? (FEP)

◇ **CE SE VINDE IN LIBRĂRIILE REPERISTE.** — Am arătat în repetate rânduri ce conţinsutele de mii de cărţi editate sub regimul de teroare comunist din România de azi: propagandă comunistă. Vom arăta acuma cititorilor noştri că nici forma în care sunt tipărite cărţile în România de azi nu poate mulţumi pe nimeni. La 22 Aprilie 1954 revista săptămânală a Uniunii Scriitorilor din RPR, „Gazeta Literară", publica o scrisoare a unui cititor care se plângea de faptul că după ce a cumpărat o carte („Fabulele" de La Fontaine) dela librăria „Cartea Rusă" (cartea era tipărită la Editura Tineretului), a constatat că „în loc de 72 de pagini câte (a) plătit, (a) primit numai 40. Coala din cap (16 pagini) şi cea dela coadă (16 pagini) lipsesc. Din 35 de poezii câte arată „Cuprinsul" există numai 16. Celelalte nu-s." (FEP)

◆ **AJUTOR FRĂŢESC.** — „Universitatea din Chişinău primeşte ajutor incontinu dela diverse instituţii de învăţământ superior din Rusia şi din Ucraina" — după cum arată radio Chişinău la 29 Mai 1954. Pe lângă „diverse" instrumente şi aparate necesare laboratoarelor, Universitatea din Chişinău a primit în ultimul an 40.000 de volume dela universităţile din Leningrad şi Kazan şi 5.000 dela Universitatea din Moscova. Crainicul nu a arătat câte din aceste cărţi sunt ştiinţifice şi câte de propagandă comunistă. (FEP)

◇ **DISPARIŢIA UNEI FUNCŢIONARE DELA LEGAŢIA SUEDEZĂ DIN BUCUREŞTI.** — Din Stockholm ne vine ştirea că o româncă, funcţionară la Legaţia Suediei din Bucureşti, a dispărut cu începere dela 5 Mai 1954. Numele ei nu a fost făcut cunoscut public, dar se arată că dânsa „dispare" pentru a doua oară. Aflăm deasemenea că în ultima vreme mai mulţi funcţionari dela diferite legaţii vestice au „dispărut" şi că se zvoneşte că regimul pregăteşte iarăşi un proces, în care urmează să fie implicate diferite legaţii ale lumii libere şi eventual chiar şi Ana Pauker, care a fost timp de patru ani ministru de externe al regimului comunist dela Bucureşti. (FEP)

Primenirea comitetelor centrale

„Copilul iubit al Partidului", „rezerva de cadre", „avantgarda tineretului din RPR", ori în trei litere care pot fi văzute pe toate părleazurile republicii: UTM — s'a despărţit de încă unul din şefii săi. Este vorba de Ianos Fazekas pe care CC al UTM l-a dărit plocon celuilalt CC, al PMR.

Fizic, mustăciosul lovarăş era predestinat să joace rolul sbirului din vreo operă chesarocrăiască de Lehar; intelectual era ursit să rămână argat, iar moral, parlagiu. Şi, minune, toate aceste calităţi le-a păstrat devenind Secretar al UTM, vărsat (le mot juste!) la unificarea organizaţiilor de tineret în 1948 de către „Uniunea Populară Maghiară".

In vremea epurării necruţătoare a studenţilor din UTM (vara 1950) omul cu fruntea de două degete se dădea lupeşte jos din Cadillacul albastru la sediul din strada Atena 25 cu servieta ticsită de documente acuzatoare. La şedinţa confidenţială a „activului" CC al UTM care a avut loc în sala „Filimon Sârbu" în Iulie 1950, făcând bilanţul excluderilor din organizaţie cerea cu vocea-i gâjâită ca un lătrat, agitând mâna grăsulie cu unghiile rupte pătrat într'un gest care se voia viguros, „mai multă vigilenţă în rândurile studenţilor". Oricine ştie ce înseamnă asta; nu e nevoie de desen.

Când îi cunoşti zelul te miri că răsplata a venit aşa de târziu. De obiceiu gădele se alege drept plocon chiar cu straiele nenorocitului pe care l-a descăpăţânat.

Şi totuşi un lucru este îmbucurător în această afacere de avansare utemistă. E mai mult ca sigur că Fazekas cu neantul său spiritual n'a descoperit legea imuabilă a comunismului: exterminarea propriilor revoluţionari. Şi totuşi exemplele le are sub ochi. Victor Orşa, secretar al CC al UTM, fost elev al şcolii de cadre a Komsomolului, înlăturat pentru „descompunere morală". Ce trebue să se descompună cei care n'au avut fericirea să meargă la Moscova! Ion Pumnea, membru supleant în CC al UTM, eliminat în urma descoperirii tardive a originii sale „Chiabureşti". Anton Manea, şeful secţiei muncitoreşti, exclus pentru „incapacitate". Gheorghe Florescu, prim secretar al UTM, „eliberat" în condiţii cel puţin bizare ş. m. d....

Dar aşa vrea morala Zuluşilor, adoptată de „constructorii socialismului": dansul continuă peste cadavrele foştilor părtaşi la tâlhărie. Creerul învingătorilor este incapabil de atâta abstractizare elementară care să le arate că trupurile prăbuşite în ţărâna prefigurează propria lor soartă. Cu atât mai bine!

Spectator

Exilul românesc

INFORMAȚII

◆ **Săptămâna românească dela Milano** (28 Mai — 3 Iunie 1954) a fost cea mai importantă manifestație de artă și de cultură românească, organizată în ultimul timp în Europa.

„Săptămâna" s'a desfășurat în localurile spațioase ale Institutului „Angelicum" din Milano și a fost inaugurată în seara zilei de 28 Mai. Au vorbit cu această ocazie: Profesorul Guido **Manacorda,** director cultural al Institutului „Angelicum"; Ambasadorul N. **Petrescu-Comnène,** fost ministru de externe al României și Profesorul **De Francesco,** Rectorul Universității din Milano și deputat în Parlamentul italian.

In seara următoare, cunoscutul glotolog, Profesorul Carlo **Tagliavini** a vorbit despre „Caracteristicile și poziția limbii române în sânul limbilor romanice". Conferențiarul, care vorbește perfect românește, a atras atenția auditoriului asupra tentativei sovietice de a separa de limba română o limbă „moldovenească".

IIn aceeași seară, s'a dat citire unui mesaj al dlui Mircea **Eliade** („Destinul culturii românești").

Seara de duminică a fost consacrată poeziei moderne și contemporane. Despre prima, dela Macedonski încoace, a vorbit Prof. Alexandrina **Mititelu,** dela Universitatea din Padova. Despre a doua, a vorbit dl. Mircea **Popescu,** conducătorul emisiunilor românești dela Radio-Roma, insistând asupra poeziei exilului.

Momentul culminant al „Săptămânii românești" a fost spectacolul de luni seara, când după o admirabilă prezentare făcută de Domnișoara **Rosetta Del Conte,** Profesor de Limbă și Literatură Română la Universitatea din Milano, artiști ai Teatrului Mic din Milano au interpretat un „Moment nupțial", reconstituit cu rară pricepere tot de Domnișoara Rosetta Del Conte.

La reușita acestui spectacol, într'adevăr excepțional, răsplătit cu nesfârșite aplauze din partea publicului entuziasmat, au contribuit Carla **Calzati** și **Italo Collini,** dela Scala din Milano.

A patra seară a fost închinată audiției unor discuri de muzică populară românească, puse la dispoziție de Prof. Constantin **Brăiloiu** (Colecția „Musée de l'homme"). Cuvântul de prezentare a fost rostit de Dr. Dario **Cartago,** critic muzical, care a tradus cu multă sensibilitate poezii românești în italiană.

In ultima seară, Prof. Dorina Cărămidaru a organizat, un sugestiv program de jocuri populare românești, executat de tineri **Italieni** și Italience din România. Succesul a fost desăvârșit, după cum tot atât de mare a fost și reușita programului de romanțe populare românești, interpretate de doamna Puia **Vasilescu** și tenorul Nicolae **Sassu,** precum și bucățile de muzică populară românească, executate la pian de doamna Paola **Gaffarella.**

Pe toată durata „Săptămânii" au fost deschise următoarele expoziții: 2 săli de artă populară, mai fiecare regiune a României fiind reprezentată; o sală de artă religioasă românească; o sală a publicațiilor românești în exil și o sală în care au expus artiștii noștri care trăesc și lucrează în Italia: Eugeniu **Drăguțescu,** Nina **Battali,** Eugenia Frateș-Caragață, Magda **Iorga,** Giotta-**Frunză** și Vittorio **Rossin.**

Pentru reușita acestei manifestații, de rară distincție artistică, Domnișoara Prof. Dr. Rosetta **Del Conte,** care a dovedit în atâtea împrejurări dragostea ei caldă față de poporul nostru și care, de data aceasta, n'a cruțat nici timp nici oboseală, merită întreaga recunoștință a tuturor Românilor.

Aceiași recunoștință se cuvine și fraților noștri, Italieni din România care au arătat — și în această împrejurare — cât de aproape sunt de inima și de sufletul nostru.

◇ **Asociația culturală a Românilor din Nordul Franței,** care desfășoară a lăudabilă activitate de afirmare românească, a comemorat în acest an, atât „Ziua Eroilor" cât și data de 22 Iunie, când trupele române, sub comanda Mareșalului Ion ANTONESCU, au trecut Prutul pentru a desrobi Basarabia și Bucovina.

Duminică 6 Iunie, o delegație compusă din membrii comitetului Asociației a depus o coroană la Cimitirul militar din Roubaix.

Intrarea noastră în război a fost comemorată Duminică 26 Iunie, din inițiativa Asociației făcându-se servicii religioase la Biserica Sacré-Coeur din Roubaix și la Biserica Sfânta Ana din Tourcoing, pentru ostașii români căzuți în lupta contra comunismului și pentru marele lor căpitan, Mareșalul Ion Antonescu.

◆ **A murit o bună româncă.** — In ziua de 30 Mai a. c. a încetat din viață, la Lakewood, Ohio, Doamna Estera **Stănculescu,** soția directorului ziarului român-american „FOAIA POPORULUI".

Născută în comuna Pătulele din județul Mehedinți, la 15 Ianuarie 1899, defuncta se stabilise în Statele-Unite din 1925, după ce fusese în țară profesoară la școlile profesionale de fete din Târgul-Jiu și din Vădeni.

Estera Stănculescu a fost președinta Asociației Femeilor din Comitetul Național Român American. Din inițiativa ei, un grup de 52 membre din această asociație a prezentat la Departamentul de Stat, în 1948, un memoriu în favorarea României robite. Defuncta a desfășurat deasemenea o lăudabilă activitate caritativă, ajutând o sumă de refugiați aflători în lagărele din Europa.

◇ **In cimitirul militar din Pradl-Innsbruck** odihnesc peste 150 de ostași români, morți în primul război mondial. O parte din ei au luptat în cadrele Armatei române și au murit în prizonierat, iar restul — mobilizați în Armata austro-ungară — au murit în urma rănilor căpătate în luptele din Alpi.

Cimitirul este bine îngrijit, inscripțiile de pe cruci sunt însă șterse de vreme, iar numele soldaților români din fosta armată austro-ungară sunt scrise pocit (Stoika Miklos, Moldovan Istvan, Karpynistyan Gyula etc.). Ziarul nostru a luat inițiativa corectării inscripțiilor de pe crucile individuale, cât și a ridicării unei cruci comune, din piatră, pentru toți acești ostași.

Pentru acoperirea cheltuielilor, „STINDARDUL" va edita mai multe serii de cărți poștale ilustrate.

◆ **Zece ani dela robirea României.** — In prima ședință de lucru a Centrului Român de Coordonare, la 9 Iulie a. c., s'a hotărît organizarea unei manifestații cu ocazia împlinirii, la 23 August 1954, a zece ani de când România a fost ocupată de Soviete.

Manifestația va avea loc la München, în ziua de Duminică 22 August 1954. Programul va fi făcut cunoscut până în ziua de 7 August.

◇ **Un succes al ziarului nostru.** — Cunoscuta revistă elvețiană „SCHWEIZER MONATSHEFTE" comentează în caetul ei din Iulie 1954, numărul nostru închinat Basarabiei. Revista consacră mai mult de 2 coloane acestui comentar, reproducând o bună parte din articolul dlui Gerhardt HARDT și 2 hărți care neau fost special cerute, penru a ilustra schimbările teritoriale ale „Republicii moldovenești".

Semnalăm cititorilor noștri că această importantă revistă elvețiană își însușește punctul nostru de vedere, ajungând la următoarea concluzie:

Bessarabien ist im wechselvollen Geschehen von anderthalb Jahrhunderten das Zünglein an der Waage rumänisch-russischer Beziehungen. Die kaltblütige Annexion des rumänischen Grenzlandes durch Russland in den Augenblicken aussenpolitischer Ohnmacht Rumäniens (1812, 1878, 1940, 1946) lässt die Ueberschrift des rumänischen Leitartikels (N. Chilianu) gerechtfertigt erscheinen: „Das Schicksal Bessarabiens — das Schicksal Rumäniens.

*

◆ **Emisiunile românești** ale postului de radio Europa liberă se aud și în Occident. Ele pot fi urmărite zilnic pe lungimile de undă scurtă de 31, 41 și 49 de metri, la orele 18,45; 20,15 și 21,45.

*

Cerem iertare abonaților noștri pentru întârzierea cu care apare acest număr. Avem de înfruntat multe greutăți, la care se adaugă și propaganda piezișe, dusă în șoaptă, de anumiți oameni, cărora „STINDARDUL" le încurcă socotelile.

Nu ne sperie nici amenințările sforăitoare ale acelora care au interes să nu se pună capăt vraiștei din exil.

Scrisorile ce primim necontenit, din toate colțurile lumii, ne călesc însă voința de a stărui.

„STINDARDUL" va continua. Din bun, va deveni tot mai bun și nu se va pleca niciodată.

ZIUA DE ZECE MAI

◆ **STATELE-UNITE.** — Comemorarea zilei de Zece Mai s'a desfășurat anul acesta în Statele Unite într'un cadru deosebit de festiv.

Cele mai de seamă evenimente au fost, binețeles, mesagiile transmise Poporului Român, prin „Comitetul pentru Europa Liberă", de către Președintele **Eisenhower** și Secretarul de Stat **John Foster Dulles.**

In ziua de 4 Mai 1954, în Camera Reprezentanților, la Washington, a vorbit deputatul **Robert H. Byrd** (Virginia de Vest.) despre „Românii (care) au contribuit în chip splendid, dealungul istoriei, la apărarea Europei și a creștinătății." La 10 Mai 1954, aniversarea independenței României a fost din nou comemorată în Camera Reprezentanților, oratorul fiind deputatul **Michael A. Feighan** (Ohio). Cuvântarea a fost închinată „tragediei ce a cuprins Poporul român, iubitor de pace, care s'a dovedit multă vreme unul din cele mai solide bastioane întru apărarea civilizației vestice". In fine, tot în ziua de 10 Mai, în Senat a vorbit senatorul de Michigan, domnul **Homer Ferguson.**

La New York, în ziua de 9 Mai a. c. a avut loc dimineață un Te Deum la Biserica „Sfântul Dumitru", oficiat de către Părintele **Vasile Hațegan.** Cu această ocazie s'au închinat rugi pentru eliberarea României și reîntoarcerea pe Tron a M. S. Regelui I. In seara zilei de 10 Mai a avut loc un festival artistic, organizat de 14 societăți de Români-Americani și Români refugiați, din New York. Au luat parte, printre alții, domnul **Campbell,** din direcția politică a Ministerului de Externe al Statelor Unite și domnul **Ernest Acker,** din partea Comitetului pentru Europa Liberă. A vorbit, cu această ocazie, părintele Vasile Hategan.

La Washington, a vorbit cu această ocazie dl. **C. Vișoianu.** Au fost de față reprezentanți ai Ministerului de Externe și Comitetului pt. Europa Liberă.

Desigur însă, cea mai impresionantă manifestație cu ocazia Zilei Independenței și Regalității a avut loc la Detroit, în statul Michigan. A luat parte un mare număr de Români-Americani, Români refugiați și Americani, care au vrut cu toții să-și arate atașamentul față de încercatul nostru neam. Discursurile ocazionale au fost rostite de către domnii: senator **Homer Ferguson** (președintele Comitetului pentru politica a Partidului republican și membru în Comitetul Relațiilor Externe al Senatului); senator democrat **Theodore Green** (cel mai de seamă membru al partidului de opoziție în Comitetul Relațiilor Externe al Senatului), deputat **Thaddeus Machrowitz** (membru al Partidului Democrat în Comitetul Parlamentar care ancheteaz subjugarea țărilor din spatele Cortinei de Fer), **Williams** (guvernatorul statului Michigan), **Blair Moody** (candidat la locul de senator al statului Michigan). Cu toții și-au arătat admirația pentru Poporul Român și pentru bravura cu care acesta a luptat în trecut și luptă și acuma împotriva tiraniei. Deasemenea, ei și-au arătat încrederea desăvârșită în liberarea României — și a celorlalte țări subjugate de Kremlin — iar pentru atingerea acestui țel, în cuvintele senatorului Ferguson: „principala îndatorire a Statelor Unite este să-și mențină și să-și întărească forța militară."

Slujbe religioase și manifestații românești au avut loc pe întreg cuprinsul Statelor Unite, unde se află așezări românești. Posturile de radio „Europa Liberă" și „Vocea Americei" au consacrat aproape în întregime programele din ziua de 10 Mai 1954, „Zilei Independenței și Regalității". (FEP)

Centrul Român de Coordonare

Germanilor din România s'au întrunit la 8 Iulie a. c. în München unde, în baza împuternicilor din partea organizațiilor și cercurilor de mai sus, au constituit „CENTRUL ROMÂN DE COORDONARE", cu sediul în München (Germania, având ca scop:

1. Schimbul reciproc de păreri în probleme de interes comun;

2. Ajutorul și susținerea reciprocă față de cercurile străine și

3. Realizarea de acțiuni comune de interes național.

Activitatea Centrului Român de Coordonare urmărește strângerea rândurilor între diferitele gupări de Români liberi existente în spațiul de limbă germană, aderarea la Centru fiind deschisă tuturor organizațiilor sau cercurilor din acest spațiu.

Adresa poștală: Rumänisches Koordinierungszentrum, München, Ungerer-Strasse 104/0."

După cum rezultă din acest comunicat, „CENTRUL ROMÂN DE COORDONARE" nu urmărește nici înglobarea și nici subordonarea organizațiilor românești existente în Germania și în Austria, ci doar stabilirea unei unități de acțiune, imperios necesară în acest spațiu, mai mult ca oriunde.

◇ **ATENA.** — Din inițiativa dlui R. **Arion** și a ziarului „VOCEA LIBERTĂȚII", un Te-Deum a fost oficiat în Biserica „Sf. Constantin" din Atena, pavoazată cu drapelele grecesc și românesc. Numărul refugiaților greci din România care au participat la acest serviciu divin a fost impesionant de mare. Serviciul divin a fost celebrat de I.P.S.S. PANTELEIMON, Mitropolit de Arghirocastron, înconjurat de un sobor de preoți, printre care se aflau și C. Lor: Theodor KENTRIDIS, fost paroh al Bisericii grecești din BRĂILA și Gheorghe PAPADOPOL, fost paroh al Bisericii grecești din Galați.

Părintele KENTRIDIS a rostit, în limba română, o mișcătoare rugăciune. Redăm mai jos ultimul ei pasaj:

„Binecuvintează Doamne pre cei ce luptă în munți și pe plaiurile Țării pentru apărarea credinței tale în nădejdea învierii neamului. Dăruiește lor izbânda, împotriva vrăjmașului. Oțelește-le brațul biruitor și cu Crucea Ta păzește-i de tot răul și de toată primejdia. Căci tu ești scutul celor asupriți și apărătorul fiilor Tăi căzuți în robie. Adu-ți aminte Doamne de cei în lanțuri și în temnițe, de frații noștri ce muncesc în lagăre și putrezesc în ocne, de copii biciuiți și batjocoriți, de bătrânii înfometați, pentrucă înălțau Crucea credinței Tale împotriva celor fără de Dumnezeu. Dăruiește-le și trimite raza mântuirii Tale în închisorile și temnitele suferințelor și sădește în inimele lor mângâerea învierii Tale și a neamului românesc. Odihnește Doamne pre cei ce s'au jertfit pe altarul Credinței Tale și a Patriei, pre cei ce au căzut pe drumul pribegiei, pre cei uciși de vrăjmași, pre cei răposați întru Domnul în temniți și închisori și așează sufletele lor în corturile celor drepți, căci cu numele Tău cel sfânt și-au dat obștescul sfârșit, iar viața lor s'a sfințit prin sângele curat întru mântuirea adevărului Tău și a izbăvirii poporului Tău de dușmanul păgân.

Căci Ție se cuvine Doamne toată cinstea, mărirea și închinăciunea Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!"

Această impresionantă manifestație de dragoste și de atașament a grecilor din România față de țară și de poporul românesc a fost înregistrată, în calde cuvinte de simpatie, de întreaga presă elenă.

Tot astfel, în cadrul programului consacrat zilei de 10 Mai la postul național de radiodifuziune al Greciei, Dl. Sp. **Wultepsi,** șeful emisiunei în limba română la Radio Atena, a vorbit despre **„10 Mai — Simbol al permanenței românești".**

◇ **BRAZILIA.** — In prezența unei imense asistențe, în rândurile căreia au fost remarcați numeroși membri ai corpului diplomatic, un Te-Deum a fost oficiat în Biserica Nossa Senhora da Boa Morte din Sao-Paolo de către Părintele Dr. Ștefan **Bența,** profesor universitar. După oficierea serviciului divin și după ce s'a dat citire mesajului adresat Românilor de către Cardinalul Braziliei, a vorbit preotul brazilian José **Lafayette Ferreira Alvares** dela Curia metropolitană din San-Paolo.

Cu aceiași ocazie, Misiunea Română Unită din Brazilia, a distribuit frumoase cărți poștale, reprezentând harta României așa cum trebue să fie, adică dela Curtici și până la Cetatea-Albă. (Coresp.)

◆ **FLORENTA.** — Părintele Dr. V. **Cristea** a oficiat un serviciu religios cu ocazia zilei de 10 Mai în Capela Conventului **„dell'Assunzione di Maria",** răspunsurile fiind date de corul Conservatorului **„Santa Maria degli Angeli",** sub direcția Părintelui **Quirino.** (Coresp.)

◇ **ISTANBUL.** — In Biserica „Sfânta Treime" din Taksim, I.P.S.S. **Constantin de Irinopolis** a oficiat un serviciu divin la care, înafară de colonia română, au asistat foarte numeroși turci, fideli prieteni ai României. Printre aceștia citâm pe Dnii: Suphi Tanriöer, fost ambasador al Turciei la București și Yalcin, fost ministru.

Au participat deasemenea reprezentanții misiunilor diplomatice: americană, franceză, greacă și spaniolă, precum și toți reprezentanții grupurilor de refugiați.

La reuniunea care a avut loc după aceea, Dl. A. **Decei** a rostit un vibrant discurs, iar I.P.S.S. Mitropolitul Constantin a dat citire mesajului pe care Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic **Athénagoras** l-a adresat poporului român. (Coresp.)

◆ **LILLE.** — Datorită bunăvoinței consiliului parohial al Bisericii ortodoxe ruso-elene din Lille, un Te-Deum în limba română a fost celebrat în această biserică de către Părintele Grațeanu, sosit dela Paris, răspunsurile fiind date de dnii Macarie **Gherman** și **Ghinescu.**

La reuniunea care a urmat și la care au participat și C. Lor preoții: **Knijnikov** (rus) și **Sevastianos** (grec), a luat cuvântul dnii: Macarie **Gherman,** Mircea **Popa** și **Daniliuc,** toți din partea **Asociației Culturale a Românilor din Nor-**

(Continuare în pag. 9)

Ziua de Zece Mai

(Continuare din pag. 8)

dul Franței, precum și Dl. **Alajadis,** din partea consiliului parohial. (Coresp.)

◇ **NAPOLI.** — Te-Deum-ul de 10 Mai a fost celebrat de Arhimandritul Benedictos **Katsavenakis** în Biserica greacă, asistența fiind compusă în cea mai mare parte din italieni refugiați din România. (Coresp.)

◆ **PARIS.** — La Biserica ortodoxă română a oficiat Părintele V. **Pârvănescu,** iar la Biserica unită Monseniorul Octavian **Bârlea,** ambii preoți ținând cuvântări în care au arătat însemnatatea zilei de 10 Mai.

La reuniunea festivă, organizată de Fundația universitară **„Carol I"**, au participat peste 600 persoane. A fost remarcată prezența E. Sale Marchizului de Casa Rojas, ambasadorul Spaniei la Paris.

In cuvântarea de deschidere, dl. Hiottu a adus un mișcător omagiu eroilor dela Dien-Bien-Phu (**N.R.:** In această dramatică încleștare au căzut și destul de numeroși Români. Alți compatrioți, printre care și Sergentul-Major **Radu,** au fost capturați de comuniști).

A conferențiat apoi Dl. Prof. universitar O. **Nandriș.**

Le reușita programului artistic au contribuit: Corul dirijat de Dl. Traian **Popescu,** Drele Tatiana **Koulbin** și Xenia **Eminovici,** precum și Dnii P. **Mazilu,** R. **Granier** și Jean **Moscopol.** (După „La Nation Roumaine".)

◇ **ROMA.** — Ziua de 10 Mai a fost comemorată, într'o înaltă atmosferă de sărbătoare românească, în sala Institutului **„Santa Angela Merici"** din Via Salaria 113.

Semnificația istorică a zilei a fost arătată de Monseniorul Gheorghe **Cosma,** care a spus, în finalul discursului său, următoarele:

„Cu actul încoronării regale ziua de 10 Mai îmbracă a treia semnificație istorică din viața poporului român și devine ce mai însemnată zi istorică a Românilor, zi de întreită sărbătoare națională: întemeierea Dinastiei și a Statului Român, câștigarea Independenței și proclamarea Regatului Român. Semnificație întreită care astăzi revocată trezește în sufletul nostru pentru trecutul nostru glorios și nutrește speranța noastră într'un viitor mai senin, arătându-ne țelul năzuințelor noastre: Țara dela Nistru pân'la Tisa, independența ei, în frunte cu Dinastia, simbol viu al independenței și al realizării ei. România-Mare este rezultatul acestor înfăptuiri istorice, care au costat sânge și jertfă românească. Acest patrimoniu sacru, istoric îl susținem și apărăm cu conștiință luminată și voință hotărîtă."

A urmat apoi un program artistic, pregătit și dirijat de Mons. Aloisie **Tăutu,** cu concursul corului Bisericii Române Unite din Roma, a Dnei Florența **Pascarelli** a Drei Fulvia **Pasint** și a Dlui Adrian Chiuzbăianu.

La această serbare, înafară de colonia română din Roma, în frunte cu Mons. John **Kirk,** precum și de un mare număr de Italieni din România, a participat și fostul Nunțiu la București, E.S. Arhiepiscopul **O'Hara** care, la sfârșitul programului, a rostit mișcătoare cuvinte la adresa poporului român, invocând binecuvântarea Celui-de-Sus pentru toți cei care suferă în Patria noastră robită.

◆ **SALZBURG.** — Cu ocazia zilei de 10 Mai, Părintele V. **Zăpârțan** a oficiat un Te-Deum în Capela română din Salzburg. In după amiaza aceleiași zile, Asociația Românilor din Austria a organizat o reuniune comemorativă în sala de festivități a Camerii de Muncă. La această manifestație, înafară de un mare număr de compatrioți, Români și Germani din România, au participat reprezentanții autorităților, delegați ai grupurilor naționale și numeroși alți oaspeți străini.

Prezența Dlui Stanislaus **Pacher,** fruntaș al Partidului Socialist austriac și Primar al orașului Salzburg, a fost salutată cu prelungite aplauze.

După ce fanfara **„Saxonia"** a Sașilor din Transilvania a intonat Imnul austriac și Imnul nostru regal, a luat cuvântul Președintele Asociației Românilor din Austria, care a vorbit atât în limba română cât și în limba germană. Arătând împrejurările în care am dobândit Independența, Dsa a făcut un portret al Domnului și Regelui Carol I, biruitor căpitan de oaste și făuritor al României moderne. Vorbitorul a închinat un gând și lui Ștefan Ludwig **Roth,** marele învățător al Sașilor din Transilvania, luptător pentru drepturile Românilor de peste munți și tovarăș de arme al revoluționarilor ardeleni dela 1848, care a sfârșit în fața unui pluton de execuție, la 11 Mai 1849.

Contele Guido **Della Scalla,** Vicepreședintele Asociației Românilor din Austria, a rostit, în limba germană, calde cuvinte de fidelitate față de România și de Dinastie, în numele Germanilor din România.

Dl Otto **Bolesch,** artist al Teatrului de stat din Salzburg, a recitat, în traducere germană, versuri de Alexandri și Nenițescu, iar Dl Nicolae Z. **Leonte,** poezia „Zece Mai în munții noștri" de Traian Miron.

Manifestația aceasta, desfășurată într'o atmosferă înălțătoare, a fost elogios comentată de întreaga presa austriacă din Salzburg. (Coresp.)

„Cine nu este corect în viața particulară, nu poate fi corect în viața publică."
Petre CARP

BISERICA

◆ **UN MESAJ AL CARDINALULUI BRAZILIEI.** — Cu ocazia zilei de 10 Mai, E. S. **Don Jaime de Camara,** Cardinal de Rio de Janeiro, a adresat compatrioților noștri din Brazila următorul mesaj:

„Dragi Români din Brazilia"

Apropiindu-se data comemorării Independenței Patriei voastre, gândul meu se îndreaptă către Voi, dragi Români din Brazilia, ca să vă spun simpatia și prietenia ce nutresc pentru voi. Distanța și timpul care vă separă de eroica voastră patrie nu vă fac să uitați exemplele de credința nestrămutată și integritate morală pe care le-au lăsat strămoșii voștri.

Descendenți din Dacii nemuritori și din Roma eternă, în România sau în afara ei, urmați în viața voastră exemplele acelora ce acum știu să suporte martiriul pentru Dumnezeu și pentru Patrie pentru a nu renega pe unul și a nu desmerita pe cealalaltă.

Poporul acestei de a doua patrie pe care ați adoptat-o și Biserica catolică din Brazilia sunt solidari cu voi și roagă pe Dumnezeu să aducă în timp cât mai scurt ziua în care va străluci din nou pentru voi dorita libertate ca să puteți intona cântul victoriei și al triumfului, ridicând către Dumnezeu Stăpânul nostru, în mijlocul unei libertăți absolute, imnul de recunoștință: „TE DEUM LAUDAMUS".

Jaime Cardeal Camara
Arhiepiscop de Rio de Janeiro și al ordinariatului orientalilor în Brazilia

◇ **LITURGHIE IN LIMBA ROMÂNĂ.** — In prima duminecă a lunii Mai o liturghie în limba română a fost transmisă dela Postul de Radio al Vaticanului. Sfânta Slujbă a fost celebrată de fostul Rector al Colegiului Român, Păr. Vasile **Cristea,** care a amintit în predica ocazională suferințele îndurate de persecutații din România pentru numele lui Cristos. Cântările liturgice au fost executate de corul școalei de fete „Santa Maria degli Angeli" din Florența sub conducerea Păr. Quirino **Ferrarese.**

◆ **CONGRESUL PRESEI CATOLICE.** — In 6 mai s'a conclus la Paris Congresul Uniunii Internaționale a Presei Catolice. Au luat parte la el ziariști din toate părțile lumii. Tema discutată a fost, în deosebi, aportul pe care presa trebue să-l aducă Bisericii în momentele actuale. In moțiunea de încheere se spune: „presa catolică va trebui să devină un ecou al suferințelor îndurate de Biserica tăcerii". Președintele Uniunii Internationale a Presei catolice, Contele Iosif Della Torre, a primit în decursul Congresului o scrisoare din partea Pre-Secretarului de Stat E. S. Lgr. G. B. Montini. In eruditul document, se amintește ziariștilor catolici — în numele Sf. Părinte — că Biserica așteaptă astăzi dela ei o presă de înaltă calitate pusă cu sinceritate și iubire de adevăr în serviciul binelui omenirei. Lupta care se duce astăzi are mare importanță pentru viitor. Valul de ateism care s'a abătut peste generația noastră constitue un mare pericol pentru credința multora. In lupta în care este angajată Biserica, ziaristului catolic i se cere generozitate și devotament penru a putea urma directivele creștinismului mai ales cu privire la înfăptuirea dreptății sociale și a păcii internaționale.

◇ **ZIUA EROILOR.** — Din inițiativa Asociației foștilor combatanți, C. S. Părintele Vasile **Pârvănescu** a oficiat o slujbă religioasă, urmată de un parastas, Duminecă 20 Iunie, la orele 12, la Biserica Ortodoxă Română din Paris (9 bis, rue Jean-de-Beauvais), pomenind pe eroii și martirii neamului, căzuți în lupta pentru apărarea României și a drepturilor poporului nostru.

Eroii au fost pomeniți și la Salzburg, C. S. Părintele V. **Zăpârțan** oficiind un serviciu divin, urmat de parastas, la Capela Română din localitate.

◆ **RADIOMESAJ PAPAL.** — In radiomesajul adresat de Papa cu ocazia Congresului Național al catolicilor din Elveția sunt puse

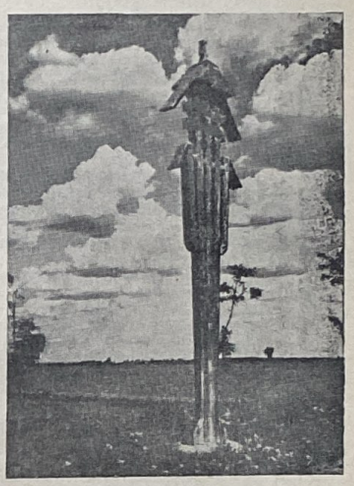

Troiță oltenească

în lumină datoriile pe care le au fii Bisericii în circumstanțele actuale. „Noi am proclamat Anul Marian, spune Papa, cu intențiunea și cu speranța ca să vedem, prin puternica mijlocire a Mariei, crescând și întărindu-se credința în Biserica catolică... pentru a digui materialismul care crește 'ca un val..." Credința și frica lui Dumnezeu sunt tot mai mult alungate din viața publică, familiară și individuală. De aceea e necesară angajarea în lupta pentru apărarea marilor valori spirituale, pentru cauza lui Cristos și a Bisericii. Amenințarea pericolului viitor nu trebuie însă să tulbure siguranța creștinului în triumful definitiv al binelui, pentrucă el are încredere în Providența care-l ocrotește în toate greutățile individuale și colective.

◇ **PELERINAJUL ROMÂNILOR DIN BELGIA.** — Joi 27 Mai, Românii din Belgia s'au reunit pentru prima dată, făcând un pelerinaj la renumitul sanctuar marial **„Notre-Dame de Hal".** După serviciul divin, oficiat de C. S. Părintele Vasile **Bârbat S. J.,** s'a făcut pomenirea eroilor, luând apoi cuvântul Dl. Florin **Minorescu,** fost secretar de legație (publicăm, în altă parte, această cuvântare în întregime). In numele Belgienilor expulzați din România a vorbit Dl. M. **Jaz,** exprimând sentimentele lor de recunoștință și gratitudine pentru țara noastră în care s'au bucurat de cea mai mare ospitalitate.

Numărul Românilor aflători în Belgia este destul de mic, dar totuși cu ocazia acestei pioase manifestații, întru pomenirea eroilor de ieri și de azi, s'au întrunit peste 60 de compatrioți, care trăesc răzleți în diferite orașe. S'au putut astfel cunoaște, gustând bucuria întâlnirii într'o atmosferă de reculegere, de rugăciune și de perfectă unire sufletească.

Ceeace a reușit să facă C. S. Părintele V. **Bârbat** nu este oare posibil să se înfăptuiască și în alte părți? Pentru unirea noastră sufletească și pentru înseninarea acestei vieți de exil...

◆ **Biserica luptătoare.** — Postul de radio Europa Liberă care și-a concetrat întregul program de emisiuni românești la Muenchen trimite în ultimul timp spre țară o serie de comentarii realistice și din ce în ce mai corespunzătoare cerințelor luptei noastre naționale.

Subliniem cu satisfacție deosebită comentariile religioase ale Părintelui Radu **Marin** care reprezintă un îndreptar spiritual extrem de prețios pentru biserica majoritară ortodoxă a țării.

Revista presei

(continuare din pag. 2)

nalate următoarele evenimente: **„Trupele românești cuceresc fortul Balaclava, în Crimeea (30 Iunie 1942), „Trupele române trec Prutul în lupta pentru desrobirea Basarabiei și a Bucovinei (2 Iulie 1941)", „Vânătorii de Munte eliberează orașul Cernăuți (4 Iulie 1941)".**

Prinurmare, cucerirea fortului Balaclava, la 30 Iunie 1942, este un eveniment important din Istoria Românilor și nu „un episod dintr'o aventură", așă cum pretind, prin vorbă și scris, acei care-și închipuie că mai pot reprezenta România după ce au predat **inamicului** pe Comandantul de Căpetenie al Armatei române.

Adresa (pentru ambele publicații): „CRONICA ROMÂNEASCĂ", Free Europe Press, 110 West 57 th Street, New-York 19, N.Y. USA.

*

„VERS", revistă de înaltă ținută, publicată de „Asociația NICOLAE BĂLCESCU", sub îngrijirea Dlui Nicolae **Novac** (3738 Euclid Avenue, East Chicago, Ind. USA). Ultimul caet apărut (Ianuarie-Martie) închină un gând de pioasă recunoștință Anișoarei **Stan,** cea dintâi romancă care, sub formă de amintiri, a prezentant lectorului american, participarea noastră la primul război mondial și drepturile noastre asupra Transilvaniei. Just în conluzii, articolul Dlui Prof. N. **Răvaru:** „Statele-Unite văzute din România". Dl Prof. Claudiu **Isopescu** aduce o prețioasă contribuție la istoria raporturilor româno-americane. „Un călător necunoscut la noi: chirurgul american V. Mott". Dl Toader **Ioraș** publică un fragment din romanul „Cine cântă?", iar Dl I. **Govora** o nuvelă „Telefonul". Interesantă, rubrica „Actualități și Controverse", la care colaborează Dnii: D. C. **Amzăr,** Nicolae **Novac** și Maior Ion **Bumbăcescu.** Semnează versuri Dnii: Vasile **Posteucă,** N. **Novac,** Ion **Țolescu,** I. G. **Dimitriu,** Vladimir **Cavarnali** și St. **Nicoară.**

SĂ RĂMÂNEM ROMÂNI

(Continuare din pag. 4)

Ca Români, avem o experiență excepțională a imposibilului devenit realitate. Să găsim în ea un temeiu de speranță.

Istoria noastră toată nu este altceva decât înlănțuirea unei serii de miracole. Să le citâm pe cele mai semnificative:

In primul rând continuitatea elementului latin în Dacia traiană, între 274, data retragerii lui Aurelian, și începutul secolului al XIV-lea când au luat ființă Principatele. Timp de o mie de ani toată Asia s'a perindat pe la noi. Și am rămas Români.

Un alt subiect de nedumerire pentru istoricii străini care ne consideră „un miracol al istoriei": continuitatea tradiției creștine și a vocației europene, în Principate, cu toată disproporția între forțele lor și cele ale adversarilor. Titlul de „Atleta Christi" decernat de Papa lui Ștefan cel Mare este recunoașterea supremă a unei vocații care s'a afirmat din nou, mai acum câțiva ani, până la poalele Caucazului. Copleșiți de număr, ne-au învins și Turcii. Și Rușii. Dar am rămas Români.

Insfârșit, ultimul fenomen inexplicabil al istoriei noastre, este continuitatea ideii naționale dela prima unire, în 1601 și până la reîntregirea din 1919. Oricât ar afirma detractorii că România Mare nu s'a datorit decât unui concurs de împrejurări excepționale, care au făcut ca atât Rusia țaristă cât și Monarhia austro-ungară să se prăbușească simultan, liberând naționalitățile, nu vedem prea bine cum ar fi fost posibilă formarea unui stat românesc unitar, pe ruinele celor două Imperii medievale, dacă la baza lui n'ar fi stat voința neclintită a Românilor de pretudindeni de a-l forma. Acești Români au trăit secole de-arândul sub trei stăpâniri (dacă punem la socoteală și Imperiul Otoman) care au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a-i desnaționaliza. Și au rămas Români. Iată seria de minuni care ne îndreptățește orice speranțe în viitor.

Dar câtă risipă de eroism ca înlănțuirea acestor miracole să fie posibilă. Și când vorbim de eroism, nu ne gândim atât la cei cari, în focul idealului lor, și-au jertfit viața ca să-i asigure împlinirea. Pe aceia i-au cântat poeții, i-au cinstit patrioții, i-au pomenit urmașii. Aceia și-au găsit, poate, în satisfacția de a ști pentru ce mor, răsplata jertfei lor.

Când vorbim de eroism ne gândim mai cu seamă la umilii care astăzi, ca în toate epocile de răstriște ale Neamului, înfometați, înfrigurați, înspăimântați, găsesc curajul să trăiască, cu fruntea în țărână, o viață care nu mai merită să fie trăită. Și n'au nici măcar consolarea de a-și da seama că resemnarea lor este forma cea mai pură a eroismului și chezășia cea mai sigură a continuității românești. Când vorbim de eroism ne gândim la părinții noștri; la frații noștri, la toți cei dragi rămași în țară. Una singură le-a mai rămas dintre toate bucuriile vieții, speranța. Aceia este prea adânc înrădăcinată în inimile lor pentru a le-o smulge cineva. Și nu uităm, însă, că speranța fiecăruia acolo, în țară, poartă un nume, numele nostru, al fiecăruia dintre noi. Să n'o desamăgim.

Situația actuală nu va dura la nesfârșit. Oricât de desorganizați și timorați ar fi Occidentalii, oricât de refractari unei retrocedări ar fi Sovieticii, există astăzi în Europa un factor de care va trebui să se țină seama într'un viitor foarte apropiat. Acela este poporul german.

N'aș vrea să fiu greșit înțeles. Nu, emit nicio judecată de valoare. Vreau numai să pun în evidență faptul că, independent de planurilor celor două super-Mari-Puteri antagoniste, Statelor Unite și Rusia, tendința ineluctabilă spre unificare a celor două Germanii, astăzi despărțite, vă readuce în discuție — și foarte curând — chestiunea Europei Orientale.

Ziua aceia să ne găsească uniți. Uniți și conștienți de faptul că libertatea pe care ne-a hărăzit-o Cerul n'am meritat-o încă. Pentru a o merita, să rămânem în orice împrejurare Români. Și, dacă este posibil, cu sau fără Papă, să redevenim creștini. Este singurul mijloc pe care-l avem de a participa la renașterea spirituală a Occidentului, fără de care civilizația noastră este pierdută.

FLORIN MIRONESCU
Fost Secretar de Legație

Kurznachrichten

„AUS KRONSTADTER GÄRTEN"

Als in den Dreißiger Jahren eine Gedicht-Anthologie unter dieser Bezeichnung erschien, wußte jeder Einheimische und Gast der Zinnenstadt, daß Spaziergänge durch die blühenden Parks und Gärten, an der Weberbastei, auf die Zinne, in die Schulerau, den Dichtern das Herz vor Freude so geweitet, daß des Singens und Sagens kein Ende war. —

Am 21. Mai 1954 schreibt in der „Scînteia" der freiwilige Korrespondent Alexandru Roşca unter dem Titel „Gleichgültigkeit gegenüber der Säuberung und Verschönerung der Stadt" über das neue „Stalinstadt" u. a. folgendes:

„Überall sieht man Anzeichen sträflicher Gleichgültigkeit des Exekutiv-Komitees des Städtischen Volksrates für die Sauberkeit und die pflegliche Erhaltung der Parks und Gärten". Auf den zinnenwärts führenden Alleen stößt man auf Felstrümmer oder Misthaufen, die den Verkehr behindern; der größte Teil der Bänke ist zerstört. Sollten der Park im Stadtzentrum, vor dem Gebäude des städtischen Volksrates (Präfektur), der kleine Park „8. Mai", jener vor der Fabrik „Partizanul Roşu" (Scherg-Fabrik), oder andere öffentliche Gärten der Stadt nicht etwa doch die Aufmerksamkeit der Genossen vom Exekutiv-Komitee auf sich gelenkt haben? Nein, überall sieht man ungepflegte Alleen, mit unbeschnittenen Bäumen, mit verlassen daliegenden Blumen-Rondeaus, so wie man sie seit dem letzten Herbst kennt. In einigen Vierteln stößt man auf Misthaufen, die seit langer Zeit nicht fortgeschafft wurden. Nicht einmal die neuen Arbeiter-Wohnviertel, wie jenes der Fabrik „Steagul Roşu" (Astra), erfreuen sich eines besseren Schicksals. Auch dort werden die Straßen nachlässig unterhalten und die Blumenbeete starren leer. Die Bürger der Stadt stellen sich mit Recht die Frage: Wie erträgt es das Herz der Herren (gospodarii) der Stadt, an alldem gleichgültig vorbeizugehen? Hat denn das Exekutiv-Komitee des Städtischen Volksrates (Präsident Al. Kádár) seine Verantwortung vergessen, die ihm bei der Verwaltung einer der schönsten Städte des Landes zukommt? Und wird das Städtische Komitee der Partei noch lange die Fortdauer dieser schmählichen Lage gestatten?"

In diesem aufrichtigen Stoßseufzer (unter „Briefe an die „Scînteia") fehlt der sonst so beliebte Vergleich zwischen einst und jetzt, „Kapitalismus" und „Sozialismus" — obwohl ein Vergleich naheliegt. Denn seinerzeit gelang es der Stadtverwaltung in Zusammenarbeit mit privaten Verschönerungsvereinen, dem alten Kronstadt den Ruf eines „Juwels" unter den Bergstädten Siebenbürgens zu sichern. Heute droht unter dem Verwaltungs-Gigantismus der neuen „Gospodaren" die „Stadt der Gärten" eine „Stadt der Misthaufen" zu werden.

I. M.

◆ **Wie wir aus sicherer Quelle erfahren,** wurde denjenigen Bewohnern der größeren Städte Siebenbürgens, die in den Jahren 1951 und 1952 nach verschiedenen kleineren Orten evakuiert worden waren, jetzt die Erlaubnis erteilt, in ihre Heimatorte zurückzukehren.

Diese neue Aktion begann in den Monaten März/April 1954 und schloß zunächst die ehemaligen Bewohner Kronstadts aus. In letzter Zeit jedoch wurde auch den Kronstädtern die Rückkehr in ihre Heimatstadt erlaubt und Ende Mai waren mehr als die Hälfte der ehemals Evakuierten bereits wieder nach Kronstadt zurückgekehrt. (Stind.)

◇ **Koreanische Auszeichnungen.** — Wie Radio Bukarest in einer Sendung vom 22. Mai 1954 bekanntgab, wurden an 31 führende rumänische Kommunisten nordkoreanische Auszeichnungen verliehen. Unter den Genannten befinden sich Gheorghiu-Dej, Mihai Sadoveanu und der Sovrom-Patriarch Justinian Marina. (FEP)

◆ **Kommunistische Errungenschaften in Hermannstadt.** — Wie die Zeitung „Scînteia" vom 15. Juni 1954 berichtet, „hat sich in den Jahren der Volksregierung die Zahl der Lehranstalten für die Kinder des arbeitenden Volkes deutscher und ungarischer Nationalität im Rayon Hermannstadt wesentlich erhöht". Als ob, ausgerechnet in Hermannstadt, für die „Kinder des arbeitenden Volkes deutscher Nationalität" früher keine Schulen in ihrer Muttersprache existiert hätten! Das offizielle Organ der Rumänischen Volksrepublik schreibt, daß „sich die Zahl der deutschen Schüler, die in Hermannstadt eine deutsche Anstalt besuchen, auf etwa 4150 beläuft, im Gegensatz zu 1770 im Jahre 1947." Ebenfalls den Spalten der „Scînteia" entnehmen wir, daß „bis heute in diesem Rayon (Hermannstadt) 12 Schulen mit deutscher und drei mit ungarischer Unterrichtssprache gegründet wurden." (FEP) Interessant für unsere Leser dürfte in diesem Zusammenhang die Wiederholung des von uns bereits gemeldeten Tatbestandes sein, daß der heutige Bürgermeister von Hermannstadt — Ungar ist.

◇ **Rumänische Kriegsgefangene in der Sowjetunion.** — Ein italienischer Offizier, der im Februar 1954 in seine Heimat zurückkehrte, erfuhr in der Sowjetunion, daß sich in folgenden Lagern rumänische Kriegsgefangene befinden: Im Lager Nr. 325/2 in Stalingrad 80 und im Lager Nr. 325/5, ebenfalls in Stalingrad, 30 kriegsgefangene Rumänen. Diese Erklärung steht im Wiederspruch zu den immer wieder abgegebenen Versicherungen der Rumänischen Volksrepublik, daß sich in Sowjetrußland kein rumänischer Kriegsgefangener mehr befinde. (FEP)

◆ **Der heutige Leu-Kurs.** Im offiziellen Zahlungsverkehr werden heute 100 österreichische Schillinge zu 23.08 Lei umgerechnet. (Stind.)

◇ **Während in Zeiden** (Burzenland) die deutsche Bevölkerung heute ihre absolute Mehrheit eingebüßt hat, stellen die Deutschen von Marienburg (Feldioara) auch heute noch 58% der Gesamtbevölkerung.

In Kronstadt hingegen ist die Zahl der deutschen Bevölkerung empfindlich gefallen, obwohl in den verschiedenen Industrien der Stadt heute auch viele Schwaben, die zu diesem Zwecke aus dem Banat hierher gebracht wurden, beschäftigt sind. Unter den heute fast 150 000 Einwohnern Kronstadts leben höchstens 8000 Deutsche. (Stind.)

◆ **Das Verschwinden der Schwaben von Sathmar.** — Die Sathmarer Schwaben, die seit langer Zeit der Madjarisierung unterworfen sind, verfügen heute über keine einzige Schule mit deutscher Unterrichtssprache. Ihre Kinder können nur die ungarischen Schulen besuchen. In der Zeitung „Neuer Weg" wird die Existenz dieser deutschen Volksgruppe einfach totgeschwiegen, die nur unter der früheren rumänischen Regierung als solche anerkannt war. (Stind.)

Leserbriefe

Untenstehend veröffentlichen wir zwei von den Zuschriften, die in letzter Zeit bei der Redaktion eingingen.

I.

Steyr, den 20. 5. 1954

„Sehr geehrter Herr Landsmann!

Besten Dank für die Zusendung der Zeitschrift „Stindardul". Es tat mir wohl, wieder einmal — nach langer Zeit — Gelegenheit zu finden, eine rumänische Zeitschrift zu lesen. Die Zusammenstellung und Redigierung des Blattes gefällt mir sehr gut. Beim Lesen wurde mir richtig warm ums Herz; dabei ging es mir wohl wie bei der Erinnerung an eine verflossene Liebe und diese rostet bekanntlich nicht. Leider haben unterdessen meine rumänischen Sprachkenntnisse seit meinem Abschied von der alten Heimat sehr gelitten, worauf es auch zurückzuführen ist, daß ich Ihnen nicht in rumänischer Sprache schreibe, doch ich will hoffen, daß durch das regelmäßige Lesen des „Stindardul" sich diese Lücken wieder schließen werden. Bitte, senden Sie mir daher auch weiterhin die Zeitschrift, ebenso eine Zahlkarte zur Überweisung der Abonnementgebühren. Ebenso bitte ich, falls bereits eine der Bukowina gewidmete Nummer erschienen sein sollte, um eine solche. Mit gut landsmannschaftl. Grüßen verbleibe ich

hochachtungsvoll
R. G., Magistratsrat."

II.

G., Württemberg, den 5. 6. 1954

„Als deutscher Offizier war ich 1941/1942 auf der Krim dem DVK-rum. Gebirgskorps zugeteilt.

Beim Lesen von „Stindardul" fielen mir die dramatischen Episoden der Kämpfe am Kapella-Hügell ein, wo Ihre 1. Gebirgsdivision sich mit einem leuchtenden Blatt in die Kriegsgeschichte eintrug.

Es bewegt mich sehr, daß Sie in jeder Nummer von „Stindardul" der deutsch-rumänischen Waffenbrüderschaft gedenken.

Ich kann mir lebhaft vorstellen, unter welchen Schwierigkeiten Sie diese Zeitschrift in so einer schönen Form herausbringen.

Im Andenken an Major STANCU vom 3. Gebirgsjägerbataillon Brasov-Kronstadt, den ich am 21. Dezember 1941 an der Spitze seiner Jäger fallen sah, sende ich Ihnen 50.— DM und wünsche Ihnen von ganzem Herzen viel Erfolg.

Traiasca!
H. S., Major a. D."

Wir sind bestrebt, die Anzahl der deutschen Seiten zu erhöhen.

Das ist uns jedoch nur möglich, wenn die Zahl der Exemplare, die im deutschen Sprachraum vertrieben werden, sich mindestens verdoppelt.

Wir wenden uns deshalb an unsere Freunde in Deutschland und Österreich und bitten sie, uns zu helfen, damit wir dieses Ziel erreichen.

Der Heimat ganz nahe...

Al. GREGORIAN: „Poeme pentru fraţii meí" (Gedichte für meine Brüder).

Beglückend, nach Jahren der Heimatferne und Herzensfremde auf solch ein Buch zu stoßen: einen Gedichtband, wie ihn so herznahe der Heimat wohl nur Flucht, Not und Sehnsucht wachsen und reifen lassen können. Al. Gregorian ist nicht der erste rumänische Dichter, der im erzwungenen oder freiwilligen Exil seine „Brüder" ruft; er tut es nicht als Trommler mit starken Redensarten und erschütternden Protesten. Die 33 Gedichte des schmucken Bändchens sind lautere Dichtung, gehortet in zehnjährigem Schweigen und in Einsamkeit.

Zu Beginn gleich zieht ein Reigen Engel — Dreikönigs- und Sterngesänge (Colinde) an uns vorbei — als hätte Al. Gregorian das Dorf der Kindheit keine Stunde verlassen und als raunte ihm ein Englein Verse und Weisen nach Väterart zu. Die „Colinde (Sternlied) ohne Land" rührt erstmals an das Geschick der Heimat, da der Dichter „auf Stufen von Eis ins Land des Bösen" steigt, wo „kein Stern, kein einzig Lied" mehr Frohsinn bringen und „gejagt, Christus in einem Dorf, des Singens und Sagens vergaß."

Es folgt ein Kranz Gedichte: an den Heiligen Franz von Assisi, von dessen Brudersinn wohl auch der Titel des Gedichtbändchens zeugt, an Veronese, den Maler und Philosophen, an Michelangelo, d'Annunzio. Es mag kein Zufall sein, daß Gregorians Verse ihre volle Leuchtkraft gerade in Rom und Venedig ausstrahlen: Der Romane weiß sich der Lagunenstadt verbunden, „Der Glockenturm von San Marco" tönt in seine Träume um „Eine venezianische Vitrine"; er erblickt „Othello", das Standbild des Reiters „Colleoni"; und der florentinische „Chianti", „ist, Freunde, wie ein Frühling", „ist der Wein meiner Lebenszeit". In Venedig auch jenes „Italische Wiederfinden" für den Romanen und die reizende Erinnerung an „Petru Cercel", den moldauischen Fürsten — der Heimat und dem Thron entfremdet — auf einem Maskenball des Dogen. Ein kontrastreiches, kleines Kabinettstück: „. . . Nur Musik und Edelsteine und Parfums. Und blonde Stirnen kränzt der Traum mit Diademen und seufzt in Fächern."

In München entsteht „Verbannung" (Pribegie), ein Wort, dem auch Umherirren, unstetes Wandern und Heimatsuchen als Klang anhaftet. Einer Frau gewidmet, gehört das Gedicht zum Schönsten dieses Bandes. Gregorian vergleicht die zwei Menschen mit einsamen Bäumen in Reif und treibendem Schnee, deren Zweige einander suchen, gedankenverloren und „träumend unter des Augenblicks Bürde, unter dem Stern, der auch dem Lande wohl leuchtet". „Doch eines Tags wird wieder Licht sein, erblühen werden neue Lenze, und heimgekehrt zum dakischen Altar werden wir Wiedererstehung einst feiern".

„Wiegenlied", dem kleinen Şerban gewidmet, drängt in wenige Zeilen und Reime alle Innigkeit, alle Koseworte gleichsam, deren die rumänische Sprache fähig ist. Ganz nahe der Heimat jubelt ein Vaterherz über das jung-junge — und doch vom Schicksal der Fremde umschattete Leben Serbanels: „Pribegie, pribegie, Cum cad clipele şi anii,, Picuri grei de veşnicie: Pui de vis, fă nani, nani!" (Fremde, Fremde, unstet Wandern, Augenblick und Jahre fallen, Tropfen gleich der Ewigkeit, Kind des Traums, mach heia, heia!)

„Land", „Abend um Abend" mahnen an die Heimat der Gegenwart, „Die Stifter" (Ctitorii) erinert an das schöpferische Erbe des Rumänentums im Wandel der Zeiten: „Sie sind Demiurgen, mein daktisches Volk, Schmiedende, Herrn. Maurer ohne Vergleich." Noch einmal dichterische Filigrane: „Tirol", „Bayerisches Pastell", „Heimweh in Rom". Dann folgt in dem Bild des heutigen Bauern „Ion Prăvale" unter dem kommunistischen Regime das Grollen der Unterdrückten, Gestalt geworden in dem herbstlichen Pflüger: „Nicht ich, die Räuber ernten ein".

„Das letzte Poem" sagt uns das Bekenntnis Alexandru Gregorians zu seiner Dichtung, zu seiner Sendung, zur Menschenbruderschaft: „Mit jedem pflügen, und zu säen lichtvolle Breiten ohne Ende", damit „aus des Gedankens Keim die hohe Frucht" erwächst.

Es bleibt zu wünschen, daß einige Gedichte, die nicht bloß die Zeit der Emigration überdauern werden, sondern bleiben, den kongenialen Übersetzer finden. Es wird keine leichte, aber eine dankbare Aufgabe sein. Den Landsleuten Gregorians und den Freunden Rumäniens, die des Rumänischen mächtig sind, möchten wir die Muße wünschen, in dem gehetzten Alltag Einkehr zu halten mit wurzelechter rumänischer Dichtung, die aus Lebensbejahung und unlösbarer Verbundenheit mit der Heimaterde und ihren Menschen sproßt und blüht.

Rudolf Kroner

Tultscha und die deutschen Kolonien

(Schluss von Nummer 8/9)

Nach einiger Rast machte ich einen ersten Gang durch die Stadt. Die Bevölkerung derselben mag etwa 20 000 Einwohner betragen, meistens Griechen, Bulgaren, Italiener und Deutsche, deren Umgangssprache die Lingua franca ist.

Ich ließ mich nicht abhalten, die deutschen Landsleute im nahen Kataloi zu besuchen. Die Umgebung der ersten Erdhütte, vor die ich trat, deutete auf nichts weniger, als auf Wohlstand oder Ordnungsliebe. Der Zugang war kotig und mit allerlei Hindernissen versperrt, worunter ein halbes Dutzend Hunde nicht die mindest beschwerlichen waren. Rechts erhob sich ein hohes Korbgeflecht, welches die Scheune vorstelte, es wird darin Getreide, Heu, auch Holz und Kohlen aufbewahrt. Während ich mich umschaute, rief es plötzlich: „Lisbeth, Ev, Chrischtian!" Da war ich denn auf einmal mitten im lieben Deutschland und gar sonderbar erklangen hier die wohlbekannten vaterländischen Laute! Ein altes Mütterchen trat hinter dem niedrigen Schilfdach der in die Erde gegrabenen Wohnung hervor. „Grüß Gott", rief ich ihr zu. Sie schlug die Hände über dem Kopf zusammen und frug: „Wo kommen Sie denn her? Sie sind gewiß unser neuer Pfarrer?" Ich lehnte diese unerwartete Ehre ab, die sich mit meinem ganzen Aufzug wenig vereinen ließ, und begann meine Unterhaltung mit der Alten. Sie war gebürtig aus Württemberg, aus dem Bietigheimer Amt und als Kind mit ihren Eltern fortgezogen; die meisten Frauen der Kolonie stammen ebenfalls aus Württemberg und Baden, allein die wenigsten davon sind in Deutschland geboren. Beibehalten haben sie aber ihre ursprüngliche Tracht und alle Lebensgewohnheiten; ihr Dialekt ist noch vollkommen der schwäbische auf der breitesten Grundlage, nur manchmal klingt ein fremdes Wort dazwischen. Es wohnen etliche vierzig Kolonistenfamilien hier; von den Männern sind nur einige wenige Deutsche, und zwar aus der Umgegend von Graudenz, die übrigen sind lauter Ungarn und Polen. Alle sind vordem in Beßarabien ansässig gewesen; bei dem Ausbruch des Krimkrieges hatten sie sich zur Auswanderung entschlossen aus Furcht, russische Untertanen werden zu müssen und zur Militärpflicht gezogen zu werden. Mit hübschen Ersparnissen zogen sie nach der Dobrudscha, allein gerade hieher wälzte sich auch der Krieg.

Da packten sie wieder auf und kehrten nach Rußland zurück. Allein nunmehr wollte man sie dort nicht wieder aufnehmen, jahrelang zogen sie hin und her und schlugen sich durch, so gut es ging; endlich machte die russische Regierung, die wirklich ungemein viel für ihre Kolonisten tut, diesem Zigeunerleben ein Ende, unterstützte sie mit Geld und Lebensmitteln und schaffte sie auf ihre Kosten wiederum zurück in die Dobrudscha . . .

Am Abend kamen die Männer heim; teils auf Wagen mit Pferden, teils vor langen Zügen prächtiger grauer Rinder. Jetzt erst gewann die Kolonie Leben; billig durfte ich mich wundern über den Kinderreichtum, der sich entfaltete, denn von allen Wagen herab wimmelte es von dem erwachsenen jungen Volk, das schon frühzeitig bei der Arbeit helfen muß. Als sie vernahmen, daß ich Gast der Franzosen sei, betrachteten mich die Männer mit Mißtrauen, sie schimpften lästerlich über dieselben und verhöhnten die neuen Ackergeräte, welche sie eingeführt hatten. Ihre eigenen Wagen und Pflüge waren von der rohesten Bauart, und zwar nach russischen, nicht nach deutschen Modellen.

Bedeutend größer, aber sonst um nichts besser als Kataloi, ist die andere deutsche Kolonie Atmadscha. Sie besteht der Mehrzahl nach aus Preußen des Posenschen Bezirks, einige Württemberger sind darunter. Auch diese Ansiedler sind größtenteils schon eine zweite Generation; die Voreltern sind im Jahre 1815 infolge der Befreiungskriege nach Rußland ausgewandert, von wo sie sich hierher gewandt haben . . .

Auf die Frage aber, ob das weite Land der Dobrudscha für die Auswandrung geeignet sei, kann ich nur mit einer Warnung antworten. Platz ist noch genug da für viele, der jungfräuliche Boden wird auf Jahre hinaus ohne höhere Kultur ergiebige Ernten liefern, an Absatz der Produkte fehlt es nicht. Allein welcher Deutsche, der es weiß, was das Wort bedeutet, wird ein Rajah werden, seine Kinder unter die türkischen Truppen stecken lassen wollen? Trotz des Hatti-Scherifs mit seinen schönen Phrasen von Gleichberechtigung vor dem Gesetz ist und bleibt der Rajah dem echten Moslem gegenüber ein Ausgestoßener, ein Sklave. Gewährt die türkische Regierung den Kolonisten nicht dieselben Vorteile wie die russische, so wird sie noch lange darauf warten können, ihr dünnbevölkertes Land zu wirklicher Kultur und zu der immer notwendiger werdenden Ertragsfähigkeit heraufzubringen.

LEHREN DER EMIGRATION

Wünsche und Zukunftsaussichten für das geknebelte Osteuropa

Von Gerhard HARDT

Die Geschichte der meisten Emigrationen und Restaurationsversuche bildet kein ermutigendes Kapitel für die emigrierten, geflüchteten oder vertriebenen „Nachzügler" unserer Gegenwart. Dabei ist die entscheidende Frage für die politisch Enterbten aus Osteuropa nicht einmal die frühere oder spätere Heimkehr in das verlassene Herkunftsland, sondern das Problem: Ob ihr menschliches und persönliches Opfer zugunsten einer Auffassung über Staatsführung und Völkerfrieden, auf weite Sicht, zu einem sinnvollen Ergebnis führt.

Die Völker des „Westens" stellen sich schon zufolge ihres geographischen Standortes und aus einem natürlichen Selbstbehauptungswillen in die „richtige" Front. Tut das die osteuropäische Emigration im „Westen" ebenfalls, wenn die Kompaßnadel ihres Herzens immer noch auf jene Heimat ausgerichtet bleibt, deren Regime sie verabscheut und ablehnt? Wäre es in dieser freien Völkerwelt nicht für jeden das naheliegende Gebot, darin aufzugehen, nachdem er mit den Machthabern „drüben" gebrochen hat? Können denn Emigranten zugunsten einer weltweiten Regelung überhaupt etwas in die Waagschale werfen? Sie mögen als arme „Lazarusse" ihrer Umwelt die Hinfälligkeit alles menschlichen Glücks vordemonstrieren — welche Aufgaben erfüllen sie jedoch darüber hinaus? Besteht nicht die Gefahr, daß Emigranten als menschliches Strandgut der Weltpolitik, als müßige Trumpfkarte im Spiel der Großmächte eines Tages einfach abgeschrieben werden? Andererseits: Welcher Emigrant ist auf die Dauer imstande, den Idealismus seiner großen Entscheidung und die volle Eigenständigkeit seines politischen Wollens — in der neuen Abhängigkeit von der fremden Umgebung und im schweren Kampf um die Existenz — zu wahren? Durch zu lange Lagerung wird das Salz „dumm"; es liegt in der Tragik eines kurzen Menschenlebens, daß Gedanker, Gefühle und Entschlüsse abstumpfen können. Stumpfgewordene Instrumente aber sind untauglich.

Auf jeden Fall bietet die Emigration einen Reflex jener hektischen Erwartung (gepaart mit dumpfer Hoffnungslosigkeit) hinter dem „Vorhang". Emigranten, gerade jüngsten Datums, fühlen sich nach überschwenglichen Erwartungen vom „Westen" als „Prediger in der Wüste". Sie spüren das Unvermögen, ihre Erlebnis saturierten Menschen „weit vom Schuß" unmittelbar so nahezubringen, daß aus lebendiger Erfahrung letzte Entschlüsse reifen. Gewiß entstehen Bande der Freundschaft, „Inseln des Verstehens" von Mensch zu Mensch. Doch gerade ein Emigrant, der sich dem Heimatboden wirklich verpflichtet weiß, empfindet das Provisorische seines Daseins: Nichts ist bleibend.

Es dürfe wertvoll sein, der Umwelt zunächst vorwiegend die negativen Eindrücke der Emigration vom „Westen" und ihre Wünsche an die verantwortlichen Kreise mitzuteilen, weil sich erst aus solcher Bekundung ein fruchtbares Gespräch entspinnt.

Die Klärung der grundsätzlichen Haltung gegenüber dem „Osten" muß jeder weiteren Diskussion vorausgehen. Wäre es nicht denkbar, daß der Weltkommunismus — auf weite Sicht — trotz grauenvoller Ergebnisse in unserer Gegenwart, jenes neue Prinzip entdeckt hat, demzufolge menschliches Glück eher gesichert erscheint, als auf Grund der „individualistisch-kapitalistischen" Auffassung des Westens? Unsere Betrachtung hängt zeitlich zusammen mit der Eroberung und Besetzung der osteuropäischen Heimatländer durch die Rote Armee. Damals ging durch die meisten dieser Völker ein gewisses Aufatmen über die Befreiung von der Geißel des Kriegs, oder über das Ende der deutschen Besatzung (Polen, Tschechoslowakei). Sollte es sich bisher, angesichts der offenkundigen Vergewaltigungen und Rechtsbrüche gegen die Nationen, nicht bloß um dissonante Präludien künftiger Harmonie und menschlichen Glücks handeln? Kommunistische Apologeten verweisen unermüdlich auf den Unterschied zwischen dem konsolidierten Zustand in der UdSSR gegenüber dem spannungsreichen Werdeprozeß „sozialistischer Nationen" auf den „Ruinen der bürgerlichen Nationen" in den Volksdemokratien.

Hatte einst Hitler durch die Ausschaltung der Juden aus dem Wirtschaftsprozeß das Heil für das deutsche Volk und die Europäer schlechthin erreichen wollen, so will der Bolschewismus durch die Beseitigung des Privateigentums den individuellen „Kampf ums Dasein" in eine höhere Form gesellschaftlichen Lebens überleiten. Die fast 40jährige Erfahrung des kommunistischen Experiments mit seinen Kollektivierungs- und Lenkungsmaßnahmen enthüllt nun in der „Heimat des Sozialismus" selbst, in der Sowjetunion, führungsmäßig, wirtschafts- und sozialpolitisch die gleichen „Kinderkrankheiten" des totalitären Systems, wie in den, erst seit 1948 völlig bolschewisierten, europäischen Volksdemokratien. Der „Idealismus" der kommunistischen Theorie zeigt in allen kommunistisch beherrschten Ländern die gleiche, erbarmungslose Wirklichkeit.

Wir halten den Preis, der für dieses menschliche Glück unter dem Kommunismus gezahlt werden soll, auf jeden Fall für zu hoch und führen zunächst das Wort eines Zynikers an: „Bei den Amerikanern kostet es höchstens den Kragen, bei den Russen aber gleich den Kopf!" Dieser Graduterschied wiegt schwer.

Die abgelaufenen zehn Jahre sowjetischer Besetzung in Osteuropa haben gezeigt, daß die Sowjets ihr totales Übergewicht gegen den vielvölkischen Kleinraum der Satelliten rücksichtlos einsetzen. Es zeigt sich kein Kompromiß zwischen dem totalitären Caesaro-Papismus Moskaus und dem europäischen Freiheitsbegriff, der diesen kleinen Völkern im kulturellen „Universal-Dominat Europa" durch Humanismus und Reformation geschenkt worden ist. Der sachliche Protest der Emigration im „Westen" richtet sich also letzten Endes nicht gegen das unwillkommene Regime in einem russisch beherrschten Großraum, sondern gegen eine innerlich fremde Lebensform, der Osteuropas Völker ohne auswärtige Hilfe auf die Dauer einfach erliegen müßten. Was für Rußland — immer unter Bezugnahme auf die bereits ferngerückte Zeit von 1914 — noch als zivilisatorischer „Fortschritt" gedeutet werden könnte, heißt für Osteuropa Rückfall in einen mediatisierten, „religiösen" Kollektivismus, der jede Freizügigkeit unterdrückt. Nicht von ungefähr leiden auch sämtliche Parteien Westeuropas an der „russischen Krankheit", weil die kommunistische Ideologie vom großrussischen, imperialen Herrschaftsstreben einfach nicht losgelöst werden kann.

Die negativen Beobachtungen der Emigration lassen sich zu folgenden Aussagen verdichten:

1. Das Hinausdrängen des „Westens" aus Osteuropa hat bisher nicht bewirkt, daß zugunsten dieser Völker eine nachdrückliche Aktion zur Befreiung erfolgt wäre. Welches ist die „Reizschwelle" der Verluste, nach denen der „Westen" sich zu einer aktiven Politik veranlaßt sieht?

2. Es gibt eine gewisse „Entpolitisierung" des Westens, auf Grund einer wirtschaftlichen Prosperity, eines Wiederaufstiegs, der sogar Länder dicht am „Vorhang" vergessen läßt, daß wenige Kilometer ostwärts eine fremde Welt — früher oder später — zur Aggression bereit steht.

3. Die Vehandlungstaktik des „Westens" erweist sich gegenüber dem kommunistischen Osten bisher als unzulänglich. Der hinnehmende Rechtspositivismus der westlichen Alliierten zur Zeit von Teheran, Jalta und Potsdam ist zwar überwunden worden. Doch die heutige De facto-Anerkennung der Verluste in Korea und Indochina schafft nach zehn Jahren eine Gewöhnung, die zur Gewohnheit werden könnte.

4. Die Beurteilung der osteuropäischen Zustände erfolgt zu sehr unter dem Gesichtspunkt bloßer Sensationsmache und einiger Scheußlichkeiten. Durch diese Betrachtungsweise wird aber für die breiten Massen im „Westen" der menschliche Hintergrund, das Mit-Betroffensein von diesen „fernen" Vorgängen verdeckt.

5. Proteste und „Anti-Ideologien" sind kein Aktionsprogramm der Einheit, wie es sich in der jüngsten internationalen Krise erwiesen hat.

Die drängende Not jeder Emigration führt zwar häufig zur Verzerrung des außenpolitischen Blickfeldes; zugleich vermag sie aber manchem den Blick zu schärfen. Was hätte nach unserer Meinung der Westen, angesichts der ungeklärten Lage, zu tun?

1. Wir erwarten von einem Aktionsprogramm des „Westens" — nach zahllosen fruchtlosen Ost-West-Verhandlungen — eine unzweideutige Solidaritätserklärung mit jenen Völkern, deren nationales Dasein unter dem Kommunismus zurecht als geknebelt gelten muß. Dabei ist zu überlegen, daß hinter jeder Erklärung der Schatten der Tat stehen muß, will man eine solche Kundgebung nicht von vornherein entwerten.

2. Eine positive und unmißverständliche Formulierung der „Ideologie" des Westens ist unvermeidlich. Die lebendige Vermittlung der gemeinsamen westlichen Lebensanschauung hätte so unzweideutig zu erfolgen, müßte so unermüdlich wiederholt werden, daß jede Usurpation aus dem gemeinsamen westlichen Kulturstand durch den „Osten" unmöglich wird. Wie konnte es überhaupt geschehen, daß der Kommunismus die französischen Enzyklopädisten, die englische Sozialdemokratie, Hegel, Goethe, Schiller oder Gottfried Keller für sich reklamiert? Doch nur deshalb, weil „Fortschrittler" im Westen sich von dieser Art Vermanschung eine „Annäherung" zwischen Ost und West versprechen, weil die Saturiertheit den Westen bisher zu keiner ernstlichen Selbstbesinnung über die eigentlichen Werte „westlicher" Kultur veranlaßt hat.

3. Die kleinen Völker Osteuropas interessiert vor allem die unzweideutige Definition über ihren Bestand in einer freien Zukunft. Die Verwirrung internationaler Rechtsbegriffe zwingt heute praktisch dazu, daß in einer „Charta der Kleinen Nationen" völkerrechtliche Begriffe kodifiziert werden, die bisher als selbstverständlich galten und in unserer Gegenwart — ebenso selbstverständlich — de facto ungültig gemacht werden. Vor allem läge es am „Westen", den Begriff der wirtschaftlichen Unabhängigkeit der kleinen oder zurückgebliebenen Nationen für die Zukunft festzulegen. Man beschuldigt heute die Kommunisten vornehmlich, die nationale Souveränität kleiner Völker deshalb zu verletzen, weil sie die persönliche Freiheit und die Menschenrechte mißachten. Gegenüber dem „Westen" besteht diesbezüglich keine Sorge. Wohl aber erfordert die Situation des weltpolitischen Zweikampfes eine diesbezügliche Kodifizierung des Rechtes auf wirtschaftliche Unabhängigkeit im Rahmen der UNO.

4. Es wird so viel vom „Kalten Krieg" gesprochen, daß man seinen Tatbestand allmählich wieder vergißt. Die Einheit des Westens darf, angesichts der gegebenen „Frontstellung", nicht aus einem entschlußunfähigen Konglomerat möglichst vieler Partner bestehen. Vor allem erscheint für den Westen mit seinen bisher gewohnten Maßstäben eines unumgänglich: Die „Streitpunkte" mit dem Osten dürfen nicht in langatmigen Konferenzen über „Demarkationslinien" u. ä. — immer zu ungunsten des „vornehmeren" Verhandlungspartners — behandelt werden. Vielmehr muß man die tatsächlichen Divergenzen auf wenige, aber entscheidende gesamtmenschliche „Punkte" zurückführen: Menschenrechte, nationale Souveränität, Religionsfreiheit, persönliche Selbstbestimmung.

Fast könnte es den Leser dieser Zeilen bedünken, daß hier „überdimensionale" Programmpunkte entwickelt werden, die weder im Belieben der leidenden Menschen in der Heimat stehen, noch von dem Gutachten kleiner Emigrantenscharen abhängen. Doch darum geht es gar nicht. Das Anrecht, mitzureden, ergibt sich aus dem unmittelbaren, persönlichen Erleben des Einzelnen, das noch frisch genug ist, um mit-berücksichtigt zu werden. Die Emigration hat bei all diesen Erwägungen eine wesentliche Aufgabe: Ohne „Emigrantologie", d. h. ohne Komplexe und Haß, die Meinung der stummen Heimatvölker so gut zu vertreten, als es gerade möglich ist. Eine realpolitische, bescheidene Mitsprache kann dabei das Werk der Befreiung des „Westens" von Vorurteilen nur fördern. Verantwortungsbewußte Emigranten sind keine Kriegshetzer, sondern bestrebt, der Politik als „Kunst des Möglichen" zum Erfolg zu verhelfen. In dem nebenstehenden Aufsatz „Restauration" wird jedem verantwortungsbewußten Emigrantentum eine scharfe, klare Grenze gezogen. Nicht um „Revanchen" und eine westliche „Imitation" nach einer möglichen Befreiung geht es. Es geht darum, die veränderte Wirklichkeit Osteuropas heute schon so in Rechnung zu stellen, daß der erste Tag des Sieges für die Befreiten nicht der letzte Tag wolkenloser Freiheit und Freude werde. Emigranten können zu ihrem bescheidenen Teil, über ihr persönliches Schicksal hinweg, der Macht jenes Maß zeigen, das allein dem Völkerfrieden heute und morgen zu dienen wermag.

RESTAURATION

Sieht eine Planung für das Osteuropa von morgen eine „Restauration", eine Wiederherstelung früherer Verhältnisse und Zustände vor? Es wäre kurzsichtig, in einer simplen Rückkehr zum Gestern eine Lösung zu erblicken. Eine Befreiung Osteuropas kann nur ausgehen von einem vollgültigen Freiheitsbegriff; und nach einem kurzen Zeitabschnitt des Übergangs hieße es, gerade diesen Grundgedanken der Freiheit verletzen, wollte man ohne Rücksicht auf irreversible Entwicklungen vieler Jahre „restaurieren", wie man alte Kunstwerke für eine gewisse Frist wieder haltbar macht.

Es wird unter geänderten politischen Verhältnissen Osteuropas sehr wohl darauf ankommen, daß die europäische „Integration" mit der innerstaatlichen „Integration" jedes einzelnen europäischen Landes beginnt. Befreiung Europas heißt also weder Restauration im Sinne des 19. Jahrhunderts, Renaissance oder Re-Aktion. Vielmehr erstreben die heute geknebelten Völker Osteuropas eine Re-Evolution, eine — freie „Wieder-Entwicklung", eine echte R e v o l u t i o n, die in der Anknüpfung an eine gesunde, verwurzelte Tradition dieser Länder besteht, mit der allein die Verzerrungen und Entstellungen der politischen Gegenwart Osteuropas überwunden werden können.

Geht es ideologisch demnach um eine geistig-politische Revolution, so sind trotzdem die s t a a t s m ä n n i s c h e n Aufgaben in einem freien Osteuropa durchaus an historischen Vorbildern von Restaurationen zu messen. Denn wer von der Geschichte nichts lernen will, muß doppelt Lehrgeld zahlen. Wir haben uns zwecks Klärung eines zeitlich näheren, historischen "Vorbildes" an einen Wiener Gelehrten mit der Bitte um eine kurze Analyse gewandt. Gerade die Verhältnisse unserer Heimat legen uns eine kurze Besinnung über die Aufgaben einer Restauration nahe.

Die Wissenschaft hat die Lebensaufgabe, Untersuchungen weit über aktuelle Tagesfragen hinaus zu erstrecken; sie muß daher auch aus der Vergangenheit die Lehre ableiten, wie eine Restauration nicht gemacht werden darf, soll sie nicht mit einem, die vorherige Lage verschlechternden, Mißerfolg enden. Aus den letzten 150 Jahren gibt es in Europa dafür kein Studienobjekt, außer den Ereignissen in Frankreich von 1804 bis 1871. — Divergenzen im Volkscharakter gegenüber anderen Ländern wiegen dabei nicht so schwer.

Die „Grande Revolution" vom 14. Juli 1789 wurde zum traditionellen Nationalfeiertag Frankreichs, sie hat sich im kleineren Maßstab 1830, 1848, 1871 wiederholt — unter Mitschuld verfehlter Restaurationen. Die „Große Revolution" endete 1799 mit Napoleons Diktatur. 1804 wird er Kaiser und seine militärischen Niederlagen seit 1812 brachten Napoleon Entthronung und 1814 Verbannung auf die Insel Elba. Ungeheures Wirrsal und die Zerrüttung der Staatsmoral waren die Folgen dieser Umbrüche. Die wiedergekehrten Bourbonenkönige — Ludwig XVIII. und sein Bruder Karl X. — zeigten sich gegenüber der chaotischen inneren Lage: Reaktionären, Klerikalen, Ultramonarchisten, Liberalen, Republikanern, Revolutionären, Bonapartisten ohnmächtig und unfähig. Nach einem Vierteljahrhundert Exil verhielt sich das Haus Bourbon in Frankreich, „als hätte es dort niemals regiert" — um ein Wort Wellingtons zu zitieren. Der Umsturz von 1830 erhob den ehrgeizigen „Bürgerkönig" Louis Philippe aus dem, mit Bourbon rivalisierenden Hause Orleans, auf den Königsthron, dessen System der Bereicherung durch „räuberisches" Verdienertum die Revolution 1848 beseitigen wollte. Doch auch diese Revolution von 1848 wurde 1851 durch den „Präsidenten" Louis Napoleon abgelöst, der 1852 als Kaiser Napoleon III. der französischen Nation eine Restauration bonapartistischen Zuschnittes schenkte. Das mehr und mehr gesteigerte Risiko der Politik Napoleons III. führte schließlich über die „Kommune" von 1871 zur republikanischen Verfassung und Staatsform zurück.

Gewiß lassen sich Verhältnisse Westeuropas aus dem vorigen Jahrhundert auf kein osteuropäisches Land der Gegenwart übertragen. Dennoch kann man aus dem genauen Studium der französischen Geschichte dieser ganzen Periode fortwährender Veränderungen von Grund auf ungemein viel politisches Wissen schöpfen. Welche Lehren erwachsen daraus auch für ganz platonische Restaurationswünsche in irgendeinem europäischen Lande? Die Staaten jenseits der Weltmeere lassen wir außer Betracht, dort gelten andere Spielregeln.

Auf die Person des Anwärters kommt sehr viel, wenn nicht alles an: er muß dazu berufen sein. Fremde Mächte dürfen bei seiner Einsetzung nie soweit in den Vordergrund treten, daß er von ihnen betraut erscheinen könnte. Die Hochachtung vor seiner Regierung im Inland hängt ganz wesentlich von seiner Behauptung dem Ausland gegenüber ab. Auch beim eigenen Volk muß der entfernteste Schein einer Usurpation vermieden werden, alle ungeordneten Bewegungen sind auszuschalten, alles hat sich in Ruhe und Ordnung zu vollziehen. Der einzig möglich Anfang einer Restauration in Europa geht heute über eine völlig freie, möglichst unbeeinflußte, verfassungsmäßige Volksabstimmung.

Einmal erwählt, muß der Herrscher von Anbeginn einen erkennbaren geraden Weg ohne Starrheit verfolgen, wenn er auch damit nicht sogleich überall Beifall erntet. Seine gesetzlichen Rechte hat er uneigennützig, gerecht und konsequent zu wahren, auch in kleinen Dingen, weil sich gerade daher ein Staatsgebäude unmerklich unterminieren läßt. Intrigen, Protektionswirtschaft weit von sich weisen, auch nicht dulden, daß man nur über eine bestimmte Person bei ihm Gehör findet, alle ehrlichen Leute zu Wort kommen lassen — mit gutem Instinkt erkennnt man sie als solche. Stets gilt es, gewissen Elementen beizubringen, daß die mit jedem Regimewechsel verbundene Unruhe nicht aus Eigennutz oder Verbohrtheit unnötig verlängert werden darf. Höhergebildete tragen gern aus Eitelkeit oder Snobismus „revolutionäre" oder andere Posen zur Schau, sie sind ohne Ansehen der Person oder des Standes überlegen und entschieden zurechtzuweisen.

Die schlimmste Bedrohung des Bestandes einer Restauration kommt von Anbeginn durch irrige Information nach langem Fernsein. Alle Mitarbeiter oder gar Ratgeber von auswärts mitbrngen: ein schwerer Mißgriff, der sich immer bitter gerächt hat. Persönliches Auftreten gleich weit von Zurschaustellung von Wohlleben wie von posierter Einfachheit. In religiösen Dingen wollen die Staatsbürger an der

(Fortsetzung auf Seite 12)

Wunsch und Wirklichkeit*)

Umsiedlungsgerüchte und Familienzusammenführung

Begreiflicherweise befassen sich in der Heimat und in der Vertreibung tausende Menschen mit dem Geschick der Siebenbürger Sachsen und Banater Schwaben in der rumänischen Heimat. Unweigerlich entstehen Pläne und Gerüchte, die auf ein einziges Ziel ausgerichtet sind: Die Lage der in der Heimat verbliebenen Menschen zu bessern. Gewiß besteht heute für keine deutsche Siedlungsgruppe mehr die akute Gefahr, als „Nation" allmählich vernichtet zu werden. Aber gerade die Siebenbürger und Banater Deutschen sind nach östlichen Begriffen „Bourgeois" und „Kulaken" (Chiaburen), deren Ausrottung als Schichte sich das Regime vorgenommen hat. Leider ist es nun völlig einerlei, unter welchem Titel diese „Deutschendämmerung" in Rumänien stattfindet.

Vor wenigen Wochen hörte man folgendes Gerücht: Gelegentlich von Wirtschaftsverhandlungen habe sich die Regierung der Rumänischen Volksrepublik an österreichische Regierungsvertreter gewandt, damit sie ihr bei der Rückführung der vertriebenen Sachsen und Schwaben nach Rumänien behilflich sei. Die rückgeführten Deutschen Rumäniens würden ihren gesamten Besitz wieder erhalten. Die Triebfeder dieses rumänischen Schrittes wäre die Einsicht, daß man beim „sozialistischen" Aufbau auf die Mitwirkung dieser wertvollen Arbeitskräfte nicht verzichten wolle.

Wem jene bekannte Meldung der „Salzburger Nachrichten" vor über Jahresfrist erinnerlich ist, wonach die in Rumänien verbliebenen Siebenbürger Sachsen als gesamte Gruppe nach Ostdeutschland übergeführt werden sollten, dem leuchtet ein: Das jüngste Gerücht ist eine Art Umkehrung der vorjährigen „Informationen" aus Berlin und Zürich über eine angebliche Umsiedlung der siebenbürgisch-deutschen Gruppe nach Ostdeutschland.

In dem Auf und Ab von Hoffnungen und quälenden Gedanken über das Schicksal unserer Generation empfiehlt sich bezüglich all solcher Vermutungen eine Klarstellung:

1. Wäre es denkbar, daß die kommunistische Regierung Rumäniens ausgerechnet den Siebenbürger Sachsen oder Banater Schwaben zuliebe ihre staatliche Gesellschaftsordnung umstieße? Wir entsinnen uns des Rückführungsversuches der ungarischen Volksrepublik im Jahre 1950, die damals mit einer freiwilligen Rückwanderung von etwa 15 000 ausgesiedelten Schwaben Ungarns rechnete. Insgesamt kehrten damals in ihre Heimat Ungarn etwa 1500 Personen zurück — aber nicht auf ihre eigenen Bauernhöfe und in ihre eigenen Werkstätten! Diese Aktion wurde jählings gestoppt. Soweit dabei nicht die mangelnde Begeisterung zur „Heimkehr" in eine Volksdemokratie mitspielte, wog ein anderer Grund sicherlich schwer: Zuzügler aus dem „fauligen" Westen mit seinem „kapitalistischen Elend" sind keinem kommunistischen Regime genehm, weil sie sich gerade unter dem „Sozialismus" an die Lichtseiten des Westens erinnern müssen.

2. Die Umsiedlung der deutsch-siebenbürgischen Bevölkerungsgruppe aus Rumänien erscheint bei leidenschaftslosem Nachdenken fraglich: Die Siebenbürger und Banater Deutschen gelten mit Recht als wertvolle Arbeitskräfte in Rumänien. Nach den Verfolgungswellen und Diskriminierungen bis 1948 haben sie sich daher, dank ihres Fleißes und ihrer Sachlichkeit, häufig relativ wichtige Posten und Aufträge errungen. Ein Teil von ihnen wird **außerhalb** der deutschen Siedlungsgebiete im Arbeitsprozeß eingesetzt. Wieder muß man sich — jenseits aller Wünsche, Rettungsversuche und Hoffnungen — fragen, ob das kommunistische Regime ohne wirkungsvolle Gegenleistung bereit wäre, die deutsche Gruppe Siebenbürgens oder des Banates umzusiedeln. Wir haben den Eindruck, daß ohne neue Momente zur Beurteilung dieses angeblichen Projektes eine Umsiedlung der Deutschen aus Rumänien nach Ost- oder Westdeutschland nicht in Frage kommt.

Ein kleiner Volksstamm ist nicht in der Lage, „große" Politik zu machen. Wohl aber gilt es, Probleme mit einer Aussicht auf Verwirklichung anzupacken und den Staatsmännern der großen Politik unermüdlich vorzutragen: Die im Januar 1945 vorwiegend zur Bergwerksarbeit nach Sowjetrußland deportierten Banater und Siebenbürger Deutschen wuden 1947/48 zum Teil nicht in ihre Heimat, sondern nach Deutschland entlassen. Es ist allbekannt, daß Tausende Familienväter und -mütter seither weder keimehnren dürfen, noch die rumänischen Behörden ihren Familien die Ausreise nach Deutschland oder Österreich gestatten. Die Verantwortung für diesen jammervollen Zustand zerrissener, unversorgter Familien liegt nicht allein bei den Vertretern der Rumänischen Volksrepublik. Die Behörden der UdSSR selbst müßten darauf einwirken, daß von vielen Tausenden Menschen der Fluch unverdienter Trennung — infolge einer irrigen, sowjetischen Verwaltungsmaßnahme — genommen wird. Fraglos wäre diese Familienzusammenführung nicht nur ein Akt der Menschlichkeit, sondern auch ein Beitrag zur echten Befriedung in unserer friedlosen Zeit. Es obligt uns nicht, jemandem der Verantwortlichen oder Interessierten gute Ratschläge zu erteilen, oder Schritte in dieser Richtung mit einem unzeitgemäßen Kommentar zu versehen. Wohl aber sollen diese Zeilen ein Beitrag zur realen Beurteilung der Lage sein: So wenig wir heute an eine gruppenweise Umsiedlung der Deutschen aus Rumänien glauben, so sehr wünschen wir brennenden Herzens eine Familienzusammenführung der Banater und siebenbürgischen Landsleute „diesseits" und „jenseits" — weil sie bei einigem gutem Willen der Verantworwtlichen zu verwirklichen ist.

Johann König, Berlin-Zehlendorf

*) Wie wir nach Erhalt dieses Artikels erfahren, haben inzwischen tatsächlich ernsthafte Bemühungen der landsmannschaftlichen Vertreter der Banater Schwaben und Siebenbürger Sachsen im Interesse der Familienzusammenführung stattgefunden: So wurde gelegentlich der Genfer Konferenz der Großmächte eine Démarche unternommen und gelegentlich eines persönlichen Empfangs durch einen Diplomaten eine Petition überreicht. Auf der Tagung des Internationalen Roten Kreuzes in Oslo wurde diese Frage humanitärer Regelung ebenfalls behandelt. Rotkreuz-Delegierte der interessierten Volksdemokratien erklärten in diesem Meinungsaustausch, der wesentlich dem Kriegsgefangenen-Problem gewidmet war, ihre Bereitschaft, die Zusammenführung getrennter Familienangehöriger zu fördern. Das Ergebnis dieser Gespräche und Lösungsversuche bleibt selbstverständlich noch abzuwarten.

Die Redaktion

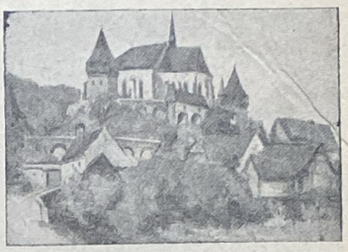

Unsere Freunde in Deutschland
werden gebeten, die Kosten für das Abonnement und die für den Verkauf unserer Zeitschrift eingelaufenen Summen mit dem Vermerk „für Stindardul" an nachstehende Konten zu überweisen:

1. **Dr. Peter Belej-Verlag, Konto Nr. 67/40757 Städtische Sparkasse, Zweigstelle 17, München 8, Franziskanerstr. 3, oder**
2. **Postscheckkonto: Dr. Peter Belej-Verlag, Amt München Nr. 916 02.**

„Wasch mir den Pelz..."

Zur „Gewaltentrennung" der Gewalthaber in Rumänien

Die am 19. April d. J. erfolgte Umbesetzung in den höheren Parteirängen der Rumänischen Volksrepublik ist unter anderem dahin gedeutet worden, daß Gheorghiu-Dej's Stellung erschüttert sei und ein come back Anna Paukers in Aussicht stünde. Eine weitere Unterstellung zu diesem Revirement lautete: Die Magyaren haben jetzt als „Staatsnation Nr. 1" praktisch die Führung des Staates an sich gerissen. Andererseits rätselt man über eine gewisse „Rumänisierung" der obersten KP-Führung Rumäniens.

Wie ist das Revirement in der „Rumänischen Arbeiterpartei" tatsächlich zu beurteilen? Ministerpräsident und erster ZK-Sekretär Gheorghe Gheorghiu-Dej hat das oberste Parteiamt abgegeben — an den jüngeren Kampfgenossen Gheorghe Apostol, der mit drei anderen ZK-Sekretären ein „Kollektiv" bildet, das seit dem 19. April von dem Politbüro „angeleitet" wird. Es hat sich in den Machtverhältnissen selbst nicht allzuviel geändert. Lediglich Alexandru Moghioroș (László Magyaros) verlor in der Partei die bisherige Stellvertretung für Gheorghiu-Dej und wurde auf den pietätvollen, aber arbeitslosen Posten eines Vizepremiers abgeschoben.

Wer sind die „neuen Männer" des ZK-Parteisekretariates? Gheorghe Apostol, 44jährig, ehemaliger Lehrling und Arbeitskollege Gheorghiu Dejs in der Kesselschmiede der „Grivitza"-Eisenbahnwerkstätten in Bukarest, eifriger Fußballer in dem kommunistischen Sportklub „Ciocanul", hieß ursprünglich Apostoloff und ist bulgarischer Herkunft. Der neue erste ZK-Sekretär Apostol setzt damit nur eine alte Tradition der kommunistischen Hierarchie Rumäniens fort. Denn der erste KP-Führer Rumäniens war bereits 1917 ein Bulgare, Dr. med. Rakovski in Jassy, zugleich ein Gönner der Anna Pauker. Rakovski war es übrigens zu danken, daß 1917 der Kiewer Kongreß der ukrainischen KP die Gründung der selbständigen „Republik Bessarabien" gestattete, weil der Bulgare Dr. Rakovski nachdrücklich und mit Erfolg auf die überwiegende rumänische Bevölkerungsmehrheit dieser Provinz hingewiesen hatte.

Die „story" von Anna Paukers Wiederaufstieg entbehrt für den nüchternen Beobachter der Grundlage: So wie Anna Pauker auf dem Gutshof des Außenministeriums in Otopeni mit Luca und Gheorghescu „Hof" hielt, versammelte ihre jetzt siegreiche Rivalin, Ljuba Chișinevski, auf dem ehemaligen Gut des früheren nationalliberalen Ministers Bujoiu — ebenfalls im Weichbilde der Hauptstadt — Gheorghe Apostol, Gheorghiu-Dej und andere Genossen zu Geheimberatungen und festlichen Gelagen. Eine Rückkehr Anna Paukers zur Macht würde daher im Endergebnis die Ausschaltung der gesamten gegnerischen „Hofhaltung" bedeuten. Hier stand Clique gegen Clique. Bemerkenswert ist auch die Neubesetzung der übrigen drei Sekretärstellen mit Mihail Dalea, Nicolae Ceausescu und János Fazékas. Alle drei sind sie knapp 30 Jahre alt und, vermutlich, alle drei Nicht-Rumänen. Wurde für Mihail Dalea der Moskauer Botschafterposten zum Sprungbrett, so fungierte der Dreißiger Ceausescu bisher bloß als Kandidat des Zentralkomitees. Er ist wahrscheinlich jüdischer Abstammung. Der jüngste ZK-Sekretär, János Fazékas, 27 Jahre alt, vertritt in der Hierarchie die wichtige und starke Fraktion der madjarisch-szeklerischen KP-Genossen in Rumänien. Seinen Aufstieg verdankt der ehemalige zweite Sekretär der UTM (Parteijugend) vor allem einem Charakterzug: Er ist ein verschlossener Streber, der keine Freunde kennt und jahrelang über „Mit-Genossen" Geheimberichte an den besonderen Sicherheitsdienst der Parteiführung lieferte.

Es ist im übrigen nicht ohne Reiz, daß der Nachfolger Mihail Daleas auf dem Botschafterposten der RVR, Jon Rab, ein Mann deutscher Abkunft ist, dessen nächster Verwandter vermutlich der gleichnamige General der rumänischen Pioniertruppen sein dürfte.

Was den, jetzt angeblich überwiegenden, Einfluß der madjarischen Kommunisten in der kommunistischen Hierarchie Rumäniens betrifft, so läßt sich dazu feststellen: Bereits seit 1948 besetzen zahlreiche madjarische Kommunisten (neben jüdischen und anderen Genossen) entscheidende Schlüsselpositionen in den Ministerien und regionalen Parteiorganisationen. Nationale Buntscheckigkeit in den Führungsstellen dient der schärferen, wechselseitigen Überwachung. Außerdem beruht die auffallende Heranziehung der Madjaren zur Partei-Elite auf der illegalen Entwicklung der KPR. Gab es, laut „Prawda", 1939 in Rumänien 1000 eingeschriebene „alte Kämpfer", so stellten damals Madjaren aus den Reihen der zahlreichen sozialdemokratischen, madjarischen Industriearbeiterschaft Siebenbürgens und des Banats das Gros der illegalen Genossen. Schließlich holte sich auch der heutige Ministerpräsident Gheorghe Gheorghiu seinen Beinamen „Dej" dank einem Streik in dieser siebenbürgischen Stadt, an dem zahlreiche madjarisch-szeklerische Arbeiter teilnahmen.

Die längst fällige „Gewaltentrennung" zwischen Staats- und Parteiführung in Rumänien geht allerdings auf ein auslösendes Moment zurück: Die Krise des vergangenen Winters und Vorfrühlings hat Rumänien schwerer heimgesucht, als die übrigen Volksdemokratien. Es entsprach also gewissermaßen „demokratischen" Spielregeln, wenn inmitten zahlloser Schwierigkeiten des „neuen Kurses" „neue Besen" zur Säuberung berufen wurden. War es doch schon am 4. November v. J. bezeichnend, daß der damalige Vizepremier Gheorghe Apostol einen Agrar-Fachmann als Landwirtschaftsminister ersetzte; der neue Nachfolger Apostols im Landwirtschaftsressort, Ion Constantinescu, ist Generalmajor und fungierte von 1944—48 als Generaldirektor des rumänischen Sicherheitsdienstes — also wieder ein „Fachmann" der „starken Hand", und nicht der Landwirtschaft!

Der verspätete und mangelhafte Frühjahrsanbau vor der fälligen „Sommerkrise", die Mehranforderungen des „neuen Kurses" mit zusätzlichen Verwaltungsaufgaben, Investitionen, Rohstoffknappheit lassen die „Junge Garde" mit Apostol an der Spitze als geeignet erscheinen, die Disziplin zu straffen, höhere Leistungen herauszupressen — während sich die „Alte Garde" mehr im Hintergrund hält und Gheorghiu-Dej's Führermythos den neuen Belastungen des „neuesten Kurses" nicht ausgesetzt wird.

Rumänische Bäuerinnen

RESTAURATION

(Schluß von Seite 11)

Spitze das Beispiel unbedingter Aufrichtigkeit des Bekenntnisses erblicken, auch in der nächsten Umgebung darf sich gespielte Frömmigkeit nicht hervorwagen.

Unter die Vergangenheit zieht man einen dicken Strich: alle haben bei allem irgendwie mitgetan, daher auch die Schuld an allem: eine ganz neue Rechnung beginnt. Für gemeine Verbrechen sind die ordentlichen Gerichte da, den politischen Denunzianten setzt man sofort auf Aussterbeetat. Sehr stachelig alle Fragen der Wiedergutmachung erlittenen Unrechts, die von jeder Restauration verlangt wird — in Frankreich konnte da nach den vielen Regimewechseln seit 1789 gar nichts Wesentliches erzielt werden. Vorsicht bei solchen Aktionen, damit man nicht neues Unrecht schafft: die große und überaus schwere Aufgabe des Gesetzgebers, der sorgsamst Recht gegen Unrecht abwägen muß.

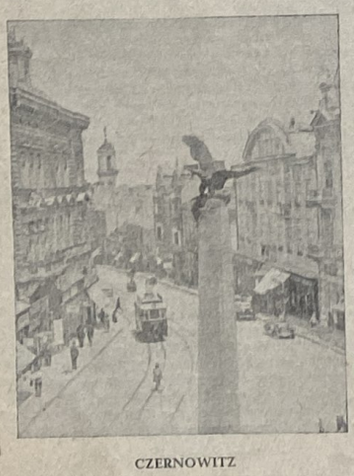

CZERNOWITZ

Für die Zukunft höchst wichtig und verantwortungsvoll: die Bildung und Festigung einer tragfähigen Oberschicht nach bestem Wissen und Können zu fördern — auch in so bewegten Zeiten wie der heutigen durchführbar. Keinesfalls darf man die verantwortliche Schicht nur aus seinen Freunden und den Freunden seiner Freunde einfach sich „herauskristallisieren" lassen, dann ist das schleichende Gift der Korruption nicht mehr weit. Aber auf wen kann sich eine Restauration mit Sicherhet stützen? So sehr man oft daran zweifeln möchte, auch in der heutigen Welt lebt noch eine beträchtliche Anzahl moralisch gefestigter bescheidener, arbeitsamer Menschen, deren Daseinsrecht es zu wahren gilt, schon weil ohne sie längst der letzte Rest von Ordnung und Gesittung dahin wäre. Dazu gehören als Heilgehilfen des vielgemarterten Europa tüchtige, vorgebildete, pflichttreue Beamte, ohne andere Bindung als ihren Diensteid, unbeugsame Hüter des Rechts und gewissenhafte Verwalter des öffentlichen Gutes.

Führende Geister Frankreichs vermochten mit allen Warnungen das Scheitern der Restaurationen in den oben überblickten 70 Jahren nicht zu verhindern, doch ihre Voraussicht hinterließ wertvolle Winke: „Man soll die Freiheit nicht in den Institutionen, sondern in den Menschen suchen" oder Tocquevilles Mahnung: „Der Geist der Regierung formt die Ereignisse, nicht die Gesetze." Es gibt kein Land der Welt, dem die Beherzigung dieser Weisheit durch seine führenden Persönlichkeiten wie durch alle Staatsbürger, welche den Verhältnissen in ihrem Staate nicht kurzsichtig und gleichgültig gegenüberstehen, nicht den größten Nutzen bringen könnte. Alle jene aber haben die unabdingbare Pflicht, Lehren der Geschichte und Grundsätze der Staatsführung zu beherzigen, die den Gedanken an eine europäische Restauration auch nur für fernste Zukunft hegen.

Dr. J. S., Wien